.

Sveučilište u Rijeci
Fakultet za logopediju
Sveučilišni prijediplomski studiji logopedija
Akademska godina 2026. / 2027

Sveučilišni prijediplomski studij *Logopedija*

Izvedbeni plan nastave sveučilišnog prijediplomskog studija *Logopedija* u 2026./2027. akademskoj godini

.

GODINA 1, SEMESTAR I. - ZIMA

Naziv kolegija	**Fonetika i fonologija**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij *Logopedija*
Semestar	I.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Mihaela Matešić
Kabinet	708
Vrijeme za konzultacije	- e-poštom na: mihaela.matesic@ffri.uniri.hr
Telefon	-
e-mail	mihaela.matesic@ffri.uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Fon, alofon, fonem; fonetika i fonologija (I1). Artikulacijski opis fonema, alofona i fonova (I2). Inventar i distribucija fonema i alofona u hrvatskome standardnom jeziku (I2, I5). Fonemske varijante u povezanome govoru (na granicama AT, TA i osobito TT (I1, I3, I5)). Zapisivanje izgovorenih ostvaraja (I3). Usporedba hrvatskoga fonemskog sustava s fonemskim sustavima drugih jezika (I2). Slog (I1, I2). Fonetska riječ, fonetski blok (I1, I2, I3). Prozodijske jedinice (I1, I4, I5). Inventar i distribucija prozodijskih jedinica u suvremenome hrvatskom standardnom jeziku (I4, I5).

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj je kolegija upoznati studente i studentice s osnovama fonetike i fonologije za potrebe praćenja stručnih predmeta koji se tiču govora.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanoga predmeta i ispunjenih svih obaveza studentice/studenti će moći:
1. Objasniti pojam jezika i govora te njihov međusobni odnos
2. Navesti fonetske i fonološke jedinice u hrvatskome jeziku i obrazložiti različita gledišta u suvremenim lingvističkim raspravama
3. Objasniti odnos između zapisanoga i izgovorenoga
4. Zauzeti stav prema normativnim i uzusnim ostvarajima u inventaru i distribuciji segmentnih i suprasegmentnih fonema u hrvatskome standardnom jeziku
5. Razlikovati varijetetne govorne ostvaraje u hrvatskome jeziku

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Multimedija i mreža**
			x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0	-
Pohađanje nastave	2	-

.

Seminarski rad	-	**-**
Kontinuirana provjera znanja	2	**(20+30)**
Završni ispit	1	**50**
UKUPNO	5	**100**

Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:

Opća napomena

Potrebno je steći prolaznu ocjenu iz svake pojedine aktivnosti koja se ocjenjuje. Prolazna ocjena za svaku pojedinu aktivnost koja se ocjenjuje postiže se uz najmanje 50% ostvarenih bodova na svakoj aktivnosti.

Kontinuirana provjera znanja

Kontinuirana provjera znanja provodi se tijekom nastave na stranicama e-kolegija *Fonetika i fonologija* na adresi http://merlin.srce.hr:

- u obliku *online*-vježbe „Alternacije fonema“, koja je sastavljena od zadataka višestrukog izbora i nadopunjavanja. Pritom se može steći najviše **20** ocjenskih bodova. Za pozitivan rezultat u vježbi treba ostvariti 10 ili više bodova. Ostvarenih 10 bodova jednako je 10 ocjenskih bodova, ostvarenih 11 bodova jednako je 11 ocjenskih bodova… 20 bodova ostvarenih u okviru vježbe jednako je 20 ocjenskih bodova.

- u obliku *online*-vježbe „Akcentuacija“, koja je sastavljena od zadataka višestrukog izbora, nadopunjavanja i pitanja otvorenoga tipa. Pritom se može steći najviše **30** ocjenskih bodova. Za pozitivan rezultat u vježbi treba ostvariti 15 ili više bodova. Ostvarenih 15 bodova jednako je 15 ocjenskih bodova, ostvarenih 16 bodova jednako je 16 ocjenskih bodova… 30 bodova ostvarenih u okviru vježbe jednako je 30 ocjenskih bodova.

Pristup popravku obiju vježbi omogućit će se u terminima redovitih ispitnih rokova, i to u pisanom obliku.

Završni ispit

Uvjet za pristup završnome ispitu Završni ispit je pismeni. Sastoji se od 15 pitanja, a odgovori na njih zahtijevat će integraciju cjelokupnoga gradiva kolegija. Ukupan broj ocjenskih bodova na završnom ispitu je **50**. Za pozitivnu ocjenu na završnome ispitu potrebno je ostvariti najmanje 25 bodova (ako je ostvareno 24 ili manje bodova, završni se ispit ponavlja).

Ostvarenih 25 bodova na završnome ispitu jednako je 25 ocjenskih bodova, ostvarenih 26 bodova na završnome ispitu jednako je 26 ocjenskih bodova… ostvarenih 50 bodova na završnome ispitu jednako je 50 ocjenskih bodova.

UKUPNA OCJENA USPJEHA

Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

.

Barić, E. i dr., Hrvatska gramatika, Zagreb 1995. – poglavlja: *Fonetika i fonologija*; *Morfonologija.*

Brozović, D., *Fonologija hrvatskoga književnog jezika*, u: Babić, S. i dr., *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*, Zagreb 1991, str. 379–452. (ili Brozović, D., *Fonologija hrvatskoga standardnog jezika*, Nakladni zavod Globus, 2007.)

Martinović, B. Na putu do naglasne norme – oprimjereno imenicama, Hrvatska sveučilišna naklada i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Zagreb, 2014.

Martinović, B.; Pletikos Olof, E.; Vlašić Duić, J., Naglasak na naglasku, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2021.

Matešić, M. Pravogovor i pravopis: izazovi suvremene hrvatske standardologije, Filozofski fakultet, Sveučilište u Rijeci, 2018. (e-izdanje)

Škarić, I., Fonetika hrvatskoga književnog jezika, u: Babić, S. i dr., Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika, Zagreb 1991, str. 61–377.

IZBORNA LITERATURA

Filipović, R., *Teorija jezika u kontaktu*, Zagreb 1986.

Glušac, M., *Imenovanje, oslovljavanje i dozivanje u hrvatskom jeziku*, Filozofski fakultet Osijek, Osijek, 2024. – poglavlje: „Glasovne promjene u imenima“

Jakobson, R. i Halle, M., *Temelji jezika*, preveli I. Martinčić i A. Stamać, Zagreb 1988.

Jelaska, Z., *Fonološki opisi hrvatskoga jezika*, Zagreb 2004.

Martinović, B.; Pletikos Olof, E.; Vlašić Duić, J., *Naglasak na naglasku*, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2021.

Muljačić, Ž., *Opća fonologija i fonologija suvremenoga talijanskog jezika*, Zagreb 1972. (opća sinkronijska fonologija).

Silić, J., *Hrvatski jezik 1*, Zagreb 1998.

Silić, J., Pranjković, I., *Gramatika hrvatskoga jezika*, Zagreb, 2005. (1. izdanje); 2007. (2. izdanje)

Josipović Smojver, V., *Suvremene fonološke teorije*, Zagreb, 2017.

Tekavčić, P., *Fonologija – strukturalizam – elementi drugih suvremenih lingvističkih teorija*, u: P. Tekavčić, Uvod u lingvistiku, Zagreb 1979, str. 37–81.

Težak, S. i Babić, S., *Gramatika hrvatskoga jezika*, Zagreb 1992.

Turk, M., *Fonologija hrvatskoga jezika: raspodjela fonema*, Rijeka – Varaždin 1992.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Za redovito prisustvovanje nastavi stječe se cjelokupan iznos udjela u ECTS-bodovima koji je predviđen za pohađanje nastave i taj se iznos ne raščlanjuje dalje na ocjenske bodove.

Potrebno je za svaki nastavni sat preuzeti pripadajuće nastavne materijale koji su objavljeni na e-kolegiju *Fonetika i fonologija (studij: Logopedije)* na adresi:

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije, mrežne stranice kolegija

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICOM

- elektroničkom poštom (pravilo kontaktiranja elektroničkom poštom: poruku treba potpisati svojim punim imenom i prezimenom)

- neposredno prije i poslije nastave

- u vremenu konzultacija

.

NAČIN POLAGANJA ISPITA
Pismeni ispit
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Primjena generativne umjetne inteligencije (kao što je naprimjer ChatGPT) dopuštena je u okviru ovoga kolegija te se smatra dobrodošlim alatom za učenje i podrobnije razmatranje predviđenih sadržaja. Valja imati na umu da su korisnici **sami odgovorni** za **etičnost** primjene generativne umjetne inteligencije te **točnost** podataka i rezultata koje ona generira. Svatko treba poštovati načela akademske čestitosti, o čemu je moguće informirati se u dokumentima Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se sve studentice / svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnica/nastavnika i suradnica/suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovome predmetu. Vrednovanje nastave putem sustava ISVU provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima toga procesa možete pronaći u *Priručniku za kvalitetu studiranja* Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	1. i 15. 2. 2027. u 10 sati
Ljetni	14. i 28. 6. 2027. u 10 sati
Jesenski izvanredni	24. 8. i 7. 9. 2027. u 10 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

TJEDAN	NAZIV TEME
1.	Predavanje: Jezik i standardni jezik. Jezik kao artikuliran sustav; tri artikulacije Predavanje: Fonetika i fonologija.
2.	Predavanje: Fon, fonem, alofon; stratifikacija glasa Predavanje: Artikulacijska i akustička fonetika: podjele glasnika Predavanje: Fonologija iskaza
3.	Vježba: Podjele glasnika (V_1); Predavanje: Fonološka opreka i minimalni par Predavanje: Hrvatski fonemski sustav: Fonovi i alofoni u hrvatskome standardnom jeziku
4.	Vježba: Minimalni par (V_2) – 1 sat Predavanje: Morfonologija i fonologija / Morfon, alomorfon, morfonem. Alternacije fonema kao morfonološki uvjetovane pojave
5.	Vježba: Morfonem (V_4); Govor i pravopis; Tipovi morfemskih granica s pravopisnoga i pravogovornoga aspekta Predavanje: Fonološki i morfonološki pristup „jatu“ Vježba: Alternacije fonema (V_3) **Otvara se pristup vježbi „Alternacije fonema“ (pristup: 13. 11. 2025. – 31. 12. 2025.)**
6.	Predavanje: Prozodijska obilježja; prozodijski sustav Akcentuacija (V_1, 1s)
7.	Predavanje: Distribucija naglasaka Seminar: Akcentuacija (V_1, 2s+3s)

.

8.	Predavanje: Distribucija zanaglasne dužine Predavanje: Toničke i atoničke riječi; Izgovorna (naglasna) cjelina (govorna riječ);
9.	Pomicanje naglasaka: oslabljeno i neoslabljeno Vježba: Akcentuacija (V_4; V_5; V_6)
10.	Vježba: Akcentuacija (V_6b; V_7, V_8)
11.	Vježba: Akcentuacija (V_9; V_10) **Otvara se ocjenska vježba „Akcentuacija“ (pristup: 15. 12. 2026. – 15. 1. 2027.)**
12.	Predavanje: Govorna odstupanja koja imaju podrijetlo u hrvatskim dijalektima
13.	Predavanje: Adaptacije i asimilacije
14.	Predavanje: Međunarodna fonetska transkripcija (IPA) Vježba: Primjena IPA-e Predavanje: Distribucija fonema i slog Rekapitulacija i rješavanje primjera završnoga ispita

I. OSNOVNI PODACI O PREDMETU	
Naziv premeta	**Govorna akustika**
Studij	Logopedija
Godina/Semestar	I/I
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	20+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj predmeta	izv.prof.dr.sc. Zdravko Kolundžić
Kabinet	O-042
Vrijeme za konzultacije	srijeda, 10:00 – 12:00
Telefon	
e-mail	zdravko.kolundzic@uniri.hr
Suradnik na predmetu	izv.prof.dr.sc. Ante Skoblar
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru
Telefon	
e-mail	ante.skoblar@riteh.uniri.hr
Suradnik na predmetu	Marina Borčić, mag. logoped., asistentica Anja Liović, mag. logoped., asistentica
Kabinet	O-041, O-039
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru
Telefon	
e-mail	marina.borcic@uniri.hr, anja.liovic@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS PREDMETA	
SADRŽAJ PREDMETA	

.

Studenti će steći temeljna znanja iz akustike s posebnim naglaskom na slušnu i govornu akustiku. Upoznat će se sa značajkama zvuka s posebnim naglaskom na njegovo generiranje (glas i govor), prijenos i prijem (sluh). Studenti će se upoznati sa značajkama snimanja, pohrane, prijenosa, obrade, analize i reprodukcije govornog signala. Usvojit će znanja o fiziološkim i perceptivnim obilježjima glasa i govora. Upoznat će se s elektroakustičkim značajkama opreme i uređaja za dijagnostiku i rehabilitaciju glasa i govora te za pohranu i obradu govornog signala.

CILJEVI PREDMETA

Cilj predmeta je upoznati studente s osnovama akustike i elektroakustike, objektivnim i subjektivnim značajkama zvuka, akustičkim svojstvima govornog i slušnog sustava, mehanizmom nastanka glasa i govora, akustičkim značajkama glasa i govora, govornim elementima i njihovim značajkama, vremenskim i spektralnim karakteristikama govora, analizom glasa i govora u dijagnostičke svrhe, dijagnostičkom opremom i uređajima i programskom podrškom za analizu glasa i govora.

OČEKIVANI ISHODI PREDMETA

Generički ishodi:

1. Opisati akustička svojstva govornog i slušnog sustava.
2. Objasniti mehanizme nastanka govora.
3. Analizirati glas i govor u dijagnostičke svrhe.
4. Vrednovati kvalitetu govornog signala.
5. Upotrebljavati dijagnostičku opremu i programsku podršku za analizu glasa i govora.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,5	**15**
Seminarski rad	1,5	**15**
Završni ispit (pismeni/usmeni)	2	**70**
UKUPNO	4	**100**

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad i postignuća studenata izražavaju se postignutim bodovima na temelju kojih se formira završna ocjena. Redovito pohađanje nastave boduje se s maksimalno 15 bodova, seminarski rad boduje se s maksimalno 15 bodova, a završni ispit se boduje s maksimalno 70 bodova, odnosno sve aktivnost se u zbroju boduju se s maksimalno 100 bodova. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-E) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema diplomskim kriterijima ocjenjivanja.

1) redovito pohađanje nastave 15 bodova
2) seminarski rad 15 bodova
3) završni ispit do 70 bodova

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjesnkih bodova

.

4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Jelaković, T.: Zvuk, sluh, arhitektonska akustika, 2. izdanje, Zagreb, Školska knjiga, 1978.
2. Jelaković, T., Vujnović, M. : Mikrofoni, Zagreb, Školska knjiga, 1996., ISBN 953-0-30635-0
3. Jelenčić, I.: Zvučnici, Zagreb, Školska knjiga, 1991., ISBN86-03-99073-5
4. B. Somek: Elektroakustika, Tehnička enciklopedija
5. Vujnović, M. (1990): Govorna akustika. Sveučilište u Zagrebu, Zagreb.
6. Heđever, M., Bonetti, A. (2010). Ispitivanje poremećaja slušnog procesiranja pomoću filtriranih riječi kod učenika nižih razreda osnovne škole. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. Vol. 46, 2; str. 50-60. 5.
7. Lanc, S., Barun, M., Heđever, M., Bonetti, A. (2012). Poremećaj slušnog procesiranja u djece. Logopedija, 3 (1), str. 31-34.
8. Osnove fiziološke i govorne akustike (Predavanja za studente logopedije) ERF, 2012. https://www.erf.unizg.hr/stari_web/Studenti/Dokumenti/FIZIOLO_AKUSTIKA_2012.pdf
9. Govorna akustika (Nastavni materijal za student logopedije) ERF, 2012.
https://www.erf.unizg.hr/stari_web/Studenti/Dokumenti/FIZIOLO_AKUSTIKA_2012.pdf

IZBORNA LITERATURA :

1. Rabiner L. R., Schafer R. W.: Digital procesing of speech signal, Prentice Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1978.
2. Perez-Meana H.: Advances in Audio and Speech Signal Processing: Technologies and Applications, Idea Group Publishing, 2007.
3. Everest F. A., Pohlmann K.C.: Master Handbook of Acoustics, The McGraw-Hill Companies, 2009.
4. Fant G.: Speech Acoustics and Phonetics, Kluwer Academic Publishers, 2004.
5. Benesty J., Sondhi M. M., Huang Y.: Springer Handbook of Speech Processing, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2008.
6. Jekosch U.: Voice and Speech Quality Perception - Assessment and Evaluation, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2005.
7. Moore B. C. J.: Hearing, Academic Press, 1995.

V. DODATNE INFORMACIJE O PREDMETU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti moraju prisustvovati na najmanje 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, mrežne stranice, konzultacije

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

zdravko.kolundzic@uniri.hr; ante.skoblar@riteh.uniri.hr, marina.borcic@uniri.hr, anja.liovic@uniri.hr

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni, usmeni

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Planirano je do 20 % online nastave
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	5.2.2027.; 19.2.2027.
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
izv.prof.dr.sc.Kolundžić; M.Borčić, mag.logoped.	**Uvodno predavanje**
izv.prof.dr.sc. Skoblar	**Osnove akustike i elektroakustike**
izv.prof.dr.sc. Skoblar	**Elektroakustički pretvarači**
izv.prof.dr.sc. Skoblar	**Elektroakustičke značajke snimanja, pohrane, prijenosa, obrade, analize i reprodukcije govornog signala**
izv.prof.dr.sc.Kolundžić	**Mehanizam nastanka glasa**
izv.prof.dr.sc.Kolundžić	**Mehanizam nastanka govora**
izv.prof.dr.sc.Kolundžić	**Elektroakustičke značajke opreme i uređaja za dijagnostiku i rehabilitaciju glasa i govora**
izv.prof.dr.sc.Kolundžić	**Akustičke značajke glasa i govora**
izv.prof.dr.sc.Kolundžić	**Akustička analiza glasa i govora u dijagnostičke svrhe**
izv.prof.dr.sc.Kolundžić	**Psihoakustika**
M. Borčić, mag. logoped. A. Liović, mag. logoped.	**Seminari – konzultativna nastava**
M. Borčić, mag. logoped. A. Liović, mag. logoped.	**Izlaganje seminarskih radova, I. dio**
M. Borčić, mag. logoped. A. Liović, mag. logoped.	**Izlaganje seminarskih radova, II. dio**
izv.prof.dr.sc.Kolundžić	**Završno predavanje**

Dodatne informacije:

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.*

.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „studomat“na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	Osnove anatomije i fiziologije	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija		
Semestar	1.	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	8
	Opterećenje (P+S)	30 sati predavanja i 30 sati seminara
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku		
Nositelji kolegija	Prof. dr. sc. Daniela Malnar, dr. med. (Anatomija) Izv. prof. dr. sc. Tanja Grubić Kezele, dr. med. (Fiziologija)	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail	*daniela.malnar@uniri.hr* *tanja.grubic@uniri.hr*	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA		
SADRŽAJ KOLEGIJA		
Funkcijska organizacija ljudskog tijela i kontrola unutarnjeg okoliša. Opća načela anatomske organizacije i načela fiziologije živčanog sustava. Građa i funkcija središnjeg živčanog sustava. Prenatalni i postnatalni razvitak središnjeg živčanog sustava, kritični periodi razvitka. Plastičnost mozga tijekom razvitka i u odraslog čovjeka i reorganizacija moždanih funkcija. Osjetni receptori i neuronski sklopovi za obradu informacija. Tjelesni osjeti. Posebna osjetila-osjet vida i sluha. Motoričke funkcije mozga. Intelektualne funkcije mozga, učenje i pamćenje. Funkcija mozga u ponašanju i motivaciji. Krvotok mozga, moždane ovojnice, cerebrospinalna tekućina i metabolizam mozga. Periferni i autonomni živčani sustav. Anatomska organizacija i fiziologija endokrinog sustava. Anatomska građa glave i vrata. Fiziologija nastajanja glasa (fonacija, artikulacija i rezonancija). Anatomska organizacija dišnog sustava i respiratornih mišića. Fiziologija disanja. Anatomija i fiziologija srca i krvožilnog sustava.		
CILJEVI KOLEGIJA		
Upoznati studente s građom i funkcijom živčanog sustava i osjetila, te građom i funkcijom endokrinog, krvožilnog, fonatornog i dišnog sustava.		
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA		

.

Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će i:

1. Opisati osnovnu građu i funkciju živčanog sustava.
2. Nabrojiti kritične periode razvitka središnjeg živčanog sustava.
3. Nabrojiti vrste osjetnih receptora.
4. Objasniti građu i funkciju posebnih osjetila – osjet vida i osjet sluha.
5. Nabrojiti endokrine žlijezde i definirati njihovu građu i funkciju.
6. Definirati fiziologiju nastajanja glasa.
7. Opisati anatomsku organizaciju dišnog sustava.
8. Opisati fiziologiju disanja.
9. Opisati anatomiju i fiziologiju kardiovaskularnog sustava.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0,7	**4**
Pohađanje nastave	0,3	**2**
Kontinuirana provjera znanja	3	**44**
Završni ispit	4	**50**
UKUPNO	8	**100**

Kontinuirana provjera znanja

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad i postignuća studenata izražavaju se postignutim bodovima na temelju kojih se formira završna ocjena. Rad studenata i stečene kompetencije vrednuju se tijekom nastave sa maksimalno 50 bodova (50%) i na završnome ispitu sa maksimalno 50 bodova (50%), odnosno u zbroju maksimalno 100 bodova (100%). Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-E) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema diplomskim kriterijima ocjenjivanja.

1) usvojeno znanje na dva međuispita tijekom semestra (do 44 boda)
2) zalaganje i aktivnost u nastavi (do 4 bodova)
3) pohađanje nastave (do 2 boda)
4) završni ispit do 50 bodova (do 30 bodova na pismenom i do 20 bodova na usmenom dijelu ispita)

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Križan Z.: Pregled građe glave, vrata i leđa. Školska knjiga, Zagreb, 1999. Križan Z.: Pregled građe

.

glave, vrata i leđa. Školska knjiga, Zagreb, 1999.
2. Malnar D., Bobinac D.: Ustrojstvo sive i bijele tvari središnjeg živčanog sustava, Rijeka, 2015.
3. Guyton A.C. and Hall J.E. Medicinska fiziologija, četrnaesto izdanje, Medicinska naklada, Zagreb, 2022. (odabrana poglavlja).
4. Svi sadržaji **Fiziologije** koji nisu obuhvaćeni obveznom literaturom biti će objavljeni na „Merlinu“.

IZBORNA LITERATURA

1. Judaš M., Kostović I.: Temelji neuroznanosti, MD, Zagreb, 1997.
2. Purves D i sur. Neuroznanost. Medicinska naklada, Zagreb, 2016.
3. Kahle W., Leonhardt H., Platzer W.: Priručni anatomski atlas. Medicinska naklada, Zagreb, 1991.
4. Deller T., Sebestény T. Fotografski atlas neuroanatomije. Medicinska naklada, Zagreb, 2015.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obvezno, dozvoljen opravdani izostanak od 30% ukupne nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice , mail, intenetski portal sustava „Merlin“.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Mailom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni i usmeni.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.*

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	08.02.2027; 22.02.2027.
Proljetni izvanredni	
Ljetni	14.06.2027; 05.07.2027.
Jesenski izvanredni	06.09.2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	VRIJEME	NAZIV TEME	NASTAVNIK	BROJ SATI
05.10.2026.	9.15-11.00	P1 Opća neurologija	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11:15-13.00	P2 Neuroni, sinapse i neurotransmiteri	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
12.10.2026.	9.15-11.00	S1 Opća neurologija	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2

.

	11.15-13.00	S2 Neuroni, sinapse i neurotransmiteri	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
19.10.2026.	9.15-11.00	P3 Razvoj i građa središnjeg živčanog sustava	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	P4 Osjetni receptori i neuronski sklopovi za obradu informacija	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
26.10.2026.	9.15-11.00	S3 Razvoj i građa središnjeg živčanog sustava	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	S4 Osjetni receptori i neuronski sklopovi za obradu informacija	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
02.11.2026.	9.15-11.00	P5 Veliki mozak i plastičnosti središnjeg živčanog sustava	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	P6 Tjelesni osjeti i posebna osjetila	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
09.11.2026.	9.15-11.00	S5 Veliki mozak i plastičnosti središnjeg živčanog sustava	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	S6 Tjelesni osjeti i posebna osjetila	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
16.11.2026.	9.15-11.00	P7 Limbički sustav, ponašanje i motivacija	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	P8 Intelektualne funkcije mozga	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
23.11.2026.	9.15-11.00	S7 Limbički sustav, ponašanje i motivacija	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	S8 Intelektualne funkcije mozga	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
30.11.2026.	9.15-11.00	P9 Moždane ovojnice i krvotok mozga	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	P10 Motoričke funkcije mozga i ANS	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
07.12.2026.	9.15-11.00	S9 Moždane ovojnice i krvotok mozga	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	S10 Motoričke funkcije mozga i ANS	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
07.12.2026.		Kolokvij 1.		
14.12.2026.	9.15-11.00	P11 Dišni sustav	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	P12 Fiziologija nastajanja glasa i fiziologija disanja	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2

.

21.12.2026.	9.15-11.00	S11 Dišni sustav	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	S12 Fiziologija nastajanja glasa i fiziologija disanja	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
11.01.2027.	9.15-11.00	P13 Anatomija kardiovaskularnog sustava	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	P14 Fiziologija kardiovaskularnog sustava	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
18.01.2027.	9.15-11.00	S13 Anatomija kardiovaskularnog sustava	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	S14 Fiziologija kardiovaskularnog sustava	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
25.01.2027.	9.15-11.00	P15 Endokrini sustav	Prof.dr.sc. Daniela Malnar	2
	11.15-13.00	S15 Endokrini sustav	Izv.prof.dr.sc. Tanja Grubić Kezele	2
01.02.2027.	9.15-13.00	Kolokvij 2.		

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Razvojna psihologija**	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	Obavezni	
Semestar	1.	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	6
	Opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne	
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Sanja Smojver-Ažić	
Kabinet	F 367	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	265-764	
e-mail	sanja.smojver.azic@ffri.uniri.hr	
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Tamara Martinac Dorčić	
Kabinet	F 358	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	265-766	

.

e-mail	tamaramd@ffri.uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Uvod u razvojnu psihologiju; Razvojne teorije; Metode istraživanja u razvojnoj psihologiji; Tjelesni razvoj; Kognitivni razvoj; Emocionalni razvoj; Socijalni razvoj; Specifičnosti razvojnih razdoblja: djetinjstvo, adolescencija, odrasla dob.

CILJEVI KOLEGIJA

Upoznavanje razvoja kao cjeloživotnog procesa. Usvajanje spoznaja o specifičnostima razvoja od dojenačke dobi do razdoblja adolescencije kroz pojedine aspekte razvoja. Upoznavanje s razvojnim obilježjima odrasle dobi.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon ispunjenih svih obaveza na kolegiju studenti će moći:
1. Usporediti viđenje razvoja u kontekstu različitih razvojnih teorija
2. Opisati obilježja tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja
3. Opisati specifičnosti razvojnih razdoblja.
4. Primijeniti spoznaje o normativnom razvoju u razumijevanju specifičnosti individualnog funkcioniranja

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X		X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Multimedija i mreže**
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	-	**-**
Pohađanje nastave	2	**-**
Seminarski rad	1	**25**
Kontinuirana provjera znanja	1.5	**25**
Završni ispit	1.5	**50**
UKUPNO	6	**100**

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Berk, L. (2008). Psihologija cjeloživotnog razvoja. Jastrebarsko: Naklada Slap.(odabrana poglavlja)

.

Berk, L. E. (2015). Dječja razvojna psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.(odabrana poglavlja)
IZBORNA LITERATURA
Starc, B., Čudina-Obradović, M., Pleša, A., Profaca, B., Letica, M. (2004). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi. Priručnik za odgojitelje, roditelje i sve one koji odgajaju djecu predškolske dobi. Zagreb: Golden marketing- Tehnička knjiga. Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A. (1998). Dječja psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU
POHAĐANJE NASTAVE
Obaveze studenata obuhvaćaju redovito pohađanje nastave odnosno sudjelovanje u nastavnim aktivnostima, izradu i izlaganje seminarskog rada u okviru dogovorenih rokova i pozitivan rezultat u okviru kontinuirane provjere znanja te pismenog ispita.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
Putem sustava MERLIN.
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
U terminima konzultacija i putem e-maila.
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Završni ispit je pismeni.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata. Moguća su odstupanja u redoslijedu izvođenja tema i predloženih tema seminara (ovisno o interesu studenata).
ISPITNI ROKOVI

Zimski	4. i 18.2.2027. u 9.00
Ljetni	16.6. i 30.6 2027. u 9.00
Jesenski izvanredni	1. i 15.9.2027. u 9.00

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	**P: Uvod u kolegij** **S: Prikaz rada na seminarima**
2. tjedan	**P: Uvod u razvojnu psihologiju** **S: Upute za izradu seminara**
3. tjedan	**P: Razvojne teorije** **S: Teorije u primjeni**
4. tjedan	**P: Metode istraživanja u razvojnoj psihologiji** **S: Analiza članka**

.

5. tjedan	**P: Tjelesni razvoj** **S: Tema seminara - tjelesni razvoj**
6. tjedan	**P: Kognitivni razvoj 1** **S: Tema seminara– kognitivni razvoj**
7. tjedan	**P: Kognitivni razvoj 2** **S: Tema seminara– kognitivni razvoj**
8. tjedan	**P: Emocionalni razvoj 1** **S: Tema seminara – emocionalni razvoj**
9. tjedan	**P: Emocionalni razvoj 2** **S: Tema seminara – emocionalni razvoj; Ponavljanje**
10. tjedan	**P: Razvoj slike o sebi** **S: Kolokvij**
11. tjedan	**P: Razvoj spolnih razlika i rodnih uloga** **S: Tema seminara – slika o sebi**
12. tjedan	**P: Socijalni razvoj – odnos s roditeljima** **S: Tema seminara – socijalni razvoj**
13. tjedan	**P: Socijalni razvoj – odnos s vršnjacima** **S: Tema seminara – izazovi razvoja u predškolskoj i ranoj školskoj dobi**
14. tjedan	**P: Specifičnosti razvojnih razdoblja: adolescencija** **S: Tema seminara – izazovi adolescencije**
15. tjedan	**P: Specifičnosti razvojnih razdoblja: odrasla dob** **S: Tema seminara – izazovi odrasle dobi; izazovi roditeljstva**

Naziv kolegija	**Govorništvo**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij *Logopedija*
Semestar	II.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Mihaela Matešić
Kabinet	708
Vrijeme za konzultacije	- e-poštom na: mihaela.matesic@ffri.uniri.hr
Telefon	-
e-mail	mihaela.matesic@ffri.uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Komunikacija, govorništvo, tema, postupci profiliranja publike, vještina uspješnoga slušanja govora (I1, I2). Govor kao temeljna retorička vrsta (oblikovanje, kompozicija, postupci u pripremi govora) (I1, I4). Argumentacija teze, logički izvodi, prepoznavanje logičkih pogrešaka (I1, I4, I5).

.

Retoričke figure, eristička sredstva, modalni izrazi (I1, I4, I5, I6). Uloga prozodije u organizaciji govorne poruke (I3, I4, I5). Debata (pravila debatiranja, uloga sudionika, artikulacija debate) (I4). Neverbalni znakovi i govorni bonton (I1, I2, I5). Strah i trema (uzroci njihova nastanka, načini njihova suzbijanja) (I5).
CILJEVI KOLEGIJA
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Studenti će nakon odslušanoga kolegija i ispunjenih svih obaveza biti sposobni: I1. definirati osnovnu terminologiju u klasičnoj retorici I2. primjenjivati strategije slušanja pri slušanju tekstova I3. rabiti temeljne postupke u pripremi govorne interpretacije književnoga teksta I4. rabiti temeljne postupke u pripremi govora I5. prezentirati argumentacijski govor I6. razjasniti značenja riječi u kontekstu specifičnom za pojedini govoreni ili pisani tekst
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Multimedija i mreža**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	1.5	**0**
Pohađanje nastave	1.5	**100 (10+10+20+20+40)**
Seminarski rad	-	**-**
Kontinuirana provjera znanja	-	**-**
Završni ispit	NEMA ZAVRŠNOGA ISPITA	**-**
UKUPNO	3	**100**

Opća napomena
Studentice i studenti trebaju kroz različite aktivnosti tijekom nastave prikupiti najmanje 50 ocjenskih bodova **u zbroju** kako bi ostvario prolaznu ocjenu na predmetu.

Aktivnost na nastavi
Studentske aktivnosti koje ulaze u zbroj ocjenskih bodova usmjerene su prema praktičnim zadacima i ukupno donose najviše 100 ocjenskih bodova, koji su raspoređeni u pet aktivnosti:

A) čitanje teksta pred publikom (10 + 10 bodova)

B) održavanje prigodnoga govora (20 bodova)

C) rješavanje *online*-testa za samoprovjeru znanja (20 bodova)

D) sastavljanje i usmeno izvođenje argumentacijskoga govora (40 bodova).

Prigodni govor (aktivnost pod B) i argumentacijski govor (aktivnost pod D) moraju biti autorsko djelo studenta/studentice koji/koja izlaže govor.

Ispravak aktivnosti moguć je na zadnjem satu nastave. Ispraviti se može samo aktivnost pod D).

Završni ispit
Nema završnoga ispita. Ocjenski bodovi stječu se tijekom nastave.

UKUPNA OCJENA USPJEHA
Na temelju zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Ivas, I., *Ideologija u govoru*, Zagreb, 1988.
Škarić, I., *U potrazi za izgubljenim govorom*, Zagreb, 1988.
Škarić, I., *Temeljci suvremenoga govorništva*, Zagreb, 2000.

IZBORNA LITERATURA

Aristotel, *Retorika*, Zagreb, 1989.
Bagić, K., *Beletristički stil*, u: *Treba li pisati kako dobri pisci pišu*, Zagreb, 2005. str. 7-20.
Beker, M., *Kratka povijest antičke retorike*, Zagreb, 1997.
Biti, V., *Pojmovnik suvremene književne teorije*, Zagreb 1997.
Bourdieu, P., *Što znači govoriti?*, Zagreb, 1992.
Gregory, H., *Public Speaking for College and* Career, New York, 1990.
Kovačević, M. i Badurina, L., *Raslojavanje jezične stvarnosti*, Rijeka, 2001.
Kovačević, M. i Badurina, L., *Akademski diskurs*, Riječki filološki dani, zbornik radova 4, Rijeka 2002, str. 189–206.
Kvintilijan, M. F., *Obrazovanje govornika*, Sarajevo, 1985.
Oraić Tolić, D., *Akademsko pismo*. Zagreb, 2011.
Petrović, G., *Logika*, Zagreb, 1991.
Silić, J., *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*, Disput, Zagreb 2006.
Ueding, G. i Steinbrink, B., *Grundriss der Rhetorik*, Stuttgart – Weimar, 1994.
Vlašić Duić, J., *U Abesiniju za fonetičara: govor u hrvatskome filmu*. Zagreb, 2013.
Vuletić, B., *Fonetika pjesme*, Zagreb, 2005.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti za redovito prisustvovanje nastavi dobivaju cjelokupan iznos udjela u ECTS bodovima koji je predviđen za pohađanje nastave i taj se iznos ne raščlanjuje dalje na ocjenske bodove.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije, mrežne stranice kolegija

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICOM

.

- elektroničkom poštom (pravilo kontaktiranja elektroničkom poštom: poruku treba potpisati svojim punim imenom i prezimenom) - neposredno prije i poslije nastave - u vremenu konzultacija
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Nema završnoga ispita.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Primjena generativne umjetne inteligencije (kao što je naprimjer ChatGPT) dopuštena je u okviru ovoga kolegija te se smatra dobrodošlim alatom za učenje i podrobnije razmatranje predviđenih sadržaja. Valja imati na umu da su korisnici **sami odgovorni za etičnost** primjene generativne umjetne inteligencije te **točnost** podataka i rezultata koje ona generira. Svatko treba poštovati načela akademske čestitosti, o čemu je moguće informirati se u dokumentima Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se sve studentice / svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnica/nastavnika i suradnica/suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovome predmetu. Vrednovanje nastave putem sustava ISVU provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima toga procesa možete pronaći u *Priručniku za kvalitetu studiranja* Sveučilišta u Rijeci.
ISPITNI ROKOVI

Zimski	1. i 15. 2. 2027. u 10 sati
Ljetni	14. i 28. 6. 2027. u 10 sati
Jesenski izvanredni	24. 8. i 7. 9. 2027. u 10 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Predavanje: Uvod. Komunikacija, govorništvo. Povijest retorike. Govorne vrste – 2 sata Predavanje: Vještina uspješnoga slušanja govora. Vođenje bilježaka – 1 sat
2.	Predavanje: Neverbalni znakovi i govorni bonton. Strah i trema (uzroci njihova nastanka, načini njihova suzbijanja) – 1 sat Predavanje: Glasno čitanje – 1 sat; Predavanje: Vježbe za glas i izgovor – 1 sat
3.	**Seminar: Glasno čitanje teksta pred publikom (vježba za ocjenu) 1. dio – 3 sata**
4.	**Seminar: Glasno čitanje teksta pred publikom (vježba za ocjenu) 2. dio – 3 sata**
5.	**Seminar: Glasno čitanje teksta pred publikom (vježba za ocjenu) 3. dio – 3 sata**
6.	Predavanje: Sastavnice pripreme govora. Kompozicija govora. Središnja misao. Oblikovanje govora. Uloga modalnih elemenata u govoru – 3 sata

.

7.	**Seminar: Prigodne govorne vrste (vježba za ocjenu) 1. dio – 3 sata**
8.	**Seminar: Prigodne govorne vrste (vježba za ocjenu) 2. dio – 3 sata**
9.	Predavanje: Argumentacija teze, logički izvodi, prepoznavanje logičkih pogrešaka – 3 sata
10.	Predavanje: Analiza javnoga govora (pisani govori i zvučni zapis govora) – 1 sat Predavanje: Pravila raspravljanja – 1 sat **Seminar: Rasprava na dogovorenu temu – 1 sat**
11.	**Seminar: Jezični varijeteti. Jezična norma. Izbor jezičnoga registra u govoru – 3 sata** **Otvara se online-test za samoprovjeru znanja (pristup: 16. prosinca 2026. do 19. siječnja 2027.)**
12.	**Seminar: Prezentacija argumentacijskoga govora (vježba za ocjenu) – 1. dio – 3 sata**
13.	**Seminar: Prezentacija argumentacijskoga govora (vježba za ocjenu) – 2. dio – 3 sata**
14.	**Seminar: Prezentacija argumentacijskoga govora (vježba za ocjenu) – 3. dio – 3 sata**
15.	**Mogućnost ispravka jedne aktivnosti – 3 sata**

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**PEDAGOGIJA CJELOŽIVOTNOG UČENJA**
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	1.
Akademska godina	2026/27
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	1+1+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	prof.dr.sc. Anita Zovko
Kabinet	314
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom od 11.00 do 12.00 h i putem maila
Telefon	098 328 867
e-mail	anita.zovko@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Teorijsko-metodološko utemeljenje pedagogije cjeloživotnog učenja; Terminološka određenja cjeloživotnog učenja i obrazovanja; Ključni dokumenti o implementaciji cjeloživotnog učenja u zemljama europskog prostora; Koncepti organizacije koja uči, zajednice koja uči društva koje uči/društvo znanja; Cjeloživotno učenje u programima međunarodnih organizacija; Europa kao društvo znanja; Cjeloživotno učenje u Hrvatskoj; Relevantni izvori i institucije za proučavanje problema vezanih za cjeloživotno učenje; Programi, oblici i metode ostvarivanja cjeloživotnog učenja; Pregled istraživanja na području pedagogije cjeloživotnog učenja; Futurološka dimenzija pedagogije cjeloživotnog učenja	
CILJEVI KOLEGIJA	
Ciljevi kolegija da studenti steknu temeljne spoznaje o cjeloživotnom učenju; da se osposobe za analizu razvoja u području teorije i prakse cjeloživotnog učenja u Hrvatskoj i međunarodnom	

.

obrazovnom prostoru; da se kod studenata razvije potreba za kontinuiranim profesionalnim razvojem; razvoj pozitivnog odnosa prema cjeloživotnom učenju kao osobnoj i životnoj orijentaciji
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Nakon odslušanog kolegija Pedagogija cjeloživotnog učenja studenti će biti sposobni: definirati i objasniti terminološka i pojmovna određenja cjeloživotnog učenja; objasniti osnovne koncepte cjeloživotnog učenja; ustanoviti osnovne implikacije cjeloživotnog učenja na obrazovnu politiku i praksu obrazovanja; analizirati i kritički pristupati svim akcijama i aktivnostima u Hrvatskoj i svijetu vezanim za cjeloživotno učenje; senzibilizirati se za provođenje različitih istraživanja na području pedagogije cjeloživotnog učenja; kritički promišljati svoj odnos prema cjeloživotnom učenju

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0,25	**5**
Pohađanje nastave	0,25	**5**
Seminarski rad	1,5	**60**
Prikaz i kritički osvrt na znanstveni članak (rad)	1	**30**
UKUPNO	3	**100**

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjesnkih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Commission of the European Communities (1996), Prema društvu koje uči: Bijeli dokument o obrazovanju. Zagreb: Educa.
Dryden, G. i J. Vos: Revolucija u učenju, Educa, Zagreb, 2001.

XXX UNESCO-ovo SVJETSKO IZVJEŠĆE: Prema društvima znanja (Uvod, Pregled, Poglavlja 3,4,5,8, 9 i 10, Zaključak), Educa, Zagreb, 2006.

IZBORNA LITERATURA :

Previšić, V., Šoljan, N.N. i Hrvatić, N. (ur.): Pedagogija: prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja (svezak 1. i svezak 2.); Hrvatsko pedagogijsko društvo, Zagreb, 2007.

XXX Memorandum o cjeloživotnom učenju, 2000 dostupno na www.had.hr

.

Društvena istraživanja (Proizvodnja znanja u društvu znanja: izazovi i dileme) br.4, vol 114, str. 917-1060, 2011.
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU
POHAĐANJE NASTAVE
Studenti su obvezni redovito prisustvovati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave (predavanja i seminari) iz kolegija Pedagogija cjeloživotnog učenja.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
Sve relevantne informacije o predavanjima i seminarima iz kolegija te o obavezama studenata, student će moći dobiti tijekom nastave i konzultacija, te putem e-maila (grupni ili individualni) i putem sustava za učenje Merlin.
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
Kontaktiranje se realizira putem maila, konzultacija i putem sustava za učenje Merlin.
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Kolegij je koncipiran tako da se SVE aktivnosti koje se ocjenjuju provode tijekom semestra i ne postoji završni ispit iz kolegija.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.
ISPITNI ROKOVI

Zimski	10.02. u 16:00 sati i 24.02. u 16:00 sati
Proljetni izvanredni	07.04. u 16:00 sati
Ljetni	15. 06. u 16:00 sati i 02.07. u 16:00 sati
Jesenski izvanredni	02.09. u 16:00 sati i 19.09. u 16:00 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
BROJ TEME	NAZIV TEME
1.	Teorijsko-metodološko utemeljenje pedagogije cjeloživotnog učenja
2.	Terminološka određenja cjeloživotnog učenja i obrazovanja
3.	Ključni dokumenti o implementaciji cjeloživotnog učenja u zemljama europskog prostora
4.	Cjeloživotno učenje u programima međunarodnih organizacija
5.	Koncepti organizacije koja uči, zajednice koja uči društva koje uči/društvo znanja
6.	Cjeloživotno učenje u Hrvatskoj

.

7.	Relevantni izvori i institucije za proučavanje problema vezanih za cjeloživotno učenje; Europa kao društvo znanja
8.	Programi, oblici i metode ostvarivanja cjeloživotnog učenja;Pregled istraživanja na području pedagogije cjeloživotnog učenja
9.	Uloga obrazovne politike u podupiranju suvremenih trendova u pedagogiji cjeloživotnog učenja; Europa kao društvo znanja
10.	Posjet Centru za rehabilitaciju
11.	Izlaganje seminara
12.	Gostovanje prof.dr.sc. Dunje Anđić
13.	Izlaganje seminara
14.	Izlaganje seminara
15.	Izlaganje seminara

.

GODINA 1, SEMESTAR II. - LJETO

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Fonijatrija**	
Studijski program	**Sveučilišni diplomski studij logopedija**	
Status kolegija		
Semestar	II	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	6
	Opterećenje (P+S+V)	30 P + 0 S +15 V
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ovisno o broju polaznika	
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Diana Maržić, dr.med.	
Kabinet	Zavod za audiologiju i fonijatriju	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	051/658-155	
e-mail	marzic.diana.dm@gmail.com	
Suradnik na kolegiju	Izv. Prof. dr. sc. Tamara Braut, dr. med.	
Kabinet	ORL Poliklinika	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	091 165 1306	
e-mail	tamara_braut@hotmail.com	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA
SADRŽAJ KOLEGIJA
Studenti će upoznati uredne anatomske strukture organa glasa, govora i gutanja kao i njihovu fiziologiju i patofiziologiju. Upoznati će se sa različitim oboljenjima i patološkim stanjima navedenih struktura kao i sa dijagnostičkim protokolima i njihovom primjenom u logopedskom radu. Upoznati će se sa modalitetima liječenja bolesnika s navedenim poremećajima te savladati potrebna teorijska znanja i praktične vještine potrebne za rehabilitaciju glasa, govora i gutanja.
CILJEVI KOLEGIJA
Cilj predmeta je usvajanje teorijskih znanja i praktičnih vještina iz područja poremećaja glasa i govora te gutanja.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Studenti će usvojiti osnovna znanja o anatomiji i fiziologiji gornjeg aerodigestivnog trakta. Znati će mehanizme nastanka glasa kao i osnovne patofiziološke mehanizme nastanka promuklosti. Upoznati će se sa metodama subjektivne i objektivne evaluacije glasa, njihovog izvođenja u praksi i interpretaciji dobivenih nalaza te će usvojiti osnovna znanja o definiciji, dijagnostici i konzervativnom liječenju funkcionalnih disfonijaglasovnim poteškoćama dječje

.

dobi. Sudjelovati će tokom vježbi u govornoj rehabilitaciji i rehabilitaciji gutanja. Usvojiti će znanja o mišićnoj tenzijskoj disfoniji , gastroezofagealnom i laringofaringealnom refluksu kao i o njihovom utjecaju na glas. Upoznati će se sa disfagijom i multidisciplinarnom pristupu navedenoj problematici. Znati će interpretirati kliničku sliku i osobitosti jednostrane i obostrane paralize glasnica. Usvojiti će znanja o spastičnoj disfoniji i njihovom liječenju. Znati će nabrojati najčešće benigne organske promjene glasnice. Studenti će se upoznati sa najčešćim kirurškim zahvatima na grkljanu te objasniti njihove posljedice na glas, govor i gutanje kao i usvojiti osnovna znanja o metodama rehabilitacije glasa i govora nakon totalne laringektomije.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	74 - 100 %	**25**
Pohađanje nastave	90 – 100%	**25**
Kontinuirana provjera znanja		
Završni ispit	0-100 %	**50**
UKUPNO		

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA. Mladina R. i sur. Otorinolaringologija. Školska knjiga, Zagreb, 2008. ((odabrana poglavlja)

2. Stemple JC, Fry LT. Voice Therapy: Clinical Case Studies, 3rd ed. Plural Publishing Inc., San Diego, 2009

IZBORNA LITERATURA

1.Večerina Volić S. Fonijatrija. U: Bumber Ž i sur., ur. Otorinolaringologija. Zagreb: Naklada Ljevak, 2004:281-299.

2. Prstačić R. Laringologija. U: Mladina R., ur. Otorinolaringologija. Zagreb: Školska knjiga, 2008:113-136.

3. Večerina Volić S, Prstačić R, Kirinić Papeš V. Fonijatrija – nastavni tekst (dostupno na www.foni.mef.hr)

4.Rubin JS i sur. Diagnosis and Treatment of Voice Disorders. San Diego: Plural Publishing, 2006.

5. Prgomet D i sur. Minimally Invasive and Endoscopic Head and Neck Surgery. Zagreb, Naklada Ljevak, 2010.

6. Braut T, Velepič M, Kujundžić M, Marijić B, Maržić B, Maržić D, Oštarijaš E. Emergencies In Otorhinolaryngology. Rijeka: MEDRI; 2020.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Putem 30 sati predavanja i 15 sati vježbi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij, kao i ispitni termini, nalaze se na mrežnim stranicama -izbaciti-u Melin bazi podataka

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Pisanim putem preko mail adrese

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.*

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	Prvi rok: 30. lipnja 2027. godine u 10 sati Drugi rok: 15. srpnja 202. godine u 10 sati
Jesenski izvanredni	08. rujna 2027. godine u 10 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	**Anatomija i fiziologija te osnove simptomatologije u ORL** **Osnovni ORL pregled te osnovna hitna stanja u ORL**
2. tjedan	**Fiziologija fonacije i mehanizmi nastanka promuklosti**
3. tjedan	**Subjektivna i objektivna evaluacija glasa**
4. tjedan	**Mišićna tenzijska disfonija** **Disfagija, LPR/GERB**
5. tjedan	**Glasovna rehabilitacija funkcionalnih disfonija**
6. tjedan	**Jednostrane i obostrane paralize glasnica**

.

7. tjedan	**Laringenalne distonija i njihovo liječenje**
8. tjedan	**Glasovne poteškoće dječje dobi**
9. tjedan	**Maligni tumori glasnica i njihovo liječenje**
10. tjedan	**Rehabilitacija glasa i govora nakon totalne laringektomije**
11. tjedan	**Vježbe**
12. tjedan	**Vježbe**
13. tjedan	**Vježbe**
14. tjedan	**Vježbe**
15. tjedan	**Vježbe**

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Temelji hrvatskog jezika**	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	obavezni	
Semestar	ljetni	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	6
	Opterećenje (P+S+V)	30 + 0 + 30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne	
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maša Plešković	
Kabinet	F-608	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	051/265-636	
e-mail	masa.pleskovic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju		
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA		
SADRŽAJ KOLEGIJA		
Razlika između sustava i standarda (I1). Standardni jezik – norma – kodifikacija (I1). Varijeteti hrvatskoga standardnog jezika (I2). Dijalekatska raznolikost hrvatskoga jezika (I3). Jezične razine: fonetika i fonologija, morfologija, tvorba riječi, sintaksa, semantika (I4, I5, I6, I7). Pragmalingvistika, sociolingvistika, kognitivna lingvistika (I7).		
CILJEVI KOLEGIJA		

.

Upoznavanje studenata sa strukturom hrvatskoga jezika i osnovnom jezičnom terminologijom ima za cilj osposobljavanje studenata za razumijevanje procesa jezičnoga usvajanja.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će moći: 1. objasniti pojam standardnoga jezika i pojam jezičnoga sustava 2. objasniti pojam varijeteta u hrvatskome standardnom jeziku 3. objasniti dijalekatsku raznolikost hrvatskoga jezika 4. definirati temeljne pojmove svih jezičnih razina 5. identificirati odstupanja na svim jezičnim razinama (s obzirom na varijetete hrvatskoga standardnog jezika) 6. kompetentno primjenjivati normativna pravila i uzusna načela u svim jezičnim razinama (s obzirom na varijetete hrvatskoga standardnog jezika) 7. provesti jezičnu analizu na morfološkoj, sintaktičkoj i tvorbenoj razini 8. izdvojiti ključne značajke različitih suvremenih pristupa jeziku.
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
X	X		X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	1,5	25
Pohađanje nastave	2	-
Kontinuirana provjera znanja	2,5	75
Završni ispit	nema	-
UKUPNO	6	100

Kontinuirana provjera znanja

Kontinuirana provjera znanja

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave u obliku pisanih vježbi (najviše 35 ocjenskih bodova) te dvaju međuispita (koji ukupno nose 40 ocjenskih bodova).

Pristup popravku međuispita omogućit će se u dodatnom terminu :
– studentima koji su na pojedinom međuispitu u redovitom terminu ostvarili manje od 50 % bodova;
– studentima koji zbog zdravstvenih razloga nisu mogli pristupiti polaganju međuispitau redovitom terminu.

Aktivnost na nastavi
Redovito pohađanje nastave, priprema za nastavu i sudjelovanje u njezinu tijeku te redovito izvršavanje zadataka preko sustava za e-učenje Merlin (ili kojega drugoga oblika e-učenja). U slučaju neopravdanoga kašnjenja s predajom zadataka studentu se od postignutih oduzimaju 3 ocjenska boda. Studenti trebaju zadržati kopiju radova do izvršavanja svih obveza u predmetu.

.

Opće napomene

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i aktivnosti u nastavi, a najmanje 50 % iz ovih dviju skupina aktivnosti.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave
određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Bičanić, A. et. al. (2013) Pregled povijesti, gramatike i pravopisa hrvatskoga jezika. Zagreb: Croatica (str. 127–382).
2. Frančić, A. – Hudeček, L. – Mihaljević, M. (2005) Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnom jeziku. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
3. Hudeček, L. – Mihaljević, M. (2017) Hrvatska školska gramatika. Zagreb: IHJJ; https://gramatika.hr/.
4. Mićanović, K. (2006, 2008) Hrvatski s naglaskom. Standard i jezični varijeteti. Zagreb: Disput.
5. Silić, J. (2006) Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika. Zagreb: Disput.

IZBORNA LITERATURA

1. Barić et al. (1995): Hrvatska gramatika. Zagreb: Školska knjiga.
2. Hrvatski jezični savjetnik (1999). Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Pergamena – Školske novine.
3. Jelaska, Z. (prir.) (2005) Hrvatski kao drugi i strani jezik. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
4. Jezični savjeti. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, http://jezicni-savjetnik.hr/.
5. Samardžija, M. (prir.) (1999), Norme i normiranje hrvatskoga standardnoga jezika. Zagreb: Matica hrvatska.
6. Silić, J. i Pranjković, I. (2005 ili 2007), Gramatika hrvatskoga jezika. Zagreb: Školska knjiga.
7. Pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje: http://pravopis.hr/.
8. Težak, S., Babić, S. (2000 ili koje kasnije izdanje) Gramatika hrvatskog jezika. Zagreb: Školska knjiga.
9. Trask, R. L. (2005), Temeljni lingvistički pojmovi. Zagreb: Školska knjiga.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti mogu izostati najviše tri puta sa sati predavanja i vježbi, odnosno moraju prisustvovati na 70 % sati ukupne nastave.
Studenti su dužni aktivno sudjelovati u izvođenju nastave, unaprijed se pripremati za izvođenje sati vježbi jer moraju poznavati građu koja se problematizira. Dužni su provoditi zadatke što su im povjereni.

.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
• konzultacije • elektronička pošta • sustav za e-učenje Merlin • mrežne stranice sveučilišnoga studija Logopedija
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
• u vrijeme konzultacija • elektroničkom poštom Nastavnik nije dužan u vrijeme tjednoga odmora i neradnih dana odgovarati na poruke elektroničke komunikacije.
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Nema završnog ispita
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente. Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	Hrvatski jezik – uvodno predavanje
2. tjedan	Jezik kao sustav i jezik kao standard; jezik i govor; norma
3. tjedan	Varijeteti hrvatskoga standardnog jezika. Dijalekatska raznolikost.
4. tjedan	Funkcionalna i diskursna stilistika
5. tjedan	Lingvističke discipline i razine p(r)oučavanja jezika
6. tjedan	Jezične razine: Morfologija (vrste riječi)
7. tjedan	Jezične razine: Morfologija (oblici riječi)
8. tjedan	Jezične razine: Tvorba riječi
9. tjedan	Jezične razine: Sintaksa (sintagme)
10. tjedan	Jezične razine: Sintaksa (rečenice)
11. tjedan	Jezične razine: Semantika

.

12. tjedan	Pragmalingvistika
13. tjedan	Sociolingvistika
14. tjedan	Kognitivna lingvistika
15. tjedan	Zaključno predavanje

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	Neurologija	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	Obvezni predmet	
Semestar	II – drugi semestar	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	7
	Opterećenje (P+S+V)	30+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	DA, engleski jezik	
Nositelj kolegija	izv.prof.prim.dr.sc Vladimira Vuletić	
Kabinet	Klinika za neurologiju KBC Rijeka	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	051 658 311	
e-mail	neurologija@kbc-rijeka.hr	
Suradnik na kolegiju	Mario Hero, Jelena Hauser	
Kabinet	Katedra za neurologiju, Kbc Rijeka	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	051 658 311	
e-mail	neurologija@kbc-rijeka.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA		
SADRŽAJ KOLEGIJA – Globalno: – kranijski živci s posebnim osvrtom na slušni i vestibularni sustav, inervaciju mišića ždrijela i grkljana, – osjetilni sustavi, – simptomi pojedinih neuroloških bolesti te s osnovnim pretragama u neurologiji. – detaljan prikaz pojedinih znakova i simptoma u neurološkoj praksi. – opis kliničkih manifestacija neuroloških bolesti kao i tijeka bolesti. mogućnosti dijagnostike i diferencijalne dijagnostike neuroloških bolesti kroz		
CILJEVI KOLEGIJ		

.

Pružiti osnovna teorijska i praktična znanja o neurološkoj propedeutici, bazičnoj neurologiji i najvažnijim oboljenjima živčanog sustava (etiologija, patofiziologija, klinička slika, dijagnoza, terapija i rehabilitacija)
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da: – adekvatno koriste literaturu iz kliničke neurologije; – koriste suvremenu terminologiju, definicije i klasifikacije neuroloških poremećaja; – objasne i opišu kliničku sliku najčešćih neuroloških poremećaja, te razumiju mehanizam njihova nastanka; – znaju osnovne dijagnostičke principe u neurologiji; znaju osnovne terapijske principe najčešćih neuroloških poremećaja
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi		**1**
Pohađanje nastave		**2**
Kontinuirana provjera znanja		**2**
Završni ispit		**2**
UKUPNO		**7**

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Brinar V. i sur. Neurologija za medicinare, Medicinska naklada, Zagreb 2019.
2. Brinar V, Brzović Z, Zurak N. Neurološka propedeutika, Zrinski d.d., Čakovec, 1999.

Usmena priopćenja nastavnika tijekom predavanja na zadanu temu

IZBORNA LITERATURA

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

.

neurologija@kbc-rijeka.com
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu (pismeno i usmeno).
NAČIN POLAGANJA ISPITA
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.
ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	21.06.2027., 06.07.2027.,02.09.2027.
Jesenski izvanredni	16.09.2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME** Teme predavanja (Klinika za neurologiju KBC Rijeka) 2h tema utorkom 10.15-12h: Teme vježbi (Klinika za neurologiju KBC Rijeka)- 2h tema srijedom: 16.15-18.00h
1. tjedan	Neuroanatomija i osnove neurofiziologije –P P1-7 + PDF
1. tjedan	Neurološki pregled- V
2. tjedan	Neurološki status i neurološki pregled-P P1-7, 26
2.tjedan	Pregled neurološkog bolesnika-V
3.tjedan	Dijagnostičke metode u neurologiji-P P- 8
3.tjedan	Dijagnostičke metode u neurologiji (CDFI, TCD, EEG, EMNG, evocirani potencijali) V
4.tjedan	Neurovaskularne bolesti-P P9
4.tjedan	Pregled neurološkog bolesnika s moždanim udarom-V
5.tjedan	Nemotorni simptomi nakon moždanog udara –P P9 + PDF

.

5. tjedan	Neurološki pregled s posebnim osvrtom na nemotorne simptome nakon moždanog udara-V
6. tjedan	Epilepsije –P P12
6. tjedan	Specifičnosti neurološkog pregleda bolesnika s epilepsijom-V
7. tjedan	Neurodegenerativne bolesti mozga-P P19
7. tjedan	Specifičnosti neurološkog pregleda bolesnika s kognitivnim poremećajem-V
8. tjedan	Bolesti poremećaja pokreta / ekstrapiramidne bolesti – P P13
8. tjedan	Specifičnosti neurološkog pregleda bolesnika s poremećajem pokreta-V
9. tjedan	Demijelinizacijske bolesti –P P14
9. tjedan	Specifičnosti neurološkog pregleda bolesnika s multiplom sklerozom-V
10. tjedan	Glavobolje i neuralgije-P P10
10. tjedan	Specifičnosti neurološkog pregleda bolesnika s glavoboljom-V
11. tjedan	Vrtoglavice i poremećaji ravnoteže –P P15,16
11. tjedan	Specifičnosti neurološkog pregleda bolesnika s poremećajem ravnoteže –V
12.tjedan	Neuromišićne bolesti i bolesti perifernog živčanog sustava-P P18
12.tjedan	Specifičnosti neurološkog pregleda bolesnika s neuromišićnom bolesti-V
13.tjedan	Poremećaji gutanja u neurološkim bolestima-P PDF + RADOVI
13.tjedan	Bolesnik s disfagijom
14.tjedan	Poremećaji viših kortikalnih funkcija-P P6
14.tjedan	Bolesnik s poremećajem viših kortikalnih funkcija-V
15.tjedan	Spaciokompresivni procesi mozga/ upalne bolesti mozga/ trauma mozga - P P11
15.tjedan	Specifičnosti neurološkog pregleda bolesnika s tumorom mozga - V

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Pedagoški aspekti edukacije**
Studij	Sveučilišni prijediplomski sveučilišni studij logopedija
Semestar	2.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	2+2+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom, 11.15-15h ffri (prostorija naknadno)
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne

.

Nositelj kolegija	Prof.dr.sc.Jasminka Zloković
Kabinet	317 (ffri)
Vrijeme za konzultacije	četvrtkom od 15.00 do 16.00, mailom, zoom, teams (uz prethodnu najavu 24 sata ranije), prije-poslije nastave i prema dogovoru – i prema konačnoj satnici
Telefon	051 265 707
e-mail	jasminka.zlokovic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	-
Kabinet	-
Vrijeme za konzultacije	-
Telefon	-
e-mail	-

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Znanost o odgoju i temeljni pojmovi. Različiti pogledi na dijete i djetinjstvo. Odgojni ciljevi i odgojne sredine. Odgoj kao proces. Temeljne pedagoške teorije.

Konstruktivistički i humano-razvojni pristup odgoju i inoviranju pedagoške prakse. Teorijska i praktična povezanost pedagogije i logopedije. Makro i mikro pedagoški pristupi odgoju.

Odnos obiteljskog i institucionalnog odgoja i obrazovanja. Socijalno prihvatljivo ponašanje i socijalna kompetencija. Pozitivno ozračje i poticajni stilovi odgoja. Modeli usmjeravanja pozitivne discipline. Diferenciranje pojmova i oblika discipline i kazne.

Rano prepoznavanje potreba, interesa i sposobnosti djece. Rizični faktori u razvoju govora djece. Roditelji i odgojno-obrazovne ustanove u funkciji prevencije i rane intervencije govornih poteškoća.

Aktualni pedagoški problemi i strategije odgojnog rada. Rizični životni stilovi djece, mladih i roditelja, egzistencijalni i socijalni problemi obitelji, manipuliranje djecom u obitelji, školski neuspjeh; djeca konzumenti alkohola i droga; rani seksualni odnosi. Uvod u probleme neprimjerenih odnosa u obitelji i odgojno-obrazovnim institucijama.

Uloga roditelja u očuvanju zdravlja djece. Različite teorijske koncepcije i pogledi na obitelj. Odgojni postupci. Modeli i tehnike uspostavljanja suradnje s roditeljima. Edukacijsko-savjetodavni rad s roditeljima. Unapređenje pedagoških kompetencija roditelja. Psiho-edukacijske terapije u funkciji primarne prevencije. Pedagoško obrazovanje roditelja. Kompatibilnost i proturječja u odnosu obitelji i socijalne okoline. Temeljni metodološki pristupi u istraživanju odgojne stvarnosti. Studije dokumentacije i obiteljska anamneza – značaj u primarnoj prevenciji. Studije slučaja.

Promicanje mentalnog zdravlja djece i mladih

CILJEVI KOLEGIJA

Upoznati studente s osnovama pedagogije kao odgojne znanosti, odgoja kao cjeloživotnog procesa i različitosti pedagoških pristupa aktualnim pedagoškim i socijalnim problemima djece i mladih, te ih osposobiti za objašnjavanje teorijskih, metodoloških, praktičnih i kritičkih pristupa u odgojno-obrazovnoj praksi sa različitim dionicima ovog procesa.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

- Objasniti i usporediti različite teorijske spoznaje o odgoju i poticanju razvoja djece
- Identificirati ulogu obitelji i drugih odgojno-obrazovnih, socijalnih i zdravstvenih sredina u poticanju razvoja, postignuća i zdravlja ljudi, djece i mladih
- Objasniti i usporediti različite vrste odgojnih postupaka u obitelji i odgojno-obrazovnim ustanovama
- Kritički promišljati i kompetentno postupati u različitim odgojnim/pedagoški problemskim situacijama
- Identificirati, objasniti i suzbijati neželjene i rizične pojave u svakodnevnoj obiteljskoj i odgojno-obrazovnoj praksi i socijalnom okruženju

.

- Provesti i interpretirati istraživačke zadatke –akcijska ispitivanja, analiza slučaja.
- Analizirati, planirati i primijeniti znanja o odgojnim strategijama u obiteljskoj i odgojnoj praksi.
- Primijeniti suvremene oblike uspostavljanja suradnje s djecom i roditeljima
- Kontinuirano se profesionalno usavršavati
- Samostalno i učinkovito voditi odgojni proces i uspostaviti pozitivno ozračje u radu s djecom i odraslima

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
X		X	X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**15**
kolokvij	2,5	**40**
Projektni /seminarski rad	2,5	**45**
UKUPNO	**6**	**100**

Završni ispit iz kolegija nije predviđen, već se konačna ocjena izvodi na temelju zbroja bodova ostvarenih na svim aktivnostima: aktivnost i pohađanje nastave, kontinuirana provjera znanja kolokviji i seminarski/projektni rad, prema niže navedenom kriteriju. Tijekom semestra studenti očekuje se da sudjeluju u izvršavanju svih aktivnosti na kolegiju i trebaju postići minimalno 50% bodova iz svake aktivnosti. Obvezni su izraditi i izložiti svoj samostalni i projektni rad. Student samo jednom kolokviju u semestru može pristupiti ponovljeno. Terenska nastava u slučaju nemogućnosti neposrednih gostovanja eksperata iz prakse realizirati će se online putem sustava za udaljeno učenje

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjesnkih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Literatura za kolokvij

Knjige:

1. Brajša-Žganec (2003) *Dijete i obitelj – emocionalni i socijalni razvoj.* Jastrebarsko, Naklada Slap (odabrana poglavlja)
2. Giesecke, H. (1991). *Uvod u pedagogiju.* Educa, Zagreb. (odabrana poglavlja)
3. Gudions, H.(1993). *Pedagogija temeljna znanja.* Educa. Zagreb. (odabrana poglavlja)
4. Zloković, j. (ur). (2023) Osnaživnje obitelji-izazovi i perspektive. Rijeka: Filozofski fakultet. (odabrana poglavlja)
5. Ljubetić, M (2007). *Biti kompetentan roditelj.* Zagreb: Mali profesor
6. Rosić, V., Zloković, J. (2003) *Modeli suradnje obitelji i škole*. Đakovo: Tempo d.o.o.
4. Zloković, J. (1998) *Školski neuspjeh – problem učenika, roditelja i učitelja.* Rijeka: Filozofski fakultet (odabrana poglavlja)
5. Zloković, J., Miliša, Z. (2008). *Odgoj i manipulacija djecom u obitelji i medijima. Prepoznavanje i*

.

prevencija. MarkomM, Zagreb. (odabrana poglavlja)

Članci:

1. Čudina-Obradović, M., Obradović, J. (2002) Potpora roditeljstvu – izazovi i mogućnosti. *Revija za socijalnu politiku*, 10(1), 45-68
2. Vrcelj, S. (2018). *Što školu čini školom. Teorijski pristupi, koncepti i trendovi.* Rijeka: Filozofski fakultet.
3. Zloković, J. i Vrcelj, S. (2010). Rizična ponašanja djece i mladih. *Odgojne znanosti*, 12 (1), 197-213.
4. Mrežni izvor XXX ili postavljeno na Merlinu - recentnije

IZBORNA LITERATURA :

Janković, J. (2000), *Pristupanje obitelji: sistemski pristup*. Zagreb: Alinea,

Katz, L. G., McClellan, E. (1999), *Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije.* Zagreb: Educa.

Mužić, V. (1999). *Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja*.

Sielert Uwe (2005). *Uvod u seksualnu pedagogiju*. Educa, Zagreb.

Sheridan, M. D. (1998), *Dječji razvoj od rođenja do pete godine: kako se djeca razvijaju i napreduju*. Zagreb: Educa,

Mrežni izvori, www.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i seminara u kojima će se poticati grupne rasprave. Očekuje se kontinuirana priprema polaznika za najavljene rasprave (konzultiranje literature, praćenje aktualnih zbivanja, pretraživanje mrežnih izvora i sl). Vrednovanje rada studenata ostvarit će se tijekom nastave kroz aktivnosti u nastavi, putem izrade i prezentacije seminarskog ili projektnog rada te jedne pisane provjere znanja (kolokviji). Prisustvo je obavezno minimalno na 50% nastave. S obzirom na mogućnosti realizacije nastave online (40%)planirano je djelomično hibridno izvođenje putem Merlin ili Teams platforme. Način izvođenja nastave u prethodnom dogovoru sa studentima i prema uputama Sveučilišta.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Neposredno na nastavi, putem konzultacija, e-maila, Zoom-a i Merlina.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Neposredno na nastavi, putem konzultacija, e-maila, Zoom-a i Merlina, službeni telefonski broj na ffri., a predstavniku/ici studenata dostupan i osobni broj mobitela nastavnika.

NAČIN POLAGANJA ISPITA- kumulativno

Obaveze studenata odnose se na: redovito prisustvovanje i aktivnu participaciju u svim oblicima izvođenja nastave i usvajanja znanja; napisati i izložiti seminarski rad ili projektni rad; individualne konzultacije; kontinuirane provjere znanja (kolokvij), sudjelovanje u forum raspravi ili drugom obliku rasprave dogovorene sa studentima.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

.

Nije dozvoljeno ulaženje u učionicu nakon početka nastave (izuzetno ukoliko student ima objektivne razloge o kojima je prethodno obavijestio nastavnika) odnosno nije dopušteno zakašnjelo uključivanje na neku od platformi koje će se koristit (ZOOM ili MS Teams)

Nije dozvoljeno korištenje mobilnih uređaja za vrijeme nastave posebice u svrhu zabave i nepotrebnih privatnih kontakata (izuzima se potreba bilo koje vrste hitnog poziva ili druge posebno važne osobne potrebe).
Nije dozvoljeno konzumiranje hrane i pića (ne isključuje vodu) za vrijeme nastave. Izuzetno kronično bolesni odnosno zdravstveno stanje koje zahtijeva učestalu ili neodgodivu konzumaciju hrane i pića o čemu se očekuje nastavnika službeno informirati.

Predviđeni plan održavanje nastave je podložan promjenama s obzirom na planirana (1-2) gostovanja (terenska nastava/gostujuće predavanje i mogućnost izmjene termina dogovorenih početkom akademske godine). O promjenama će studenti biti navrijeme obavješteni neposredno na nastavi ili putem Merlina.

Dio nastave izvodit će se online (ZOOM ili MS Teams) i preko portala Merlin o čemu će studenti biti pravovremeno obavješteni a termini usklađeni sa studentskim obvezama i mogućnostima.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	-
Proljetni izvanredni	-
Ljetni	**16.06.2027; 5.07.2027**
Jesenski izvanredni	**24.09.2027**

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM **Podložno promjeni do konačnog rasporeda**	**NAZIV TEME**
4.03.2027	Upoznavanje sa sadržajem kolegija i obvezama na kolegiju. Znanost o odgoju i temeljni pojmovi. Smisao odgoja i njegovo određenje. Teorijska i praktična povezanost pedagogije i logopedije. (UŽIVO)
11.03.2027	Temeljne pedagoške teorije. Makro i mikro pedagoški pristupi odgoju. Različiti pogledi na dijete i djetinjstvo. Odgojni ciljevi i odgojne sredine. Moć i granice odgoja. Odgoj kao proces. (UŽIVO)
18.03.2027	Aktualni pedagoški problemi i strategije odgojnog rada: školski neuspjeh; djeca konzumenti alkohola i droga; rani seksualni odnosi, izostanak pažnje. Manipuliranje djecom u obitelji. Odnos obiteljskog i institucionalnog odgoja i

.

	obrazovanja. Prepoznavanje i poticanje različitih potreba, interesa i sposobnosti djece. (UŽIVO)
25.03.2027	Različite teorijske koncepcije i pogledi na obitelj. Rano prepoznavanje potreba djece. Rizični faktori u razvoju govora djece. Djeca s govornim poteškoćama – roditelji i škola u funkciji prevencije i pružanja pomoći. Pedagoški aspekti promicanja mentalnog zdravlja djece i mladih. Izlaganje koncepta seminara/projekta I. (ONLINE)
8.04.2027	Roditeljske kompetencije i odgojni stilovi. Modeli uspostavljanja suradnje s roditeljima. Modeli i tehnike rada s obitelji. Edukacijsko-savjetodavni rad s roditeljima. Unapređenje pedagoških kompetencija roditelja. (UŽIVO)
15.04.2027	Izlaganje /prijedlog koncepta projekta/seminara- II Predavanje – vršnjačko nasilje/odnosi s vršnjacima. Uvod u probleme nasilja u obitelji i odgojno-obrazovnim institucijama.
22.04.2027	Promicanje mentalnog zdravlja djece i mladih (UŽIVO/gostovanje- prema dogovoru)
29.04.2027	**Kolokvij**
6.05.2027	***Izlaganje i prezentiranje ocjenskog seminara/projekta 1*** *(Uživo)*
13.05.2027	***Izlaganje i prezentiranje ocjenskog seminara/projekta 2*** *(Online, sinkrono)*
20.05.2027	**Terenska nastava/gostovanje** – Primarna prevencija i rano uočavanje potreba i problema djece (UŽIVO ili ONLINE) **Izlaganje i prezentiranje ocjenskog seminara/projekta 3** (UZIVO ili Online, sinkrono)
27.05.2027	Službeni neradni dan
3.06.2027	Samostalan rad na zadanu temu i forum rasprava
10.06.2027	Rasprava, Završno ocjenjivanje, evaluacija kolegija

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Osnove jezične kulture**
Studij	Prijediplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	2., 4., 6.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu

Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Mihaela Matešić
Kabinet	708
Vrijeme za konzultacije	- s-poštom na: mihaela.matesic@ffri.uniri.hr
Telefon	-
e-mail	mihaela.matesic@ffri.uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Jezik kao sustav i jezik kao standard (I1). Jezične norme: sistemske, funkcionalne i stilističke (I1).
Pojam standardnoga jezika (I1). Standardni jezik i njegove norme (I1, I2). Standard i supstandard (I1, I4).
Realizacije standardnoga jezika (I1). Funkcionalno jezično raslojavanje: funkcionalni stilovi/diskursni tipovi (I1).
Pregled normi standardnoga jezika: utvrđivanje granica i kompetencija pojedinih standardnojezičnih normi (gramatičke norme, leksička norma, pravogovorna i pravopisna norma itd.) (I1, I2, I3). Normativni priručnici hrvatskoga standardnog jezika – njihov sadržaj i način služenja njima (I2, I3).
Jezični purizam: pojam i hrvatska praksa (I1).
Hrvatski jednojezični rječnici (I1, I3).
Lektorske vježbe: problemskim zadacima kani se upozoriti na pojedina jezična pitanja (I2, I3, I4). Poštovanje gramatičkih, leksičkih, pravopisnih i pravogovornih normi s obzirom na jezični registar/diskursni tip/funkcionalni stil (I2, I4).

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj je kolegija upoznati studente s normativnim načelima i pravilima u hrvatskome standardnom jeziku na razini njihove primjene na pojedinoj jezičnoj razini.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će nakon odslušanoga kolegija i ispunjenih svih obaveza biti sposobni:
(I1) definirati osnovne jezikoslovne termine vezane uz teorijski i praktičan pristup proučavanju standardnojezičnih normi
(I2) kategorizirati jezične činjenice prema jezičnim razinama i planovima
(I3) na odgovarajući način primjenjivati normativne priručnike
(I4) uočiti i ispraviti odstupanja od standardnojezičnih normi u vlastitom i tuđem pisanom tekstu

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0.5	-
Pohađanje nastave	1.5	-
Kontinuirana provjera znanja	-	**100 (35+35+30)**
Završni ispit	NEMA ZAVRŠNOGA ISPITA	-
UKUPNO	3	**100**

Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:

Opća napomena

Potrebno je steći prolaznu ocjenu iz svake pojedine aktivnosti koja se ocjenjuje. Prolazna ocjena za svaku

pojedinu aktivnost koja se ocjenjuje postiže se uz najmanje 50% ostvarenih bodova u toj aktivnosti.

Kontinuirana provjera znanja provodi se tijekom nastave u obliku ovih aktivnosti:

2 OCJENSKE VJEŽBE

- Izvedba: od 15. travnja do 27. svibnja **prezentacije**; 3. lipnja **praktični rad u skupinama**
- **Prezentacija** (predana i održana) donosi najviše 60 bodova; **praktični rad u skupinama** donosi najviše 4**0** bodova
- Kriterij za ostvarivanje bodova: **predana i održana prezentacija**; **aktivno sudjelovanje u praktičnom radu u skupinama**

Mogućnost ispravka aktivnosti koje se odvijaju tijekom nastave: moguće je ispraviti svaku aktivnost u zadnjem tjednu odvijanja nastave.

UKUPNA OCJENA USPJEHA

Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Anić, V. i Silić, J., *Pravopis hrvatskoga jezika*, Zagreb 2001.
Anić, V., *Veliki rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb [4]2003. (ili koje ranije izdanje).
Babić, S., Finka, B. i Moguš, M., *Hrvatski pravopis*, Zagreb [4]1996.
Badurina, L., Marković, I., Mićanović, K., *Hrvatski pravopis*, MH, [1]2007. ili [2]2008.
Barić, E. i dr., *Hrvatska gramatika*, Zagreb 1995. (ili koje kasnije izdanje)
Pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje: http://pravopis.hr/
Rječnik hrvatskoga jezika, ur. J. Šonje, Zagreb 2000.
Silić, J. i Pranjković, I., *Gramatika hrvatskoga jezika*, Zagreb 2005. (ili koje kasnije izdanje)
Težak, S. i Babić, S., *Gramatika hrvatskoga jezika*, Zagreb 1992. (ili koje kasnije izdanje)
Veliki rječnik hrvatskoga standardnog jezika (VRH), Školska knjiga, 2015.

IZBORNA LITERATURA :

Anić, V. i Goldstein, I., *Rječnik stranih riječi*, Zagreb 1999.
Barić, E. i dr., *Hrvatski jezični savjetnik*, Zagreb 1999.
Brodnjak, V., *Razlikovni rječnik srpskog i hrvatskog jezika*, Zagreb 1991.
Jezični savjetnik s gramatikom, uredio S. Pavešić, Zagreb 1971.
Jonke, Lj., *Hrvatski jezik u teoriji i praksi*, Zagreb 1965.
Kovačević, M. i Badurina, L., *Raslojavanje jezične stvarnosti*, Rijeka 2001.
Norme i normiranje hrvatskoga standardnoga jezika, priredio M. Samardžija, Zagreb 1999.
Pranjković, I., *Hrvatski jezik 3*, Zagreb 1998.
Pranjković, I., *Ogledi o jezičnoj pravilnosti*, Disput, Zagreb 2010.
Samardžija, M., *Hrvatski jezik 4*, Zagreb 1998.
Silić, J., *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*, Disput, Zagreb 2006.
Silić, J., *Hrvatski jezik 1*, Zagreb 1998.
Silić, J., *Hrvatski jezik 2*, Zagreb 1999.
Škarić, I., *U potrazi za izgubljenim govorom,* Zagreb 1982.

.

Šulek, B., *Hrvatsko-njemačko-talijanski rječnik znanstvenoga nazivlja*, Zagreb 1874–1875, pretisak Zagreb 1990
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU
POHAĐANJE NASTAVE
Studenti za redovito prisustvovanje nastavi dobivaju cjelokupan iznos udjela u ECTS-bodovima koji je predviđen za pohađanje nastave i taj se iznos ne raščlanjuje dalje na ocjenske bodove. Studenti su dužni za svaki nastavni sat preuzeti pripadajuće nastavne materijale koji su objavljeni na e-kolegiju *Osnove jezične kulture (studij: Logopedije)* na adresi: http://merlin.srce.hr. Tekstove koji su dio nastavnih materijala treba u okviru prethodne pripreme i pročitati.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
konzultacije, mrežne stranice kolegija
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
prije i poslije nastave te elektroničkom poštom (pravilo kontaktiranja elektroničkom poštom: student treba potpisati poruku svojim punim imenom i prezimenom) svakim radnim danom od 9 do 17 sati
NAČIN POLAGANJA ISPITA
nema završnoga ispita
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Primjena generativne umjetne inteligencije (kao što je naprimjer ChatGPT) dopuštena je u okviru ovoga kolegija te se smatra dobrodošlim alatom za učenje i podrobnije razmatranje predviđenih sadržaja. Valja imati na umu da su korisnici **sami odgovorni** za **etičnost** primjene generativne umjetne inteligencije te **točnost** podataka i rezultata koje ona generira. Svatko treba poštovati načela akademske čestitosti, o čemu je moguće informirati se u dokumentima Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se sve studentice / svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnica/nastavnika i suradnica/suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovome predmetu. Vrednovanje nastave putem sustava ISVU provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima toga procesa možete pronaći u *Priručniku za kvalitetu studiranja* Sveučilišta u Rijeci.
ISPITNI ROKOVI

Zimski	1. i 15. 2. 2027. u 10 sati
Ljetni	14. i 28. 6. 2027. u 10 sati
Jesenski izvanredni	24. 8. i 7. 9. 2027. u 10 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

TJEDAN	NAZIV TEME
1.	Uvodne napomene o kolegiju i obavijesti za studente. Tema seminarskoga dijela nastave: *Jezik i društvo.*
2.	Pojam standardnoga jezika. Standardni jezik i njegove norme. Jezične norme: sistemske, funkcionalne i stilističke. Standard i supstandard. Rad na tekstnom predlošku.
3.	Pozdravne formule i adresativni pragmemi u hrvatskome jeziku. Rad na tekstnom predlošku.
4.	Leksički izazovi u suvremenome hrvatskom standardnom jeziku.
5.	Varijeteti hrvatskoga standardnog jezika.

.

	Rad na tekstnom predlošku.
6.	Sintaktički izazovi u suvremenome hrvatskom standardnom jeziku – 1. dio. **Ocjenska vježba – 3 prezentacije**
7.	Sintaktički izazovi u suvremenome hrvatskom standardnom jeziku – 2. dio (interpunkcija). **Ocjenska vježba – 4 prezentacije**
8.	Jezični varijeteti. Dijalekti i standard. Rad na tekstnom predlošku. **Ocjenska vježba – 4 prezentacije**
9.	**Ocjenska vježba – 5 prezentacija**
10.	**Ocjenska vježba – 5 prezentacija** Rad na tekstnom predlošku.
11.	**Ocjenska vježba – 5 prezentacija** Rad na tekstnom predlošku.
12.	Jezik i identitet. **Ocjenska vježba – 4 prezentacije**
13.	**Ocjenska vježba – praktični rad u skupinama**
14.	Mogućnost ispravka ocjenskih vježbi.

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Odabrane teme iz inkluzivne edukacije**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija
Semestar	2. (ljetni)
Akademska godina	2026. / 2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	-
Nositelj kolegija	doc. dr.sc. Valentina Martan
Kabinet	O-040
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru (najava e-mailom)
Telefon	-
e-mail	vmartan@uniri.hr
Suradnik na kolegiju:	-
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	-
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Obilježja teškoća različite etiologije (IU1). Inkluzivni pristup djeci i učenicima s teškoćama različite etiologije (IU2). Postupci podrške u inkluzivnom odgojno – obrazovnom kontekstu (IU3). Individualizirani kurikulumi (IU4). Univerzalni dizajn (IU5). Uloga logopeda u savjetovanju obitelji i odgojno – obrazovnih djelatnika u svrhu prevencije negativnih posljedica teškoća na cjelokupni razvoj	

djece i učenika (IU6)

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj predmeta je osposobiti studenta za prepoznavanje i razumijevanje razvojnih obilježja i postupaka podrške djeci učenicima s teškoćama različite etiologije u kontekstu odgojno – obrazovnog sustava.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

1. Interpretirati razvojna obilježja djece s teškoćama različite etiologije
2. Argumentirano elaborirati inkluzivni pristup prema djeci i učenicima s teškoćama različite etiologije
3. Planirati postupke podrške djeci i učenicima s teškoćama različite etiologije
4. Argumentirati načela univerzalnog dizajna i njegovu primjene u ranom i predškolskom i osnovnoškolskom sustavu obrazovanja
5. Argumentirati ulogu logopeda u savjetovanju obitelji i odgojno – obrazovnih djelatnika u svrhu prevencije negativnih posljedica teškoća na cjelokupni razvoj djece i učenika

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Portfolio**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**
Seminarski rad	0,7	**35**
Aktivnosti u nastavi	0,3	**15**
Završni ispit	1	**50**
UKUPNO	3	**100**

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBAVEZNA LITERATURA:

1. Bouillet, D. (2019). *Inkluzivno obrazovanje: odabrane teme*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
2. Ivančić, Đ. (2011), Diferencirana nastava u inkluzivnoj školi. Alka script.
3. Igrić, Lj. (ur.) (2015). Osnove edukacijskog uključivanja. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet i Školska knjiga.
4. Sunko, E. (2016). Društveno povijesni kontekst odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju. Školski vjesnik, 65(4), 601-620. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/178259
5. Nacionalni zakonski propisi, dokumenti i smjernice
6. Universal Design for Learning Guidelines - Universal Design for Learning | CAST

IZBORNA LITERATURA:

1. Graham, L. J. (2024). Inclusive education for 21st century. Theory, Policy and Practice. Routledge. London, New York.
2. Wearmouth, J. (2023). Special educational needs and disability.The basics. Routledge.

.

London, New York. 4. Krampač – Grljušić, A. (2017), Učenici s teškoćama u redovitom školskom sustavu. Školska knjiga Odabrani članci
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU
POHAĐANJE NASTAVE
Prisustvo na nastavi je obavezno i bilježi se. Studenti koji izostanu više od 30% nastave neće imati pravo pristupiti ispitu.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
Izvedbeni nastavni plan, MERLIN sustav za udaljeno učenje i mrežne stranice studija.
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
Konzultacije (uz prethodnu najavu) i elektroničkom poštom.
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Rad studenata vrednuje se kroz: 1. Aktivnost u nastavi – 15 OB 2. Seminarski rad - uključuje pisani dio, prezentaciju i pripremu zadatka za druge studente (25 OB) 3. Kontinuiranu provjeru znanja – kolokvij (20) 3. Pisani ispit – za prolaz je potrebno ostvariti 60 % od ukupnog broja bodova (40 OB)
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.
ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	9.6.2027. 23.6.2027.
Jesenski izvanredni	8.9.20207.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1.tjedan	Upoznavanje s kolegijem i obvezama studenata Uvod u inkluzivni odgoj i obrazovanje: načela i vrijednosti, temeljni koncepti
2. tjedan	Društveno povijesni razvoj od segregacije do inkluzije; Modeli odnosa društva prema osobama s invaliditetom Uvod u seminarski rad i aktivnost studenata
3. tjedan	Inkluzivni odgoj i obrazovanje: koncept teškoće u razvoju, darovitost, dvostruke posebne potrebe, zakonska regulativa
4. tjedan	Zakonske odrednice profesionalne podrške logopeda u sustavu odgoja i obrazovanja

.

5. tjedan	Primjereni programi obrazovanja
6. tjedan	Primjerena univerzalnog dizajna u odgoju i obrazovanju
7. tjedan	Djeca s teškoćama senzorne integracije
8. tjedan	Djeca s oštećenjem vida
9. tjedan .	Djeca s oštećenjem organa i organskih sustava
10. tjedan	Djeca s intelektualnim teškoćama
11. tjedan	Djeca s višestrukim teškoćama
12. tjedan	Darovita djeca s teškoćama
13. tjedan	Djeca u riziku za socijalnu isključenost
14. tjedan	Roditeljstvo djeci s teškoćama
15. tjedan	Uloga logopeda u u savjetovanju obitelji i odgojno – obrazovnih u svrhu prevencije negativnih posljedica teškoća na cjelokupni razvoj djece i učenika Priprema za završni ispit

GODINA 2, SEMESTAR III. - ZIMA

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Audiologija**	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija		
Semestar	3.	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	6
	Opterećenje (P+S+V)	30+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku		
Nositelj kolegija	Doc.dr.sc. Sanja Vlahović	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	014629715	
e-mail	svlahovic@suvag.hr	

.

Suradnik na kolegiju	Izv.prof.dr.sc. Jelena Vukelić
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	
e-mail	Jl.vukelic@gmail.com

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Anatomija i fiziologija slušnog i vestibularnog osjetila. Patologija slušnog i vestibularnog osjetila s utjecajem na sluh i slušanje te na razvoj slušanja i govora kod djece. Razlikovanje periferne i centralne patologije slušnog i vestibularnog sustava. Audiometrijske, vestibulometrijske i funkcionalne audiološke pretrage. Elektrofiziološke audiološke pretrage Terapijske mogućnosti kod patologije sluha i slušanja (medikamentozne, kirurške, rehabilitacijske).

CILJEVI KOLEGIJA

Upoznati studente s anatomijom i fiziologijom slušnog i vestibularnog osjetila, najčešćim bolestima koje utječu na sluh i slušanje, osnovama audioloških dijagnostičkih pretraga, te ih osposobiti za temeljno razumijevanje nalaza audioloških dijagnostičkih pretraga u svrhu procjene mogućnosti rehabilitacije i planiranja rehabilitacije slušanja i govora.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

1. Opisati anatomiju slušnog i vestibularnog osjetila.
2. Opisati fiziologiju slušnog i vestibularnog osjetila.
3. Opisati i analizirati povezanost osjetila, osobito slušnog i vestibularnog, unutar sustava za percepciju prostora (spaciocepcije).
4. Nabrojati i opisati audiološke pretrage.
5. Razlikovati sluh i slušanje, razlikovati pretrage koje daju podatke o perifernom te one koje daju podatke o centralnom dijelu slušnog i vestibularnog sustava.
6. Nabrojati i opisati najčešće bolesti koje utječu na sluh i/ili slušanja.
7. Razlikovati i opisati vrste i stupnjeve oštećenja sluha te ih prepoznati na audiometrijskim nalazima.
8. Opisati i analizirati osobitosti patologije sluha i/ili slušanja te audiološke dijagnostike kod dojenčadi i male djece.
9. Nabrojati i opisati terapijske mogućnosti kod oštećenja sluha i slušanja.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

.

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi		
Pohađanje nastave		
Kontinuirana provjera znanja	2,7	**45**
Završni ispit	3.3	**55**
UKUPNO	6	**100**

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Tomislav Baudoin i Srećko Branica (2024). Otorinolaringologija i kirurgija glave i vrata (poglavlja : Audiologija i Vestibulologija, Otologija i neurootologija)
2. Padovan, i sur. (1990). Otorinolaringologija za studente medicine i stomatologije. Zagreb: Školska knjiga
3. Pansini, M. (2002). Audiološka verbotonalna dijagnostika. Zagreb: Poliklinika SUVAG

IZBORNA LITERATURA

1. Jack Katz . Handbook of clinical audiology.

2. Judaš, M. i Kostović, I. (1997). Temelji neuroznanosti. Zagreb: MD.

3. Guberina, P. (2010). Govor i čovjek: Verbotonalni sistem. Zagreb: Art trezor

4. Borković, Lj. (2005). Neuropsiholingvistička osnova slušanja, mišljenja i govora (Temelji verbotonalne teorije). Zagreb: Art trezor.

5. Vlahović, S. (2005). Važnost i osobitosti dijagnostike oštećenja sluha u djece mlađe od dvije godine. Paediatria Croat 49, 2, 18–24.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti moraju prisustvovati na najmanje 70% nastave

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, mrežne stranice, konzultacije, e-mail

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

.

e-mail	
NAČIN POLAGANJA ISPITA Dva kolokvija tijekom semestra, nezadovoljni postignućima na kolokvijima mogu izaći na usmeni ispit	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	03.02.
Proljetni izvanredni	
Ljetni	16.06.
Jesenski izvanredni	08.09.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
07.10.	**Uvod , Anatomija perifernog slušnog osjetila**
14.10.	**Fiziologija perifernog slušnog osjetila**
21.10.	**Audiološke pretrage 1- akumetrija, tonska audiometrija, timpanometrija, STAR**
28.10.	**Anatomija i fiziologija perifernog vestibularnog osjetila**
04.11.	**Audiološke pretrage 2- vestibulološke pretrage**
11.11.	**Audiološke pretrage 3 - verbotonalna audiometrija, govorne audiometrije, funkcionalne pretrage slušanja, elektrofiziološke pretrage**
25.11.	**Audiološki nalazi**
02.12.	**Kolokvij 1**
09.12.	**Bolesti uha 1**
16.12.	**Bolesti uha 2**
23.12.	**Rana dijagnostika oštećenja sluha**
07.01.	**Anatomija centralnog slušnog i vestibularnog puta**
14.01.	**Centralne veze slušnog i vestibularnog osjetila**
21.01.	**Terapija oštećenja sluha, slušanja i poremećaja ravnoteže**
28.01.	**Kolokvij 2**
IZVEDBENI PLAN I SATNICA VJEŽBI	
VJEŽBE 1.	
Obrada audiološkog pacijenta- anamneza, ORL pregled (otoskopija, rinoskopija, orofaringoskopija). Audiološke dijagnostičke pretrage: akumetrija, tonska audiometrija,	

govorna audiometrija, timpanometrija, STAR - način izvođenja pretraga, očitanje nalaza, prepoznavanje vrste i intenziteta oštećenja sluha.	
13.10.2026. 12-15h	GRUPA 1
20.10.2026. 12-15h	GRUPA 2
27.10.2026. 12-15h	GRUPA 3
03.11.2026. 12-15h	GRUPA 4
10.11.2026. 12-15h	GRUPA 5
17.11.2026. 12-15h	GRUPA 6
VJEŽBE 2	
Objektivna audiološka obrada sluha kod djece - način izvođenja pretraga. Vestibulološke pretrage -pokusi ravnoteže, ispitivanje vestibularno-okularnoga refleksnog luka, nistagmus, HIT, položavajući pokusi po Dix-Hallpikeu, VNG - način izvođenja i interpretacija rezultata.	
24.11.2026. 12-15h	GRUPA 1, GRUPA 2
01.12.2026. 12-15h	GRUPA 3, GRUPA 4
08.12.2026. 12-15h	GRUPA 5, GRUPA 6
VJEŽBE 3	
Rad s pacijentom uz mentorstvo - uzimanje anamneze, određivanje opsega pretraga, prisustvovanje izvođenju pretraga, očitanje rezultata, postavljanje dijagnoze i prijedloga terapije.	
15.12.2026. 12-15h	GRUPA 1, GRUPA 2
22.12.2026.	GRUPA 3, GRUPA 4

12-15h	
19.01.2027. 12-15h	GRUPA 5, GRUPA 6
26.01.2027. **12-15h**	**Nadoknada vježbi**
Dodatne informacije	Plan izvođenja vježbi na kolegiju Audiologija podložan je promjenama zbog mogućnosti pristupa pacijentima i ostalih nepredviđenih okolnosti.

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Rani komunikacijski razvoj**	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	obvezni	
Semestar	2. godina, 3. semestar.	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	4
	Opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne	
Nositelj kolegija	Nasl. doc.dr.sc. Inge Vlašić-Cicvarić, dipl. psiholog-profesor	
Kabinet	KBC Rijeka, lokalitet Nova bolnica, V. Dukića 7	
Vrijeme za konzultacije	Osobni dogovor sa studentom/icom	
Telefon	051 640 317	
e-mail	inge.vlasic.cicvaric@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Lea Dobrec, mag. logoped	
Kabinet	O-039	
Vrijeme za konzultacije	Osobni dogovor sa studentom/icom	
Telefon	/	
e-mail	lea.dobrec@uniri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA		
SADRŽAJ KOLEGIJA		
Rani komunikacijksi razvoj je obavezni kolegij na 2. godini Preddiplomskog sveučilišnog studija Logopedija. Sastoji se od 30 sati predavanja i 15 sati vježbi. Izvršavanjem svih predviđenih nastavnih obaveza te uspješno položenim završnim ispitom student stječe 4 ECTS boda. Sadržaj kolegija naveden je popisom tema izvođenja nastave: Razlikovanje komunikacije jezika i govora; Razvoj intencije u komunikaciji; Razvoj komunikacijskih sredstava; Razvoj komunikacijskih funkcija; Razvoj združene pažnje; Razvoj imitacijskih sposobnosti; Međuodnos razvoja komunikacije i		

.

drugih razvojnih područja;Procjena rane komunikacije; Interakcija dojenče-roditelj; Predlingivistički temelji jezika i faze u predjezičnoj komunikaciji ; Teorija uma i pragmatika.
Kolegije je organiziran didaktički u 2 dijela. U prvom dijelu, predavanjima, studenti dobivaju teoretska znanja o ranom komunikacijskom razvoju. Vježbe se održavaju tijekom 15 sati. Vježbe su interaktivne te se za njih studenti moraju prethodno pripremiti. Studenti su raspoređeni u grupe (N=5) za vježbe u logopedskom kabinetu/dječjem vrtiću, gdje se upoznaju s pristupom djeci te uvježbvaju vještine opažanja i procjene relevantnih obilježja ponašanja djeteta koja održavaju odrednice ranog komunikacijskog razvoja.

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj predmeta je upoznavanje tijeka normativnog ranog komunikacijskog razvoja. Naučeni sadržaji omogućit će studentima poznavanje karakterističnih komunikacijskih obrazaca djece rane dobi tipičnog razvoja, što će im pružiti temelj za kompetentnu stručnu interakciju s njima. Studenti će moći razlikovati uredan razvoj te normalne individualne razlike u razvoju od razvojnih odstupanja i teškoća u ranom komunikacijskom razvoju. Po završetku kolegija razlikovat će povoljne od nepovoljnih uvjeta razvoja i poznavati temeljna načela i mogućnosti optimalizacije poticanja razvoja, kao prevencije teškoća u razvoju i nepoželjnih razvojnih ishoda.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će moći:
1)Kategorizirati ponašanja u odnosu na to odražavaju li komunikacijsku, jezičnu ili govornu sposobnost.
2)Opisati razvoj intencijske komunikacije.
3)Protumačiti razvoj komunikacijskih sredstava.
4)Opisati razvoj komunikacijskih funkcija i kategorizirati opažane komunikacijske funkcije u djeteta.
5)Ispitati obilježja združene pažnje.
6)Opisati razvoj imitacijskih sposobnosti.
7)Povezati razvoj komunikacijskih sposobnosti s razvojem u drugim razvojnim područjima.
8)Interpretirati čestice probirnih komunikacijskih ljestvica.
9)Objasniti ulogu ranih interakcija u razvoju komunikacijskih sposobnosti.
10)Prepoznati faze u razvoju predjezične komunikacije.
11)Prepoznati ponašanja koja ukazuju na stupanj pragmatičkih sposobnosti djece predškolske dobi.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0,2	**5**
Pohađanje nastave	0,2	**5**
Kontinuirana provjera znanja	1,6	**40**
Završni ispit	2	**50**
UKUPNO	4	**100**

Kontinuirana provjera znanja

.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Cepanec, M. Rani komunikacijski razvoj (2023.). Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Ljubešić, M., Cepanec, M. (2012). Rana komunikacija: u čemu je tajna? *Logopedija, 3(1):35-45.*

IZBORNA LITERATURA

- Baron-Cohen, S., (2001). Theory of mind in normal development and autism. Prisme, 34, 174-183.
- Berk, L. E. (2015). Dječja razvojna psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.(9. Poglavlje: Jezični razvoj)
- *Bremner, J. G., & Wachs, T. D. (Eds.). (2010). The Wiley-Blackwell Handbook of Infant Development, Volume 1: Basic Research (Vol. 23). John Wiley & Sons - PART II: Social Cognition, Communication, and Language, str.315-449.*
- Carpenter, M., Nagell, K., Tomasello, M. (1998). Social cognition and communicative competence from 9 to 15 months of age. Monographs of the Society for Research in Child Development, 63(4).
- Gopnik, A., Meltzoff, A.N., Kuhl, P.K. (2003) Znanstvenik u kolijevci - Što nam rano učenje kazuje o umu. Zagreb: Educa.
- Hoff, E., & Shatz , M. (Eds.). (2009). Blackwell handbook of language development. John Wiley & Sons.
- Ivšac, J. (2003). Rani komunikacijski razvoj. U: M. Ljubešić (ur.) Biti roditelj. Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranog dječjeg razvoja i podrške obitelji. Zagreb: DZZOMM, str.85-95.
- Ljubešić, M. (neobjavljeno.) Može li se predvidjeti jezični razvoj prije negoli dijete progovori?
- Ljubešić, M. (2001). Rana komunikacija i njezina uloga u učenju i razvoju djeteta. Dijete i društvo, 3:261-278.
- Prelock, P.A., Hutchins, T.L. (2018). *Clinical Guide to Assessment and Treatment of Communication Disorders*. Springer International Publishing – Chapter 2. An Introduction to Communication Development; 7-21.
- Rogers, Sally J.,Justin HG Williams, eds. Imitation and the social mind: Autism and typical development. Guilford Press, 2006.
- Rowland, C., & Schweigert, P. (2004). *First things first: Early communication for the pre-symbolic child with severe disabilities*. Oregon Health & Science University.
- Tomasello, M., & Carpenter, M. (2007). Shared intentionality. Developmental science, 10(1), 121-125.
- Tomasello, M., Carpenter, M., & Liszkowski, U. (2007). A new look at infant pointing. Child development, 78(3), 705-722.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

.

Studenti su dužni prisustvovati nastavi. Opravdano odsustvo s nastave regulirano je Pravilnikom o studijima. Studenti moraju prisustvovati na najmanje 70% nastave. Vježbe će se odvijati prema prethodno sastavljenim grupama studenata u dječjem vrtiću / logopedskom kabinetu na Sveučilišnom kampusu. Prisustvovanje vježbama je obavezno.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
Merlin, mail, individualne konzultacije po dogovoru
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
Dostupno putem e-mail te konzultacije u terminu osobnog dogovora studenta i nastavnika *inge.vlasic.cicvaric@uniri-hr; lea.dobrec@uniri.hr*
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Pismeni/usmeni
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Planirat će se po potrebi on-line nastava u skladu sa smjernicama. **Akademska čestitost** Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	01.02.2027. i 15.02.2027.
Proljetni izvanredni	
Ljetni	14.06.2027.
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
5.10.2026.	P – Uvod u kolegij; Terminologija i definicija komunikacije u ranom razvoju - odrednice i razlikovanje pojmova komunikacija, jezik i govor u ranom razvoju.
12.10.2026.	P -Namjerna komunikacija: razvoj intencije u komunikaciji
19. 10.2026.	P - Komunikacijska sredstva i njihov razvoj.
26.10.2026.	P- Komunikacijske funkcije i njihov razvoj
2.11. 2026.	P - Razvoj pažnje i obilježja združene pažnje.

.

09.11.2026.	P- Periodizacija rane komunikacije, podjele i stadiji ranog komunikacijskog razvoja.
16.11.2026.	V - Procjena rane komunikacije - kategorizacija ponašanja u odnosu na to odražavaju li komunikacijsku, jezičnu ili govornu sposobnost. V- Procjena rane komunikacije - razlikovanje: intencijska ponašanja i intencijska komunikacija
23.11.2026.	P – Oponašanje: razvoj sposobnosti neverbalne i verbalne imitacije i njena uloga u ranom komunikacijskom razvoju.
30.11.2026.	P- Teorija uma, socijalna kognicija i pragmatika. Pismeni ispit u sklopu kontinuirane provjere znanja
07.12.2026.	P – Rane interakcije: socijalni kontekst kao nužni uvjet za razvoj komunikacije – interakcija dojenče – roditelj. -Povezanost ranog komunikacijskog razvoja s drugim područjima razvoja (motorika, igra, glasanje i govor te jezične sposobnosti)
14.12.2026.	P- Procjena rane komunikacije (procjena relevantnih razvojnih obilježja; procjena komunikacijskog obrasca ponašanja). Interpretacija obilježja rane komunikacije i savjetovanje roditelja
21.12.2026.	V - Metode procjene rane komunikacije
11.01.2027.	V - Dijagnostički instrumenti za procjenu komunikacijskih obilježja u predjezičnom i ranom jezičnom periodu (KORALJE, Reynell)
	Vježbe u malim grupama u dječjem vrtiću/logopedskoj ambulanti (svaka grupa 2 dolaska po 3 sata) prema dogovorenim terminima

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Osnove medicinske genetike**	
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij logopedija	
Status kolegija	Obavezan	
Semestar	3.	
Akademska godina	2026./2027.	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	5
	Nastavno opterećenje (P+S+V)	14+15+16
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorak 8.30-10.15; Petak 8.30-11.00 Zavod za medicinsku biologiju i genetiku, Medicinski fakultet	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne	
Nositelj kolegija	**Izv. prof. dr. sc. Nina Pereza, dr. med.**	
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru	
Telefon	051-651-234	
e-mail	nina.pereza@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Prof. dr. sc. Saša Ostojić, dr. med.	
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru	
Telefon	051-651-204	
e-mail	sasa.ostojic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Izv. prof. dr. sc. Sanja Dević Pavlić, dipl. sanit. ing.	
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru	
Telefon	051-651-246	
e-mail	sanja.devic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Lara Saftić Martinović, mag.pharm.inv.	
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru	
Telefon	051-651-128	
e-mail	lara.saftic.martinovic@medri.uniri.hr	

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Poremećaji glasa**
Studij	Prijediplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	III
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	Izv.prof.dr.sc. Zdravko Kolundžić Izv.prof.dr.sc. Katarina Pavičić Dokoza
Kabinet	O-038

.

Vrijeme za konzultacije	Srijeda 10-12
Telefon	
e-mail	zdravko.kolundzic@uniri.hr katarina.pavicic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru
Telefon	
e-mail	
Suradnik na kolegiju	Anja Liović, asistentica Marina Borčić, asistentica Ana Klemar, mag. logoped.
Kabinet	O-039, O-041
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru
Telefon	
e-mail	anja.liovic@uniri.hr marina.borcic@uniri.hr ana.klemar@kbc-rijeka.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Definiranje, kategorizacija i razumijevanje anatomije i fiziologije laringealnih mehanizama te etiologije i klasifikacije poremećaja glasa. Poremećaji glasa kod djece. Poremećaji glasa kod osoba treće životne dobi. Poremećaji glasa kod vokalnih profesionalaca. Prevencija poremećaja glasa. Specifičnosti terapije kod osoba nakon parcijalne i totalne laringektomije. Vokalna terapija kod transrodnih osoba i uloga logopeda. Rad u multidisciplinarnom timu i specifičnosti različitih terapijskih postupaka. Multidimenzionalna procjena poremećaja glasa. Analiza kliničkih informacija s ciljem postavljanja dijagnoze te određivanja oblika terapije.

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj predmeta je upoznati studenta s temeljnim znanjima u području fiziologije i patologije glasa. Naglasak je na patološkim laringealnim mehanizmima i vrstama dijagnostičkih i terapijskih postupaka kod poremećaja glasa kao i specifičnostima glasa vokalnih profesionalaca i transrodnih osoba. Osnovni cilj je stjecanje temeljnih kompetencija na području logopedske dijagnostike i terapije poremećaja glasa te osposobljavanje za rad u multidisciplinarnom timu.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

1.Opisati anatomiju i fiziologiju laringealnih mehanizama

2. Opisati i razumjeti patološke mehanizme u podlozi laringealne patologije i klasifikaciju vrsta poremećaja

3. Opisati razvojne specifičnosti glasa i prevenciju razvoja poremećaja glasa.

4. Razlikovati posebitosti glasa vokalnih profesionalaca.

5. Koristiti različite rehabilitacijske postupke kod laringektomiranih pacijenata.

6. Opisati posebitosti glasa transrodnih osoba i specifičnosti logopedskog pristupa.

7. Razlikovati terapijske postupke kod poremećaja glasa.

8. Primijeniti multidimenzionalnu procjenu poremećaja glasa.

.

9. Analizirati kliničke informacije s ciljem postavljanja dijagnoze te određivanja oblika terapije

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	**Seminari**	**Konzultacije**	**Samostalni rad**
x		**x**	**x**
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
	x		

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	**UDIO U ECTS BODOVIMA**	**MAX BROJ BODOVA**
Pohađanje nastave	1	**10**
Međuispit	2	**40**
Završni ispit	2	**50**
UKUPNO	5	**100**

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad i postignuća studenata izražavaju se postignutim bodovima na temelju kojih se formira završna ocjena. Redovito pohađanje nastave boduje se s maksimalno 10 bodova, na međuispitu s 40 bodova na završnome ispitu (usmeni) s maksimalno 50 bodova, odnosno u zbroju maksimalno 100 bodova. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-E) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema diplomskim kriterijima ocjenjivanja

1) pohađanje nastave 10 bodova.

2) međuispit do 40 bodova

3) završni ispit do 50 bodova

OCJENA	**PREDDIPLOMSKI STUDIJ**
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Boone, D. R., McFarlane, S. C. , Von Berg, S. V. i Zraick, R. I. (2013). The Voice and Voice Therapy. 9th edition. Allyn & Bacon Communication Sciences and Disorders. (4 primjerka)
2. Kovačić, G. (2006): Akustička analiza glasa vokalnih profesionalaca. Zagreb, Graphis, 2006.
3. Stemple, J.C, Roy, N., Klaben, B.K. (2014). Clinical Voice Pathology, theory and management 5th Edition, Plural Publishing, San Diego.
4. Benšić, A.; Kolundžić, Z., Pavičić Dokoza, Katarina (2024). Prevalence of Perceived Voice Disorders and Associated Risk Factors in Teachers and general Polulation in Croatia. Journal of Voice.

IZBORNA LITERATURA:

1. Aras, I., Stevanović, S., Ivkić, M., Pavičić-Dokoza, K., Baudoin, T., Kalogjera, L. (2007): Unusual congenital laryngeal web in 11-year-old child. Journal of Otolaryngology 36 (3), E37-E41.

2. Kolundžić, Z.; Pavičić Dokoza, K.; Ćužić, M. (2020). Rezultati samoprocjene glasa nastavnika učenika bez teškoća i nastavnika učenika s posebnim obrazovnim potrebama u osnovnim školama. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 56 (2020), 1; 96-106 doi:10.31299/hrri.56.1.8

3. Kolundžić, Zdravko. Usporedba samoprocjene glasa nastavnika i službenika. Logopedija 2018 8(2):49-55.

4. Kovačić, G., Buđanovac, A. (2000): Vokalna higijena: koliko o njoj znaju (budući) vokalni profesionalci? Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 36(1), 37-61.

5. Kovačić, G. (2002): Analiza subjektivnih simptoma vokalnog zamora nastavnica. Govor XIX(2), 137-156.

6. Kovačić, G., Farago, E. (2013): Kvaliteta glasa nastavnica s vokalnim zamorom. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 49(1), 92-107.

7. Kovačić, G., Farago, E. (2017): Akustičke značajke vokalnoga zamora. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 53(1), 35-58.

8. Baken, R. J. (2005): The aged voice: a new hypothesis. Journal of Voice 19 (3), 317-325.

9. Bonetti, A. (2011). Perceptivna procjena glasa. HRRI, 47, 1. 64-71.

10. Bonetti, A., Bonetti, L. (2013) Cross-Cultural Adaptation and Validation of the Voice Handicap Index Into Croatian. Journal of Voice 27(1).

11. Rončević, A., Bolfan-Stošić, N. (2002): Neki pokazatelji dječjih disfonija. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 38 (2), 193-200.

12. Pavičić Dokoza, K., Kolundžić, Z. (2021). Poremećaji govora, glasa i gutanja kao posljedica neurodegenerativnih bolesti. Alzheimerova bolest i frontotemporalna demencija u kliničkoj praksi. Ur: Klepac, N., Borovečki, F. Medicinska naklada Zagreb, 123-178.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti moraju prisustvovati na najmanje 70% nastave i vježbi

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, mrežne stranice, konzultacije

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kolokvij i završni ispit

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.*

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	4.2.2026. i 18.2.2026.
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Istraživačke metode**	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	Obavezan	
Semestar	III.	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	4
	Opterećenje (P+S+V)	30+15+00
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne	
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Nena Vukelić	
Kabinet	F - 310	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	669 – 215	
e-mail	nvukelic1@ffri.uniri.hr	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA
SADRŽAJ KOLEGIJA
Osobine znanstvenog i neznanstvenog (laičkog) pristupa znanju; Ciljevi znanosti; Problemi mjerenja u društvenim znanostima; Kvalitativna i kvantitativna istraživanja; Tehnike i metode prikupljanja podataka (npr. opažanje, anketiranje, upitnici, eksperiment, intervjui, fokus grupe); Metrijske karakteristike mjernih instrumenata; Glavni dijelovi znanstvenog članka i pisanje izvještaja.
CILJEVI KOLEGIJA
Upoznavanje s osnovnim metodama istraživanja u društvenim znanostima, upoznavanje s osnovnim karakteristikama znanstveno-istraživačkog rada te priprema za samostalan znanstveno-istraživački i stručni rad.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će moći: 1. opisati metode istraživanja u društvenim znanostima 2. usporediti metode istraživanja s obzirom na njihove prednosti i nedostatke 3. usporediti mjerne instrumente na temelju mjernih karakteristika 4. izabrati odgovarajuću metodu pri planiranju i provođenju vlastitog istraživanja 5. kritički čitati znanstvene radove, posebice s metodološkog aspekta
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	**Vježbe**	**Konzultacije**	**Samostalni rad**
X	**X**		**X**
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	**UDIO U ECTS BODOVIMA**	**MAX BROJ BODOVA**

.

Aktivnost na nastavi		
Pohađanje nastave	1.5	
Kontinuirana provjera znanja	1	**40**
Seminarski rad (nacrt istraživanja)	0.5	**20**
Završni ispit	1	**40**
UKUPNO	4	**100**

Kontinuirana provjera znanja

Kontinuirana provjera znanja uključuje međuispit i izradu seminarskog rada, odnosno nacrta istraživanja. O načinu provjere znanja te bodovanju međuispita i seminarskog rada studenti će biti detaljno informirani na početku nastave.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Milas, G. (2005). *Metodologija istraživanja u psihologiji i drugim društvenim znanostima.* Naklada Slap.
2. Petz, B., Kolesarić, V. i Ivanec, D. (2012). *Petzova statistika.* Naklada Slap.

IZBORNA LITERATURA

Lum, C. (2002). *Scientific thinking in speech and language therapy*. Lawrence Erlbaum Associates, publishers.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave i vježbi je obavezno. Student smije izostati 30% od predviđenog fonda sati. Studenti koji izostanu više od 30% neće imati pravo pristupiti ispitu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Sve relevantne informacije koje se tiču nastave i vježbi iz kolegija, kao i obaveza studenata, bit će objavljene na e-kolegiju u sustavu Merlin te putem elektroničke pošte.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nastavnika se može kontaktirati u kabinetu za vrijeme konzultacija ili putem e-pošte.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmena provjera znanja

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost
Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom

.

predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	2.2.2027. u 9 h 16.2.2027. u 9 h
Ljetni	16.6.2027. u 9 h 30.6.2027. u 9 h
Jesenski izvanredni	25.8.2027. u 9 h 8.9.2027. u 9 h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	Uvodno predavanje, upoznavanje sadržaja kolegija
2. tjedan	Osobine znanstvenog i neznanstvenog (laičkog) pristupa znanju; Ciljevi znanosti
3. tjedan	Elementi istraživačkog procesa
4. tjedan	Definiranje cilja, problema i hipoteza istraživanja
5. tjedan	Mjerenje u društvenim znanostima; Metrijske karakteristike mjernih instrumenata (osnovni pojmovi pouzdanosti i valjanosti)
6. tjedan	Pripremanje i konstrukcija upitnika; Format upitnika, postavljanje pitanja
7. tjedan	Metode prikupljanja podataka: anketiranje (načini uporabe i osobine ove metode; tehnike formiranje uzoraka i prikupljanja podataka)
8. tjedan	Korelacijski nacrti
9. tjedan	Eksperimentalni i kvazi-eksperimentalni nacrti
10. tjedan	Pisana provjera znanja
11. tjedan	Metode prikupljanja podataka: opažanje
12. tjedan	Kvantitativna i kvalitativna istraživanja Metode i tehnike prikupljanja podataka u kvalitativnim istraživanjima
13. tjedan	Kvalitativne metode: fokus grupe i intervjui
14. tjedan	Etički aspekti znanosti Glavni dijelovi znanstvenog članka i pisanje izvještaja
15. tjedan	Kritička analiza rada. Integracija gradiva. - predrok

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Povijest logopedije**
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**
Status kolegija	izborni
Semestar	3.
Akademska godina	**2026./2027.**

.

Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	3
	Opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da	
Nositelj kolegija	doc.dr.sc. Valentina Martan	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail	valentina.martan@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Suzana Jelčić Jakšić	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	0997007917	
e-mail	suzanajj@uniri.hr	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Pregled povijesnih stavova prema jezično-govorno-glasovnim i komunikacijskim poremećajima

Pregled načina tretiranja jezično-govorno-glasovnih i komunikacijskih poremećaja kroz povijest

Razvoj logopedske struke i znanosti

Profesionalni i akademski razvoj logopeda kroz povijest

Razvoj logopedije u Hrvatskoj

CILJEVI KOLEGIJA

Upoznati studente sa spoznajama, stavovima i tretiranju jezično-govorno-glasovnih i komunikacijskih poremećaja te s razvojem logopedije kao struke i znanosti kroz povijest. Pružiti uvid u postupno širenje područja rada logopeda tijekom povijesti u svijetu i na području Hrvatske, kao i s doprinosom hrvatske logopedije ovom razvoju, kako bi mogli bolje razumijeti suvremenu logopedsku znanost i praksu.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će upoznati začetke i razvoj logopedske struke i znanosti, biti sposobni usporediti razvoj logopedije u različitim svjetskim kulturama kroz povijest te njihov doprinos ukupnom razvoju. Bit će upoznati s ulogom hrvatske logopedije i doprinosom hrvatskih logopeda europskim i svjetskim kretanjima.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Seminarski rad
x			x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0,5	**5**

.

Seminarski rad	0,5	**10**
Kontinuirana provjera znanja	0,5	**25**
Završni ispit	1,5	**60**
UKUPNO	3	**100**

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	**PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ**
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Freund, H. (1933.). O važnosti logopedije u okviru zdravstvene pedagogije. Udruženje nastavnika škola za defektnu decu Kraljevine Jugoslavije, Beograd.

Hercigonja Salamoni, D. (2023). Crtice za povijest logopedije - Hrvatska u odnosu na Europu i svijet. Logopedija. 13(1), 39-48.

Vincent, I. (2005.). Hinko Freund. Heroina, Zagreb.

Vučak, I. (2010.). Hinko Lehner - Prvi hrvatski logoped. Liječnički Vjesnik. 132:257-261.

Mrežne stranice http://www.acsu.buffalo.edu/~duchan/new_history/overview.html

IZBORNA LITERATURA

Bašić, J. (ur.) (1997.) Znanost u defektologiji (1962.-1997.). Fakultet za defektologiju, Sveučilište u Zagrebu.

CPLOL: 1988-1998 - 10 years of activities (1999.). Standing Liaison Committee of Speech and Language Therapists or Logopedists of European Union. L'Ortho-Edition, Isbergues, France.

CPLOL: Report on prevention of speech and language disorders (2000.). Standing Liaison Committee of Speech and Language Therapists or Logopedists of European Union. Ortho Edition, Isbergues, France.

Golubović, S. (2009). Istorijski koreni logopedije. Specijalna edukacija i rehabilitacija, 1-2, 123-134.

Hartel, H. (1966.). Njemački muzej za problematiku gluhonijemih u Leipzigu. Defektologija, Vol. 2. (4), 40-51.

Jelić, S. (ur.) (1995.). 110 godina rada Zemaljskog zavoda za gluhonijemu djecu - obol utemeljenju i razvitku hrvatske defektologije. Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj", Zagreb.

Hunt, J. (1861.). Stammering and Stuttering, their nature and treatment. London. https://books.google.hr/books?id=PRsDAAAAQAAJ&printsec=frontcover&dq=A+History+of+the+Treat

.

ment+of+Speech+Disorders&hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwjuqpKd053zAhVEs4sKHZd6DnYQuwV6BAgDEAY#v=onepage&q&f=false

Keramitčievski, S. (1989.), Kratak pregled razvitka fonopedije, u: Fonopedija (str. 123-133). Naučna knjiga, Beograd.

Preus, A. (1994). Stuttering Therapy in 1837 and a young boy's dramatic experience. Folia Phoniatr Logop, 46, 254-259.

Radovančić, B. (2004.). Crtice za povijest hrvatske surdologije. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.

Wollock, J. (1990). Communication disorder in renaissance Italy: An unreported case analysis by Hieronymus Mercurialis (1530-1660). Journal of Communication Disorders, 23, 1-30.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Na predavanjima i seminarima, e-mailom, mrežne stranice studija.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Osobno na predavanjima i seminarima, na dogovorenim konzultacijama, e-mailom.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Studenti će imati mogućnost pristupa provjeri znanja na dva kolokvija. Nezadovoljni postignutim brojem bodova na kolokvijima moći će pristupiti usmenom završnom ispitu.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.*

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	2. i 16.2.2027.
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvodno o kolegiju; Općenito o važnosti povijesti logopedije za razumijevanje današnjice; Područja rada logopeda nekad i danas
2. tjedan	Jezično-govorni poremećaji i njihovi tretmani u starom i srednjem vijeku

.

3. tjedan	Jezično-govorni poremećaji i njihovi tretmani od renesanse do kraja 19. st
4. tjedan	Utjecaj Srednje Europe na Sjevernu Ameriku
5. tjedan	Definiranje logopedske struke
6. tjedan	Utemeljenje strukovnih asocijacija u svijetu; Školovanje logopeda u svijetu
7. tjedan	1. kolokvij
8. tjedan	Razvoj logopedske znanosti
9. tjedan	Pioniri logopedije u Hrvatskoj 1
10. tjedan	Pioniri logopedije u Hrvatskoj 2
11. tjedan	Organizacija logopedske djelatnosti u Hrvatskoj
12. tjedan	Školovanje logopeda u Hrvatskoj
13. tjedan	Povijest strukovnog organiziranja logopeda u Hrvatskoj
14. tjedan	Suradnja struke i korisnika; Doprinos hrvatske logopedije - Zaključno
15. tjedan	2. kolokvij

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Neuropedijatrija**
Studij	**Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija**
Semestar	**3**
Akademska godina	**2026./2027.**
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V+T)	14+12+2+2
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	izv.prof.dr.sc. Iva Bilić Čače, dr.med.
Kabinet	Klinika za pedijatriju, KBC Rijeka
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	051 640 300
e-mail	iva.bilic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Dorotea Dašković, dr.med.
Kabinet	Klinika za pedijatriju, KBC Rijeka

.

Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	
e-mail	dorotea.vukelic@uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Kolegij obuhvaća temeljna znanja o razvoju središnjega živčanog sustava, ranom neurorazvoju te osnovama neurološkog pregleda novorođenčeta, dojenčeta i djeteta. Studenti se upoznaju s obilježjima prijevremeno rođenoga i neurorizičnog djeteta, perinatalnim oštećenjima mozga, epilepsijama i njihovim mogućim utjecajem na motorički, kognitivni, komunikacijski i govorno-jezični razvoj. Obrađuju se i osnovne dijagnostičke metode u neonatalnoj i dječjoj neurologiji te principi neurorazvojnog praćenja i procjene ranoga razvoja.

Posebna vrijednost kolegija je povezivanje neonatoloških i neuropedijatrijskih znanja s logopedskom praksom. Kroz seminarski rad studenti obrađuju teme ranoga komunikacijskog razvoja, razvojne regresije, ADHD-a, genetskih sindroma, hranjenja i gutanja te uloge logopeda u neonatalnom timu. Vježbe i terenska nastava omogućuju praktično upoznavanje s neurološkim i neurorazvojnim pregledom te interdisciplinarnim praćenjem neurorizičnog djeteta. Time studenti stječu znanja potrebna za rano prepoznavanje razvojnih odstupanja, pravodobno uključivanje logopeda i suradnju s drugim stručnjacima.

CILJEVI KOLEGIJA

- Usvojiti temeljna znanja o razvoju središnjega živčanog sustava te motoričkom, kognitivnom, komunikacijskom i govorno-jezičnom razvoju djeteta.
- Upoznati osnove neuropedijatrijske anamneze i neurološkog pregleda novorođenčeta, dojenčeta i djeteta te prepoznavanja znakova neurorazvojnog odstupanja.
- Razumjeti posebnosti prijevremeno rođenoga i neurorizičnog djeteta te važnost neurorazvojnog praćenja i rane intervencije.
- Upoznati najčešća perinatalna oštećenja središnjega živčanog sustava i njihov mogući utjecaj na razvoj komunikacije, govora i jezika.
- Upoznati svrhu i osnovna načela dijagnostičkih metoda u neonatalnoj i dječjoj neurologiji.
- Razumjeti povezanost epilepsija, razvojne regresije, ADHD-a i genetskih sindroma s teškoćama komunikacije, govora, jezika i učenja.
- Upoznati metode praćenja i standardizirane procjene ranoga razvoja, s posebnim osvrtom na komunikacijski i govorno-jezični razvoj.
- Razumjeti razvoj hranjenja i gutanja te prepoznati znakove koji upućuju na potrebu za dodatnom procjenom.
- Razviti sposobnost povezivanja medicinskih i razvojnih obilježja djeteta s logopedskom procjenom, praćenjem i ranom intervencijom.
- Upoznati ulogu logopeda u neonatalnom timu i interdisciplinarnom praćenju neurorizičnog djeteta.

OČEKIVANI ISHODI

.

Nakon odslušanog i položenog kolegija student će moći:

- opisati osnovna obilježja urednoga neurorazvoja i ranoga komunikacijskog razvoja djeteta
- prepoznati neurološke i neurorazvojne znakove važne za logopedsku procjenu
- objasniti posebnosti komunikacijskog razvoja prijevremeno rođenoga i neurorizičnog djeteta
- povezati perinatalna oštećenja mozga s mogućim teškoćama hranjenja, komunikacije, govora i jezika
- objasniti svrhu najvažnijih dijagnostičkih i razvojnih procjena
- prepoznati kada je dijete potrebno uputiti na dodatnu neuropedijatrijsku, audiološku ili drugu stručnu procjenu
- objasniti načela logopedskog praćenja u skladu s razvojnim potrebama i medicinskim rizicima djeteta
- objasniti ulogu logopeda u neonatalnom timu i interdisciplinarnom praćenju neurorizičnog djeteta.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Seminari
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			x multimedijski nastavni sadržaj

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0,4	10
Pohađanje nastave	0,3	13
Kontinuirana provjera znanja/semnari	1	33,5
Završni ispit	1,3	43,5
UKUPNO	3	100

Kontinuirana provjera znanja: izrada i prezentacija seminarskog rada

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova

.

2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Mardešić D., Barić I., ur. Pedijatrija. 8. dopunjeno izdanje. Zagreb: Školska knjiga; 2016. Odabrana poglavlja.

IZBORNA LITERATURA

1. Barišić N. i sur. *Pedijatrijska neurologija.* Zagreb: Medicinska naklada; 2009. Odabrana poglavlja.
2. Odabrani pregledni i stručni članci iz područja neonatalne neurologije, neurorazvojnog praćenja i ranoga komunikacijskog razvoja.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni redovito prisustvovati predavanjima, seminarima, vježbama i terenskoj nastavi. Opravdani izostanci reguliraju se u skladu s Pravilnikom o studijima.

Predavanja obuhvaćaju temeljne sadržaje iz područja neonatalne i dječje neurologije, ranoga neurorazvoja te praćenja neurorizične djece, s posebnim naglaskom na njihovu povezanost s komunikacijskim i govorno-jezičnim razvojem.

Seminari se izvode interaktivno, u obliku grupnog rada. Studenti će na početku kolegija biti raspoređeni u manje skupine, a svaka će skupina obraditi jednu od zadanih tema i pripremiti izlaganje u trajanju od 20 do 30 minuta. Seminar treba sadržavati kratak teorijski pregled teme, njezinu važnost za logopedsku praksu te znakove upozorenja koje logoped može prepoznati. Studenti će prikazati mogući utjecaj obrađene teme na komunikaciju, govor, jezik, hranjenje ili učenje te ulogu različitih stručnjaka u praćenju djeteta. Nakon izlaganja slijedi kratka zajednička rasprava tijekom koje studenti i nastavnik razmjenjuju zapažanja i povezuju obrađenu temu s budućom logopedskom praksom.

Vježbe obuhvaćaju praktični prikaz neurološkog pregleda novorođenčeta, dojenčeta i malog djeteta te upoznavanje s metodama procjene ranoga razvoja. Studenti će se upoznati s promatranjem spontane motorike, tonusa, ponašanja i ranih komunikacijskih sposobnosti te prepoznavanjem osnovnih znakova neurorazvojnog odstupanja.

Terenska nastava obuhvaća upoznavanje s radom dostupnih službi uključenih u skrb o neurorizičnom djetetu i organizacijom njegova interdisciplinarnog praćenja. Uloga pojedinih članova tima dodatno će se predstaviti kratkim multimedijskim sadržajima i primjerima iz svakodnevne prakse. Studenti će tako upoznati doprinos neonatologije, neurorazvojne ambulante, fizikalne medicine i rehabilitacije, radne terapije, logopedije, otorinolaringologije, audiologije i drugih povezanih struka.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Putem mrežnih platformi za izvođenje nastave –Merlin/MS teams

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Dostupno putem e-mail te konzultacije u terminu osobnog dogovoru studenta i nastavnika

NAČIN POLAGANJA ISPITA

.

Ispit se polaže usmeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE Studentima će biti dostupan sažeti praktični vodič s vremenskom crtom ranoga komunikacijskog i govorno-jezičnog razvoja, znakovima upozorenja prema dobi te informacijama o mogućnostima stručne procjene i upućivanja.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
	NAZIV TEME
1. tjedan	P – Razvoj središnjega živčanog sustava i osnove ranoga neurorazvoja
2. tjedan	P – Pedijatrijska neurološka propedeutika: anamneza i osnove neurološkog pregleda novorođenčeta, dojenčeta i djeteta
3. tjedan	P – Novorođenče, prijevremeno rođeno i neurorizično dijete
4. tjedan	P – Perinatalna oštećenja središnjega živčanog sustava i njihov utjecaj na neurorazvoj: HIE, IVH, PVL i neonatalni moždani udar
5. tjedan	P – Dijagnostičke metode u neonatalnoj i dječjoj neurologiji: ultrazvuk mozga, doplerska ultrasonografija krvnih žila glave i vrata, aEEG, EEG i magnetska rezonancija
6. tjedan	P – Neurorazvojno praćenje neurorizičnog djeteta i standardizirane procjene ranog razvoja
7. tjedan	P – Epilepsije i epileptičke encefalopatije dječje dobi te njihov utjecaj na rani komunikacijski i govorno-jezični razvoj
8. tjedan	S – Utjecaj glasa roditelja, govora i čitanja djetetu na rani komunikacijski i govorno-jezični razvoj
9. tjedan	S – Razvojna regresija i gubitak govorno-jezičnih vještina u djeteta
10. tjedan	S – ADHD u dječjoj dobi: utjecaj pažnje, impulzivnosti i izvršnih funkcija na komunikaciju i učenje
11. tjedan	S – Genetski sindromi povezani s karakterističnim komunikacijskim i govorno-jezičnim profilima
12. tjedan	S – Razvoj hranjenja i gutanja u prijevremeno rođene i neurorizične djece
13. tjedan	S – Uloga logopeda u neonatalnom timu i praćenju neurorizičnog djeteta

.

14. tjedan	V – Praktični prikaz neurološkog pregleda novorođenčeta, dojenčeta i malog djeteta te metoda procjene ranoga razvoja
15. tjedan	T – Interdisciplinarni pristup neurorizičnom djetetu: terensko upoznavanje s radom dostupnih službi i multimedijski prikaz uloge članova interdisciplinarnog tima

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Uvod neuroznanosti učenja**
Studij	Sveučilišni diplomski studij Logopedija
Semestar	III.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30 (15P + 15V)
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da
Nositelj kolegija	Doc.dr.sc. Gordana Dobravac
Kabinet	O - 038
Vrijeme za konzultacije	Prema informacijama dostupnim na mrežnim stranicama
Telefon	
e-mail	gordana.dobravac@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Prema informacijama dostupnim na mrežnim stranicama
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Sadržaj kolegija organiziran je u šest međusobno povezanih tematskih cjelina koje slijede progresiju od temeljnih pojmova, preko neuralnih mehanizama i osnovnih oblika učenja, prema čimbenicima koji oblikuju učenje, stabilizaciji naučenoga, učenju tijekom životnog vijeka te primjeni i kritičkom vrednovanju.

1. Temeljni pojmovi učenja

Ova cjelina uvodi pojam učenja kao promjene u ponašanju, znanju i vještinama nastale na temelju iskustva. Razlikuju se učenje, izvedba, iskustvo, vježba, trajna promjena, zadržavanje i prijenos naučenoga. Posebna se pozornost posvećuje razlici između trenutačne uspješnosti u zadatku i stvarnog učenja koje se može zadržati i primijeniti u novim okolnostima (Tema 1, I1)

2. Neuralna osnova učenja

Studenti se upoznaju s osnovama građe i funkcije neurona, sinaptičkim prijenosom, neuronskim mrežama te neuroplastičnošću kao sposobnošću živčanog sustava da se mijenja pod utjecajem iskustva. Naglasak je na razumijevanju kako iskustvo, ponavljanje, salijentnost/istaknutost i aktivnost mogu mijenjati učinkovitost neuralnih veza i time omogućiti učenje (Tema 2-3, I1)

3. Osnovni oblici i sustavi učenja

Obrađuju se neasocijativno i asocijativno učenje, deklarativno učenje i pamćenje te proceduralno učenje i pamćenje. Uvodi se razlika između osnovnih promjena odgovora na podražaje, učenja

povezanosti, usvajanja činjenica i značenja te usvajanja vještina, navika i automatiziranih obrazaca ponašanja (Tema 4-6, I2)

4. Kognitivni uvjeti učenja

Razmatraju se kognitivni preduvjeti uspješnog učenja. Obrađuju se radno pamćenje, pažnja i kognitivno opterećenje kao čimbenici koji određuju što će biti obrađeno, koliko se informacija može istodobno zadržati i kako zahtjevnost zadatka utječe na uspješnost učenja. Poseban je naglasak na ograničenjima obrade informacija tijekom učenja (Tema 7-8, I3)

5. Motivacijski, emocionalni, korektivni i socijalni čimbenici učenja

Obrađuju se čimbenici koji učenju daju vrijednost, smjer i socijalni okvir. Razmatraju se potkrepljenje, nagrada, motivacija, emocije, predviđanje, pogreška predviđanja, povratna informacija, socijalno učenje, opažanje i imitacija. Cjelina objašnjava kako osoba uči iz posljedica, očekivanja, pogrešaka, emocionalne važnosti, modela i interakcije s drugima (Tema 9-11, I3)

6. Stabilizacija, učenje tijekom životnog vijeka, učinkovito učenje i kritičko vrednovanje

Završna cjelina povezuje prethodne sadržaje s pitanjem kako se naučeno stabilizira, održava i primjenjuje. Obrađuju se konsolidacija, spavanje, učenje tijekom životnog vijeka, razvoj, starenje i očuvana plastičnost. Posebna se pozornost posvećuje znanstveno utemeljenim načelima učinkovitog učenja, uključujući ponavljanje, aktivno dohvaćanje, dugoročno zadržavanje, prijenos i generalizaciju naučenoga. Cjelina završava kritičkim vrednovanjem 'neuromitova' i popularnih tvrdnji o mozgu i učenju (Tema 12-15, I 4 - 5)

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj je kolegija upoznati studente s temeljnim spoznajama iz neuroznanosti učenja te im omogućiti razumijevanje učenja kao procesa koji se odvija na više međusobno povezanih razina: od neuralnih mehanizama i promjena u živčanom sustavu, preko osnovnih oblika učenja i sustava pamćenja, do kognitivnih, motivacijskih, emocionalnih i socijalnih čimbenika koji oblikuju uspješnost učenja. Drugim riječima, učenje nije samo proces pamćenja informacija, nego složen proces usvajanja, zadržavanja i primjene znanja, vještina i ponašanja, čije razumijevanje studentima može pomoći i u oblikovanju učinkovitijih strategija vlastitoga učenja i profesionalnog razvoja.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

1. Objasniti temeljne pojmove i osnovne mehanizme učenja
2. Razlikovati osnovne oblike učenja i glavne sustave pamćenja
3. Opisati čimbenike koji utječu na uspješnost učenja i pamćenja
4. Primijeniti znanstveno utemeljena načela učinkovitog učenja u akademskom i profesionalnom kontekstu
5. Kritički vrednovati popularne tvrdnje o mozgu i učenju

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0	**0**
Pohađanje nastave	1	**0**
Kontinuirana provjera znanja	1.5	**70**
Završni ispit	0.5	**30**
UKUPNO	3	**100**

Kontinuirana provjera znanja

.

<u>Opća napomena</u> Student je dužan steći prolaznu ocjenu iz svake pojedine aktivnosti koja se ocjenjuje. Prolazna ocjena za svaku pojedinu aktivnost koja se ocjenjuje postiže se uz najmanje 50% ostvarenih bodova na svakoj aktivnosti.

Kontinuirana provjera znanja sastoji se od zadataka koji prate sadržaj kolegija (primjerice, zadaci sažimanja, parafraziranja, ispravljanja, pisanja odabranih poglavlja, analiza tekstova, davanje povratnih informacija, pisanje eseja, itd.).Točno i navrijeme riješeni zadaci donose bodove koji se zbrajaju i iz njih se izračunava ocjena za predmet.

Završni ispit vrednovan s maksimalno 30 bodova, pri čemu je na ispitu potrebno postići minimalno 15 bodova (50%).

Studenti koji nisu zadovoljni uspjehom, odnosno brojem ocjenskih bodova mogu izaći na usmeni ispit.

UKUPNA OCJENA USPJEHA

Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Babić Leko, M., Bilić, B., Chudy, H., Radoš, M., Šimić, G., Tkalčić, M., & Vukšić, M. (2019). Uvod u neuroznanost učenja i pamćenja. Zagreb: Naklada Ljevak.

Brem, A. K., Ran, K., & Pascual-Leone, A. (2013). Learning and memory. *Handbook of clinical neurology*, *116*, 693-737.

Tuarez, M. A. V., Delgado, R. I. Z., Teran, O. V. T., & Martine, M. E. M. (2019). The brain and its role on learning process. *International journal of physical sciences and engineering*, *3*(2), 27-33.

Dunlosky, J., Rawson, K. A., Marsh, E. J., Nathan, M. J., & Willingham, D. T. (2013). "Improving Students' Learning With Effective Learning Techniques." *Psychological Science in the Public Interest, 14*(1), 4–58

Torrijos-Muelas M, González-Víllora S and Bodoque-Osma AR (2021) The Persistence of Neuromyths in the Educational Settings: A Systematic Review. Front. Psychol. 11:591923. doi: 10.3389/fpsyg.2020.591923

IZBORNA LITERATURA

Burns, M. S. (2020). *Cognitive and communication interventions: neuroscience applications for speech-language pathologists* (Vol. 1). Plural Publishing.

Zarevski, P. (2002). *Psihologija pamćenja i učenja*. Naklada Slap.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obavezno. Student smije izostati 30% od predviđenog broja sati predavanja i vježbi. Studenti koji izostanu više od 30% jednog od oblika nastave neće imati pravo pristupiti ispitu.

.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Izvedbeni nastavni plan, MERLIN sustav za udaljeno učenje i mrežne stranice studija	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Konzultacije (uz prethodnu najavu) i elektroničkom poštom	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Rad studenata vrednuje se kroz aktivnosti u nastavi i pisani ispit.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	Učenje kao temelj prilagodbe, razvoja i promjene ponašanja: temeljni pojmovi
2. tjedan	Neuronske osnove učenja: neuroni, sinapse i neuronske mreže
3. tjedan	Neuroplastičnost
4. tjedan	Osnovni oblici učenja: neasocijativno i asocijativno učenje
5. tjedan	Deklarativno učenje i pamćenje: činjenice, događaji i značenja
6. tjedan	Proceduralno učenje i pamćenje: vještine, navike i automatizacija
7. tjedan	Radno pamćenje u procesu učenja
8. tjedan	Pažnja i kognitivno opterećenje u procesu učenja
9. tjedan	Potkrepljenje, nagrada, motivacija u učenju
10. tjedan	Emocije, stres i učenje
11. tjedan	Predviđanje, pogreška predviđanja i povratna informacija
12. tjedan	Socijalno učenje, opažanje i imitacija
13. tjedan	Konsolidacija, spavanje i stabilizacija naučenoga
14. tjedan	Učenje tijekom životnog vijeka: razvoj, starenje i očuvana plastičnost
15. tjedan	Kako učiti učinkovitije: od znanstvenih spoznaja do 'neuromitova'

GODINA 2, SEMESTAR IV. - LJETO

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Osnove hrvatskog znakovnog jezika (HZJ 1.1)
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij logopedija
Status kolegija	
Semestar	4.

.

Akademska godina	2026./2027.	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	6
	Opterećenje (P+S+V)	15 + 0 + 30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	**Prema rasporedu**	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne	
Nositelj kolegija	Damir Herega, mag.edu.rehab.	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	091/6720722	
e-mail	damir.herega@gmail.com	
Suradnik na kolegiju		
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail		

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Upoznavanje kulture gluhih, gluhi kroz povijest. Povijest znakovnog jezika i današnji status znakovnih jezika. Stjecanje uvida u komunikacijske teškoće gluhih. Usvajanje jednoručne i dvoručne abecede. Upoznavanje i usvajanje oblike šake, te njihova primjena u znakovnom jeziku. Upoznavanje sa svim metodama i oblicima komunikacije gluhih osoba (očitavanje s usana, mimika i drugi neverbalni oblici komunikacije). Usvajanje s osnovama hrvatskog znakovnog jezika po slijedećim područjima:
-Predstavljanje i upoznavanje; Potvrđivanje i ispravljanje informacija; Brojevi; Boje; Dani, mjeseci i godine; Godišnja doba; Da/Ne pitanja; Pitanja tko/što/gdje; Osobne zamjenice; Snalaženje u prostoru; Jelo i piće; Izražavanje želja.
-Pokazne zamjenice; Identitet; Članovi obitelji, Drugi međuljudski odnosi; Posvojne zamjenice; Snalaženje u vremenu; Komunikacija i sredstva za komunikaciju; Slobodno vrijeme; Zanimanja; Karakteristike (osobine); Osobno uređivanje.

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju teorijski i praktično sa hrvatskim znakovnim jezikom i drugim oblicima manualne I nemanualne komunikacije osoba oštećena sluha, odnosno glčuhih osoba. Sadržaj i struktura kolegija trebaju razviti osnovne komunikacijske vještine i znanja za rad s osobama oštećena sluha i gluhim osobama. Vježbe iz ovog kolegija omogućuju razvijanje vještine recepcije i ekspresije, te usvajanje osnova rječnika i gramatike.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:
1. Razumjeti kulturu gluhih
2. Razumjeti specifične komunikacijske teškoće gluhih u čujućem svijetu
3. Prepoznati važnost znakovnog jezika
4. Primijeniti jednoručnu i dvoručnu abecedu
5. Primijeniti osnove znakovnog jezika po predviđenim područjima
6. Verbalno govoriti ili komunicirati na način koji olakšava čitanje s usana sugovornika

.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	**Vježbe**	**Konzultacije**	**Samostalni rad**
x	x	x	
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
x			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	**UDIO U ECTS BODOVIMA**	**MAX BROJ BODOVA**
Aktivnost na nastavi	1	15
Pohađanje nastave	2	30
Kontinuirana provjera znanja	2	40
Završni ispit	1	15
UKUPNO	**6**	**100**

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Bradarić-Jončić, S. (2000): Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 35, 2.
Bradarić-Jončić, S. (2001): Znakovni jezik i kultura gluhih. Dijete i društvo, 3, 385-389.
Šegota, I. (2010). Gluhi i znakovno medicinsko nazivlje. Zagreb: Medicinska naklada.
Šegota, I. (2007). Bioetički aspekti komuniciranja s gluhim pacijentima. Rijeka: Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci – Katedra za društvene znanosti.

IZBORNA LITERATURA

Zimmermann, A. (1986): Uvodni seminar o komunikaciji s osobama oštećena sluha; Fakultet za defektologiju, Zagreb.
Mahshie. S. N. (2006). Dvojezično obrazovanje gluhe djece. Zagreb: Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba.
Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, “Srcem prema vjeri”, Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obavezno, prema Pravilniku, a očekuje se redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Izvedbeni nastavni plan, putem zajedničke e-mail adrese i individualnim konzultacijama.

.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
U terminima konzultacija i putem e-maila korespondencija	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni i usmeni	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente. Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	14.lipanj 2027. do 23.srpanj 2027.
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	Uvod u komunikaciju s gluhim osobama Specifičnosti komunikacije gluhih i nagluhih osoba
2. tjedan	Gluhi kroz povijest i povijesni razvoj znakovnog jezika Gluhi kao zasebna kultura
3. tjedan	Oblici i vrste oštećenja sluha Komunikacijske teškoće gluhih
4. tjedan	Parametri izvođenja znakovnog jezika Oblikovanje ruke
5. tjedan	Jednoručna i dvoručna abeceda Uvod u tehnički opis općih znakova
6. tjedan	Praktični rad i korištenje jednoručna i dvoručne abecede
7. tjedan	Nemanualne oznake i očitavanje s usana
8. tjedan	**Kolokvij – pismeni - teorija**
9. tjedan	Upoznavanje znakova za područje: razmjenjivanje osobnih i međuljudskih informacija
10. tjedan	Upoznavanje znakova za područje: okolina i razumijevanje
11. tjedan	Upoznavanje znakova za područje: ljudi i odnosi među njima
12. tjedan	Upoznavanje znakova za područje: vrijeme i svakodnevne aktivnosti

.

13. tjedan	Upoznavanje znakova za područije: život i zdravlje
14. tjedan	Susret s gluhim osobama i poznavateljima znakovnog jezika te praktična primjena znanja
15. tjedan	Susret s gluhim osobama i poznavateljima znakovnog jezika te praktična primjena znanja **Zaključno predavanje s provjerom znanja stečenog praktičnog dijela**

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Psiholingvistika**
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija
Status kolegija	Obvezni
Semestar	IV.
Akademska godina	2026./2027.
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	6
	30+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Maja Kelić
Kabinet	O-040
Vrijeme za konzultacije	Prije predavanja (uz prethodnu najavu) ili po dogovoru
Telefon	
e-mail	maja.kelic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Dorotea Čučak, asistentica Lea Dobrec, asistentica Demonstrator(i)
Kabinet	O-041; O-039
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru
Telefon	
e-mail	dorotea.cucak@uniri.hr lea.dobrec@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Određenje psiholingvistike, jezika, govora, komunikacije. Procesi vezani uz jezičnu proizvodnju i jezično razumijevanje. Uvod u jezični razvoj iz psiholingvističke perspektive. Metodologija istraživanja. Teorije jezičnog razvoja. Fonološki razvoj. Morfološki razvoj. Leksički razvoj. Sintaktički razvoj. Pragmatički razvoj. Jezik i spoznaja.	
CILJEVI KOLEGIJA	

.

Cilj je predmeta da se studenti upoznaju s procesima jezične proizvodnje i razumijevanja te s temeljnim obilježjima jezičnog razvoja, od prenatalne dobi, ranog jezičnog razvoja, jezičnog razvoja do kraja školske dobi.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Student će moći: 1. odrediti temeljnu metodologiju u psiholingvistici; 2. odrediti temeljne teorije jezičnoga razvoja te njihove karakteristike; 3. opisati obilježja jezičnoga razvoja od prenatalnoga doba do odrasle dobi; 4. opisati i razlikovati obilježja fonološkog, leksičkog, morfološkog, sintaktičkog i pragmatičkog razvoja; 5. opisati odnos između jezika i spoznaje;

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
x			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi		
Pohađanje nastave		
Seminarski rad	1,2	**20**
Kontinuirana provjera znanja	4,8	**80**
Završni ispit		
UKUPNO	6	**100**

Rad studenta bit će vrednovan kroz (1) kontinuiranu provjeru znanja i (2) seminare.

(1) Kontinuirana provjera znanja podrazumijeva dva međuispita od kojih će svaki biti vrednovan s maksimalno 40 ocjenskih bodova. Za prolaz na međuispitu potrebno je minimalno 24 boda (60 %).

(2) Seminarski rad podrazumijeva rad u skupini, a obuhvaća: projektni zadatak, pregled literature, napisan seminarski rad i izlaganje. Seminarski je rad vrednovan s 20 ocjenskih bodova.

Studenti koji nisu zadovoljni uspjehom, odnosno brojem ocjenskih bodova mogu izaći na usmeni ispit.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

.

- Hoff, E. (2013). *Language development* (5. izd.). Cengage Learning.
- Kuvač, J. i Palmović, M. (2007). *Metodologija istraživanja dječjega jezika*. Naklada Slap.
- Warren, P. (2013). *Introducing psycholinguistics*. Cambridge University Press.

IZBORNA LITERATURA

Odabrani članci – literatura za seminare

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obvezno. Student smije izostati 30 % od predviđenog broja sati predavanja i vježbi. Studenti koji izostanu više od 30 % jednog od oblika nastave neće imati pravo pristupiti ispitu. Predavanja se izvode uživo, osim odabranih tema kao što je naznačeno u rasporedu, koje će se izvoditi online.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije, mrežne stranice kolegija, elektronička pošta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

elektroničkom poštom – isključivo porukom potpisanom punim imenom i prezimenom, radnim danom između 9 i 17 sati
na konzultacijama uz prethodni dogovor

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Rad studenta je vrednovan kroz seminarski rad i kontinuiranu provjeru znanja (pismenim putem u obliku dva međuispita). Studenti imaju pravo izaći na usmeni ispit ukoliko nisu zadovoljni stečenim ocjenskim bodovima.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost
Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente*.
Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME	
	Predavanja	**Seminari**
1. tjedan	**Uvodno predavanje:** upoznavanje sa sadržajem predmeta, organizacijom rada i obavezama.	**Izrada seminarskih radova – upute**

.

	Uvod u psiholingvistiku	
2. tjedan	**Planiranje jezičnog/govornog iskaza** **Mentalni leksikon i pretraživanje riječi** *P. Warren (2013): Poglavlje 2, Poglavlje 3, Poglavlje 4, (13 – 68 str.)*	
3. tjedan	**Percepcija jezika** **Prepoznavanje riječi** *P. Warren (2013): Poglavlje 7 (osim 7.4), Poglavlje 8, (99 – 138 str.)*	
4. tjedan	**Jezično razumijevanje** **Sintaktička obrada i tumačenje** *P. Warren (2013): Poglavlje 10, Poglavlje 11, Poglavlje 12, (157 – 210 str.)*	
5. tjedan	**I. međuispit**	**Upute za seminarske radove, podjela tema**
6. tjedan	**Metodologija istraživanja** *Odabrana poglavlja iz Kuvač, J. i Palmović, M. (2007). Metodologija istraživanja dječjega jezika.*	*Tijekom tjedna: prikupljanje literature, izrada koncepta (materijali)*
7. tjedan	**Fonološki razvoj** *Language development, Erika Hoff, 2013.*	**Konzultacije za seminarski rad** Skupina I, II, III *Tijekom tjedna: Izrada materijala*
8. tjedan	**Leksički razvoj** *Language development, Erika Hoff, 2013.*	**Konzultacije za seminarski rad** Skupina IV, V, VI *Tijekom tjedna: Izrada materijala*
9. tjedan	**Morfosintaktički razvoj** *Language development, Erika Hoff, 2013.*	**Konzultacije za seminarski rad** Skupina I, II, III *Postupak prikupljanja podataka*
10. tjedan	**Pragmatički razvoj** *Language development, Erika Hoff, 2013.*	**Konzultacije za seminarski rad** Skupina IV, V, VI *Postupak prikupljanja podataka*
11. tjedan	**Jezik i spoznaja**	Na nastavi: **Prezentacija metodologije seminarskih radova**
12. tjedan	*Prikupljanje podataka*	*Izrada seminarskih radova*
13. tjedan	*Prikupljanje podataka*	
14. tjedan	**Teorije jezičnoga razvoja**	
15. tjedan	**Prezentacija seminarskih radova**	
Prema dogovoru tjedan nakon odrađene nastave	**II. međuispit**	

.

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	Poremećaji izgovora	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	Obvezni	
Semestar	IV. semestar (2. godina)	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	6
	Opterećenje (P+S+V)	45 + 0 + 15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	NE	
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Ivana Šimić	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail	ivana.simic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Marina Borčić, asistentica; Anja Liović, asistentica	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail	marina.borcic@uniri.hr	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Određenje poremećaja izgovora unutar suvremenog koncepta poremećaja govornih glasova (speech sound disorders – SSD): artikulacijski, fonološki, motorički, strukturni i senzoričko-perceptivni čimbenici. Uredan razvoj govornih glasova i fonološkog sustava hrvatskoga jezika te fonetska i artikulacijska obilježja hrvatskih glasova. Artikulacijski i fonološki poremećaji: distorzije, supstitucije, omisije, razvojni i atipični fonološki obrasci te konzistentnost pogrešaka. Integrirani senzomotorički pogled na govornu produkciju: govorna motorika, koordinacija artikulacijskih pokreta, motoričko planiranje i programiranje, motorička izvedba te auditivna i somatosenzorička povratna informacija. Razlikovanje općeg motoričkog planiranja/praksije od planiranja govornih pokreta te razmatranje općih motoričkih teškoća kao mogućeg komorbiditeta, a ne automatskog uzroka SSD-a. Uloga posturalne kontrole i respiracijsko-fonacijsko-artikulacijske koordinacije u govornoj izvedbi, uz kritičko razlikovanje potpornih čimbenika od primarnog mehanizma poremećaja. Senzorička obrada i govor: razlikovanje širih senzoričkih teškoća od teškoća senzoričko-motoričke kontrole govora; auditivni, vizualni, taktilni i proprioceptivni input; prilagodba senzoričkih obilježja terapijskog okruženja radi optimalnog sudjelovanja i učenja. Kritičko vrednovanje negovornih oralno-motoričkih i respiracijskih vježbi u odnosu na ciljeve govorne terapije. Sveobuhvatna procjena: anamneza, sluh, orofacijalni pregled, fonetska transkripcija, produkcija u riječima i povezanom govoru, konzistentnost, razumljivost, mjere točnosti suglasnika i analiza fonoloških obrazaca. Funkcionalna procjena govorne motorike, sekvencioniranja, prozodije, respiracijske potpore i posturalnih uvjeta kada su klinički relevantni. Diferencijalna dijagnostika artikulacijskih i fonoloških poremećaja, dječje govorne apraksije (DGA/CAS) i dizartrije. DGA. Strukturni i orofacijalni čimbenici, rascjepi i rezonancija/nazalnost. Planiranje intervencije utemeljene na dokazima: izbor ciljeva, intenzitet, doziranje, generalizacija i praćenje ishoda. Motoričko-artikulacijski i fonološki terapijski pristupi; minimalne, maksimalne i višestruke opozicije, cycles, complexity i core vocabulary. Načela motoričkog učenja, Speech Motor

.

Chaining kao primjer strukturirane motoričke prakse te intervencija kod DGA, uključujući integralnu stimulaciju i Dynamic Temporal and Tactile Cueing (DTTC). Povezanost SSD-a s jezikom, fonološkom svjesnošću, čitanjem i pisanjem. Funkcionalni ishodi, ICF perspektiva, suradnja s roditeljima i interdisciplinarnim timom te pisanje logopedskog nalaza.
CILJEVI KOLEGIJA
Cilj kolegija je osposobiti studente za razumijevanje urednog i odstupajućeg razvoja govornih glasova te za prepoznavanje, diferencijalnu procjenu i planiranje logopedske intervencije kod poremećaja govornih glasova. Poseban je cilj razviti kliničko zaključivanje kojim se govorni uzorak povezuje s mogućim mehanizmom teškoće, odabirom dijagnostičkih postupaka i terapijskog pristupa utemeljenog na dokazima. Kolegij razvija integrirani pogled na govornu produkciju povezivanjem fonološke reprezentacije, govorne motorike, motoričkog planiranja/programiranja, senzoričke povratne informacije, respiracijsko-fonacijsko-artikulacijske koordinacije i funkcionalnih uvjeta izvedbe. Studente se osposobljava za razlikovanje primarnog govornog poremećaja od pridruženih općih motoričkih, posturalnih i senzoričkih teškoća te za kritičku procjenu njihove kliničke važnosti. Kolegij posebno razvija kompetencije za prepoznavanje i diferencijalnu dijagnostiku dječje govorne apraksije te razumijevanje temeljnih načela motorički utemeljene intervencije.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Nakon uspješno ispunjenih obveza na kolegiju student će moći: 1. Opisati uredan razvoj govornih glasova i fonološkog sustava hrvatskoga jezika te razlikovati razvojnu varijabilnost od klinički značajnog odstupanja. 2. Objasniti suvremenu klasifikaciju poremećaja govornih glasova i razlikovati idiopatske od organskih/sekundarnih oblika. 3. Analizirati fonetska i fonološka obilježja govornog uzorka te prepoznati distorzije, supstitucije, omisije i fonološke obrasce. 4. Objasniti osnovne procese govorne motorike te razlikovati motoričko planiranje/programiranje od motoričke izvedbe. 5. Razlikovati opće motoričko planiranje/praksiju od planiranja govornih pokreta i prepoznati kada opće motoričke teškoće zahtijevaju interdisciplinarnu procjenu. 6. Objasniti ulogu auditivne i somatosenzoričke povratne informacije u kontroli i učenju govora. 7. Kritički procijeniti mogući utjecaj posturalne kontrole i respiracijsko-fonacijsko-artikulacijske koordinacije na govornu izvedbu te razlikovati potporne čimbenike od primarnog uzroka SSD-a. 8. Razlikovati šire teškoće senzoričke obrade od teškoća govorne produkcije i senzoričko-motoričke kontrole govora te predložiti primjerenu prilagodbu terapijskog okruženja. 9. Provesti osnovnu procjenu izgovora, orofacijalnih struktura i funkcija, stimulabilnosti, konzistentnosti i razumljivosti govora. 10. Primijeniti fonetsku transkripciju i osnovne kvantitativne pokazatelje govorne produkcije u interpretaciji nalaza. 11. Razlikovati artikulacijski poremećaj, konzistentni i nekonzistentni fonološki poremećaj, dječju govornu apraksiju i dizartriju na temelju kombinacije kliničkih pokazatelja. 12. Opisati ključna obilježja dječje govorne apraksije i objasniti ulogu dinamičke motoričko-govorne procjene u diferencijalnoj dijagnostici. 13. Prepoznati utjecaj strukturnih/orofacijalnih čimbenika, rascjepa, rezonancije i sluha na govornu produkciju te odrediti potrebu za interdisciplinarnim upućivanjem. 14. Formulirati integrirani klinički profil teškoća i odabrati funkcionalno relevantne terapijske ciljeve. 15. Odabrati i obrazložiti motoričko-artikulacijski ili fonološki terapijski pristup prema obrascu pogrešaka i potrebama djeteta. 16. Objasniti i primijeniti temeljna načela motoričkog učenja: količinu i raspored prakse, varijabilnost, složenost zadatka te vrstu i učestalost povratne informacije. 17. Kritički obrazložiti ograničenja negovornih oralno-motoričkih i nespecifičnih respiracijskih vježbi kada je terapijski cilj govorna produkcija. 18. Planirati intenzitet, doziranje, kućnu praksu, generalizaciju i praćenje terapijskih ishoda. 19. Objasniti povezanost poremećaja govornih glasova s fonološkom obradom, jezikom, fonološkom svjesnošću i pismenošću.

.

20. Napisati strukturirani logopedski nalaz i obrazložiti kliničku odluku u skladu s načelima prakse utemeljene na dokazima.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	**Vježbe**	**Konzultacije**	**Samostalni rad**
x	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	**UDIO U ECTS BODOVIMA**	**MAX BROJ BODOVA**
Aktivnost na nastavi	0,5	–
Pohađanje nastave	0,5	–
Praktični zadatak: analiza govornog uzorka i diferencijalna dijagnostika	1	20
Kontinuirana provjera znanja / kolokviji	2	40
Završni ispit	2	40
UKUPNO	6	100

Kontinuirana provjera znanja

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje ne boduju se zasebno, ali su preduvjet za pristupanje kontinuiranoj provjeri znanja, praktičnom zadatku i završnom ispitu.
Praktični zadatak uključuje analizu zadanog govornog uzorka ili kliničkog prikaza, opis obrasca pogrešaka, diferencijalno-dijagnostičko obrazloženje, prijedlog dodatne procjene te izbor terapijskih ciljeva i pristupa. Student treba razlikovati primarni govorni mehanizam teškoće od mogućih pridruženih motoričkih, posturalnih, respiracijskih ili senzoričkih čimbenika i obrazložiti njihovu stvarnu kliničku relevantnost. Na taj se način vrednuje kliničko zaključivanje, a ne samo reprodukcija teorijskog sadržaja.
Kontinuirana provjera znanja podrazumijeva kolokvije tijekom semestra (do 40 ocjenskih bodova). Završni ispit nosi do 40 ocjenskih bodova (pismeni i/ili usmeni dio). Studenti koji nisu zadovoljni ostvarenim brojem ocjenskih bodova mogu izaći na usmeni ispit.

OCJENA	**PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ**
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. American Speech-Language-Hearing Association. (n.d.). Speech sound disorders: Articulation and phonology [Practice Portal].

   2. Bernthal, J. E., Bankson, N. W., & Flipsen, P., Jr. (2022). Speech sound disorders in children: Articulation and phonological disorders (9th ed.). Brookes Publishing. (odabrana poglavlja)
2. Namasivayam AK, Kent R, Preston JL, Maassen BAM, Hagedorn C, Nip ISB, McAllister A, Wang J, Hustad K, Ménard L, Bahar N, Moore JG, Petrosov J and van Lieshout P (2025) Reevaluating the classification of pediatric speech sound disorders: a ground truthing perspective. Front. Hum. Neurosci. 19:1700505. doi: 10.3389/fnhum.2025.1700505

.

3. Dodd B, McIntosh B, Crosbie S, Holm A. Diagnosing inconsistent phonological disorder: quantitative and qualitative measures. Clin Linguist Phon. 2024 May 3;38(5):453-476. doi: 10.1080/02699206.2023.2224916. Epub 2023 Jun 29. PMID: 37382651.
4. American Speech-Language-Hearing Association. (n.d.). Childhood apraxia of speech [Practice Portal].

4. Horga, D., & Liker, M. (2016). Artikulacijska fonetika: Anatomija i fiziologija izgovora. Ibis grafika. (odabrana poglavlja)

5. Blaži, D., & Arapović, D. (2003). Artikulacijski nasuprot fonološkom poremećaju. Govor, 20(1–2), 27–38.

6. Maas, E., Robin, D. A., Austermann Hula, S. N., Freedman, S. E., Wulf, G., Ballard, K. J., & Schmidt, R. A. (2008). Principles of motor learning in treatment of motor speech disorders. American Journal of Speech-Language Pathology, 17(3), 277–298. https://doi.org/10.1044/1058-0360(2008/025)

7. Strand, E. A. (2020). Dynamic Temporal and Tactile Cueing: A treatment strategy for childhood apraxia of speech. American Journal of Speech-Language Pathology, 29(1), 30–48.

8. Parrell, B., & Houde, J. (2019). Modeling the role of sensory feedback in speech motor control and learning. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 62(8S), 2963–2985. https://doi.org/10.1044/2019_JSLHR-S-CSMC7-18-0127

9. Iuzzini-Seigel, J. (2019). Motor performance in children with childhood apraxia of speech and speech sound disorders. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 62(9), 3220–3233. https://doi.org/10.1044/2019_JSLHR-S-18-0380

10. McCauley, R. J., Strand, E., Lof, G. L., Schooling, T., & Frymark, T. (2009). Evidence-based systematic review: Effects of nonspeech oral motor exercises on speech. American Journal of Speech-Language Pathology, 18(4), 343–360. https://doi.org/10.1044/1058-0360(2009/09-0006)

11. Knežević, D., & Maassen, B. (2025). Phonological and speech motor abilities in children with childhood apraxia of speech. Clinical Linguistics & Phonetics, 39(4–5), 311–329. https://doi.org/10.1080/02699206.2024.2446825

IZBORNA LITERATURA

1. Strand, E. A. (2020). Dynamic Temporal and Tactile Cueing: A treatment strategy for childhood apraxia of speech. American Journal of Speech-Language Pathology, 29(1), 30–48.
2. Parrell, B., & Houde, J. (2019). Modeling the role of sensory feedback in speech motor control and learning. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 62(8S), 2963–2985. https://doi.org/10.1044/2019_JSLHR-S-CSMC7-18-0127
3. Iuzzini-Seigel, J. (2019). Motor performance in children with childhood apraxia of speech and speech sound disorders. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 62(9), 3220–3233. https://doi.org/10.1044/2019_JSLHR-S-18-0380
4. McCauley, R. J., Strand, E., Lof, G. L., Schooling, T., & Frymark, T. (2009). Evidence-based systematic review: Effects of nonspeech oral motor exercises on speech. American Journal of Speech-Language Pathology, 18(4), 343–360. https://doi.org/10.1044/1058-0360(2009/09-0006)
5. Grigos, M. I., Case, J., Lu, Y., & Lyu, Z. (2024). Dynamic Temporal and Tactile Cueing in young children with childhood apraxia of speech: A multiple single-case design. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 67(4), 1042–1071.
6. Iuzzini-Seigel, J., Allison, K. M., & Stoeckel, R. (2022). A tool for differential diagnosis of childhood apraxia of speech and dysarthria in children: A tutorial. Language, Speech, and Hearing Services in Schools, 53(4), 926–946.

7. Case, J., & Grigos, M. I. (2020). A framework of motoric complexity: An investigation in children with typical and impaired speech development. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 63(10), 3326–3348. https://doi.org/10.1044/2020_JSLHR-20-00020
8. Murray, E., McCabe, P., & Ballard, K. J. (2015). A randomized controlled trial for children with childhood apraxia of speech comparing Rapid Syllable Transition Treatment and the Nuffield Dyspraxia Programme–Third Edition. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 58(3), 669–686. https://doi.org/10.1044/2015_JSLHR-S-13-0179
9. Björelius, H., Tükel, S., Tsilingaridis, G., Malmenholt, A., & Terband, H. (2026). Sensory profiles in children with speech sound disorders. Folia Phoniatrica et Logopaedica, 78(4), 405–418. https://doi.org/10.1159/000548782
10. Namasivayam, A. K., Pukonen, M., Goshulak, D., Yu, V. Y., Kadis, D. S., Kroll, R., Pang, E. W., & De Nil, L. F. (2013). Relationship between speech motor control and speech intelligibility in children with speech sound disorders. Journal of Communication Disorders, 46(3), 264–280.
11. Howard, S., & Lohmander, A. (Eds.). (2011). Cleft palate speech: Assessment and intervention. Wiley-Blackwell.
12. Vuletić, D. (1987). Govorni poremećaji – izgovor. Školska knjiga.
13. Zorić, A., Knežević, P., & Aras, I. (2013). Rascjepi nepca. Medicinska naklada. (odabrana poglavlja)

Relevantni noviji znanstveni radovi i kliničke smjernice koje nastavnik odredi tijekom semestra.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obavezno. Student smije izostati 30% od predviđenog broja sati. Studenti koji izostanu više od 30% neće imati pravo pristupiti ispitu, tj. kontinuiranim provjerama.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, mrežne stranice kolegija, elektronička pošta.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Elektroničkom poštom – isključivo porukom potpisanom punim imenom i prezimenom, radnim danom između 9 i 17 h; na konzultacijama uz prethodni dogovor.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Rad studenta vrednuje se kroz praktični zadatak, kontinuiranu provjeru znanja (kolokviji) i završni ispit. Studenti imaju pravo izaći na usmeni ispit ukoliko nisu zadovoljni stečenim ocjenskim bodovima.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME

.

1. tjedan	Suvremeni koncept poremećaja govornih glasova (SSD) i integrirani klinički model: terminologija; idiopatski i organski SSD; fonološka reprezentacija, govorna motorika, senzoričko-perceptivni, strukturni i okolinski čimbenici; ICF i funkcionalne posljedice.
2. tjedan	Uredan razvoj izgovora i fonološkog sustava: razvoj glasova i slogovne strukture hrvatskoga jezika; razvojna varijabilnost; tipične i atipične pogreške; razumljivost govora.
3. tjedan	Fonetska, artikulacijska i senzomotorička osnova govora: mjesto i način artikulacije, zvučnost i koartikulacija; koordinacija govornih pokreta; auditivna i somatosenzorička povratna informacija; feedforward i feedback kontrola. Razlikovna obilježja glasova i fonemske opozicije.
4. tjedan	Artikulacijski poremećaji: distorzije, supstitucije i omisije; sigmatizam, rotacizam, lambdacizam i dr.; funkcionalni i organski čimbenici. Učestalost artikulacijskih poremećaja prema dobi, spolu i vrsti — pregled epidemioloških istraživanja.
5. tjedan	Fonološki poremećaji: fonološki obrasci/procesi; razvojni i atipični obrasci; konzistentni i nekonzistentni fonološki poremećaji; fonološke reprezentacije i razlikovanje fonološke od motoričke razine teškoće.
6. tjedan	Sveobuhvatna procjena SSD-a: anamneza; sluh; orofacijalni pregled; fonetska transkripcija; riječ i povezani govor; konzistentnost; razumljivost; funkcionalna procjena govorne motorike i analiza govornog uzorka.
7. tjedan	Govorna motorika i motoričko planiranje: planiranje, programiranje i izvedba govornih pokreta; sekvencioniranje i koartikulacija; razlike između općeg motoričkog planiranja/praksije i planiranja govora; opće motoričke teškoće i DCD kao mogući komorbiditeti.
8. tjedan	Posturalna kontrola i respiracijsko-fonacijsko-artikulacijska koordinacija: funkcionalni utjecaj položaja tijela, stabilnosti glave i trupa te govornog disanja na izvedbu; kada ih procjenjivati; razlikovanje potpornih čimbenika od uzroka SSD-a; granice nespecifičnih respiracijskih vježbi.
9. tjedan	Senzorička obrada i govorna produkcija: auditivni, vizualni, taktilni i proprioceptivni input; razlikovanje širih senzoričkih teškoća od teškoća senzoričko-motoričke kontrole govora; prilagodba terapijskog okruženja; interdisciplinarna suradnja.
10. tjedan	Dječja govorna apraksija (DGA/CAS): definicija i mehanizam; motoričko planiranje/programiranje; nekonzistentnost, poremećeni prijelazi i prozodija; dinamička procjena; DGA nasuprot fonološkom poremećaju i dizartriji; analiza slučajeva.
11. tjedan	Strukturni i orofacijalni čimbenici te kritički pristup oralnoj motorici: malokluzije, ankiloglosija, rascjepi, velofaringealna funkcija i rezonancija/nazalnost; govorni nasuprot negovornim oralnim pokretima; NSOME i praksa utemeljena na dokazima.
12. tjedan	Od procjene do terapijskog plana i načela motoričkog učenja: odabir ciljeva; intenzitet i doziranje; transfer i generalizacija. Motoričko-artikulacijski terapijski pristupi: fonetsko pozicioniranje, shaping, kontekstualna facilitacija, Speech Motor Chaining, vizualni i biofeedback; strukturiranje velikog broja govornih pokušaja; automatizacija i generalizacija.
13. tjedan	Konkretni postupci elicitacije i korekcije najčešćih pojedinačnih glasova (npr. s, r, l) kao ilustracija primjene navedenih općih načela u kliničkoj praksi.
14. tjedan	Fonološki i motorički pristupi prema profilu djeteta: minimal pairs, maximal i multiple oppositions, cycles, complexity i core vocabulary; intervencija kod DGA – integralna stimulacija i DTTC; izbor stimulusa, cueing, prozodija i uloga roditelja.
15. tjedan	SSD, jezik i pismenost te integracija kliničkog odlučivanja: fonološka obrada i svjesnost, čitanje i pisanje, rezidualne teškoće; integrirani klinički slučaj – razlikovanje primarnog mehanizma, komorbiditeta i okolinskih čimbenika od procjene do praćenja ishoda.

.

Vježbe	Po dogovoru

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Statistika 1**	
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij logopedija	
Status kolegija	obavezan	
Semestar	4.	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	6
	Opterećenje (P+S+V)	30+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne	
Nositelj kolegija	izv.prof.dr.sc. Petra Anić	
Kabinet	F-364	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	265-767	
e-mail	panic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju		
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail		

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Što je statistika. Statističko zaključivanje. Skale mjerenja. Osnovne vrste uzoraka. Grupiranje i prikazivanje podataka. Srednje vrijednosti i mjere varijabiliteta. Normalna distribucija. Položaj pojedinog rezultata u grupi. Hi-kvadrat test. Analiza studije slučaja. Kvalitativna istraživanja. Analiza znanstvenog teksta. Obrada podataka u statističkom računalnom programu.

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj je osposobiti studente za deskriptivnu analizu podataka te osnovno statističko zaključivanje.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon ispunjenih svih obaveza na kolegiju studenti će moći:

1. Usporediti deskriptivnu i inferencijalnu statistiku
2. Opisati i razlikovati skale mjerenja i vrste uzoraka
3. Grafički prikazati podatke
4. Opisati, usporediti i izračunati različite srednje vrijednosti i mjere varijabiliteta; odabrati prikladnu mjeru za određenu grupu podataka
5. Odrediti položaj pojedinog rezultata u grupi

.

6. Objasniti uvjete za primjenu hi-kvadrat testa, izračunati i interpretirati hi-kvadrat test
7. Analizirati znanstveni rad u kojemu su prikazani podaci dobiveni upotrebom obrađenih statističkih postupaka.
8. Analizirati podatke upotrebom statističkog programa (primjenom statističkih metoda obuhvaćenih kolegijem).

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	1	**10**
Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja	2	**40**
Završni ispit	2	**50**
UKUPNO		

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Milas, G. (2005). Metodologija istraživanja u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Slap.

2. Petz, B., Kolesarić, V., Ivanec D. (2012). Petzova statistika Osnove statističke metode za ne matematičare Jastrebarsko: Naklada Slap. NAPOMENA: (mogu i ranija izdanja gdje je autor Petz B.)

IZBORNA LITERATURA

1. Field, A. (2013). Discovering Statistics Using SPSS, Sage, London.
2. Bruce M. King, B.M., Patrick J. Rosopa, P.J. i Minium, E.W. (2011). Statistical Reasoning in the Behavioral Sciences. New York: Wiley.
3. Coladarci, T., Cobb, C.D., Minium, E.W. i Clarke, R.B. (2011). Fundamentals of Statistical Reasoning in Education. New York: Wiley.
4. Minium, E. i King, B.M. (2003). Statistical Reasoning in Psychology and Education, Wiley & Sons, New York, (4. izd.)
5. Minium, E.W., Clarke, R.C. i Coladarci, T. (1999). Elements of Statistical Reasoning, Wiley, New York. (2.izd)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

.

POHAĐANJE NASTAVE	
Pohađanje nastave je obavezno. Studenti koji izostanu više od 30% od predviđenog fonda sati nemaju mogućnost pristupa ispitu.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Studenti se informiraju tijekom nastave, e-mailom te putem MERLIN-a.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Kontakt s nastavnicom ostvaruje se osobno u vrijeme konzultacija te putem e-maila.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završni ispit	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	1.7. i 15. 7. 2027. u 10:15 sati
Jesenski izvanredni	1.9. i 8.9. 2027. u 10:15 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	Uvodno predavanje, upoznavanje sadržaja kolegija i obveza studenata.
2. tjedan	Što je statistika. Značenje i upotreba statistike u edukacijsko-rehabilitacijskim znanostima.
3. tjedan	Što je statističko rezoniranje i zaključivanje, kako donijeti ispravan zaključak na temelju prikupljenih podataka.
4. tjedan	Osnovne karakteristike mjernih skala, odabir prikladne skale. Osnovne vrste uzoraka i načina uzorkovanja.
5. tjedan	Grupiranje (klasificiranje) i prikazivanje podataka. Odabir adekvatnog prikaza za određenu grupu podataka.
6. tjedan	Srednje vrijednosti i varijabilitet
7. tjedan	Normalna distribucija. Položaj pojedinog rezultata u grupi.
8. tjedan	Kolokvij
9. tjedan	Hi-kvadrat test za jedan uzorak. Hi-kvadrat test za nezavisne uzorke.
10. tjedan	Hi-kvadrat test za zavisne uzorke.
11. tjedan	Interpretacija rezultata statističkih analiza.
12. tjedan	Kolokvij
13. tjedan	Analiza slučaja (N=1). Kvalitativna istraživanja.
14. tjedan	Analiza znanstvenog rada. Izvještavanje o rezultatima istraživanja.
15. tjedan	Zaključni sat

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Obitelj i djeca u riziku**
Studij	Sveučilišni prijediplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	4
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom, 9.15- 11h (ffri, prostorija naknadno)
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Jasminka Zloković
Kabinet	317
Vrijeme za konzultacije	četvrtkom od 8.00 do 9.00, mailom, zoom (uz prethodnu najavu 24 sata ranije), prije-poslije nastave i prema dogovoru
Telefon	051 265707
e-mail	jasminka.zlokovic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	-
Kabinet	-
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Uvod u kolegij. Obitelji i djeca u riziku. Temeljni pojmovi i teorijski koncepti rizičnih i asocijalnih ponašanja. Vrste rizika. Uzroci i posljedice. Egzistencijalni problemi. Siromaštvo. Bolesti i izloženost stresorima. Roditelji konzumenti alkohola i droga. Djeca suovisnici. Adolescentne trudnoće. Okrutno kažnjavanje djece.
Neprimjereno postupanje roditelja. Zanemarivanje. Odgojno-obrazovno, emocionalno, tjelesno zanemarivanje. Izostanak nadzora nad djecom.
Manipuliranje djecom u obitelji i medijima. Analize slučaja.
Vrste nasilja. Teorije uzroka i posljedica nasilja. Nasilje u obitelji. Nasilje među supružnicima/partnerima. Nasilje žena nad muškarcima. Nasilje nad djecom. Nasilje između braće i sestara. Nasilje maloljetne djece nad roditeljima. Nasilje nad starijim i nemoćnim osobama.
Prepoznavanje nasilja u obitelji. Tjelesno zlostavljanje. Psihološko zlostavljanje. Seksualno zlostavljanje. Materijalno iskorištavanje. Nasilje u sportu i sportskim terenima. Analize slučaja.
Trgovina ljudima.
Prepoznavanje obitelji i djece u riziku. Teškoće u radu-stari i novi izazovi. Poticanje mentalnog zdravlja djece. Konceptualni modeli pružanja pomoći. Univerzalna, sekundarna i tercijarna prevencija. Paradigmatska polazišta u istraživanju rizičnih obitelji. Osnaživanje obitelji za razvoj pozitivnih odnosa. Institucionalni oblici zaštite djece i obitelji. Primjeri dobre prakse.
Mentalno zdravlje djece i mladih

CILJEVI KOLEGIJA

Upoznati studente s temeljnim problemima obitelji i djece u riziku te programima prevencije rizičnih činitelja. Osposobiti studente za identificiranje trendova razvoja problema i potreba djece i obitelji u riziku, analiziranje i kritički pristup problemu, te promicanje zdravih – nerizičnih životnih stilova.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

- Identificirati i objasniti probleme djece i obitelji u riziku

.

- Identificirati i objasniti trendove razvoja problema i potreba djece i obitelji u riziku
- Razlikovati, usporediti i primijeniti vještine za učinkovitu i primjerenu pomoći djeci i obitelji u rizičnim situacijama
- Identificirati, objasniti i kompetentno provoditi programe primarne prevencije nasilja, ovisnosti i drugih rizičnih i asocijalnih ponašanja.
- Primijeniti vještine promicanja pozitivnih međugeneracijskih odnosa u obitelji
- Isplanirati i provoditi neposredni kontakt s djecom i roditeljima
- Identificirati i promicati zdrave - nerizične životne stilove
- Promicati ljudska prava i uspostaviti sigurno poticajno okruženje u obitelji i zvan nje

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
X		X	X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,5	**15**
Projekt	1,5	**50**
Samostalni rad	1	**35**
UKUPNO	3	**100**

Završni ispit iz kolegija nije predviđen, već se konačna ocjena izvodi na temelju zbroja bodova ostvarenih na svih aktivnostima: aktivnost i pohađanje u nastavi, seminarski/projektni i samostalan rad, prema niže navedenom kriteriju. Tijekom semestra studenti moraju sudjelovati u izvršavanju svih aktivnosti na kolegiju i trebaju postići minimalno 50% bodova iz svake aktivnosti. Obvezni su izraditi i izložiti svoja dva(2) rada samostalni i projektni rad. Terenska nastava u slučaju nemogućnosti neposrednih gostovanja eksperata iz prakse realizirati će se online. Prisustvovanje terenskoj nastavi/gostujućem predavanju obavezno.

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjesnkih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Zloković, j. (ur). (2023) Osnaživanje obitelji-izazovi i perspektive. Rijeka: Filozofski fakultet. (odabrana poglavlja)

Zloković, J., Čekolj, N. (2018) *Osnaživanje obitelji za razvoj pozitivnih odnosa*. Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, (odabrana poglavlja)

Zloković, J. (2014). *Nasilje maloljetne djece nad roditeljima*. Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Bilić, V. i Zloković, J. (2004). *Fenomen maltretiranja djece – Oblici pomoći obitelj i školi*. Zagreb: Naklada Ljevak, (odabrana poglavlja)

Zloković, J. i Dečman-Dobrnjič, O. (2008). *Djeca u opasnosti – odgovornost obitelji, škole, društva*. Zagreb: HPKZ, (odabrana poglavlja)

Zloković, J, Zovko, A. (2020). Gerontologija- Izazovi i perspektive. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, Filozofski fakultet u Rijeci (odabrano poglavlje – Nasilje nad starijim osobama)

Miliša, Z. i Zloković, J. (2008). *Odgoj i manipulacija djecom u obitelji i medijima. Prepoznavanje i prevencija*. Zagreb: MarkoM. d.o.o., (odabrana poglavlja)

Zloković, J. i Vrcelj, S. (2010). Rizična ponašanja djece i mladih. *Odgojne znanosti*, 12 (1), 197-213.

IZBORNA LITERATURA :

Garbarino, J., Dubrow, N., Kostelny, K. i Pardo, C. (1992). Children in Danger. Coping with the Consequences of Community Violence. San Francisco: *Jossey-Bass Publishers*, str. 5-22, 134-200.

Janković, J. (1994). *Sukob ili suradnja*. Zagreb: Alinea.

Karlović, A., Buljan-Flander, G. i Vranić, A. (2001). Validacija Upitnika o zlostavljanju u djetinjstvu. *Suvremena psihologija*, 4 (1-2), 93-111.

Kušević, Z., Miliša, M. (2017) Agresivnost kod djece i adolescenata. Socijalna psihijatrija, 45(2), str.105-116

Zloković, J. (2009). *Nasilje djece nad roditeljima- Obiteljska tajna*? Rijeka: Zambelli.

Zloković, J. (2014). Early Childhood Commercialization and creating values "Mental maps". *Odgojne znanosti*. 16 (1), 291-303.

Zloković, J. i Polić, P. (2013). Kultura odgovornosti roditelja, učitelja i društva ili "pakleni" ples s djecom. U: Hrvatić, N. i Klapan, A. (ur.), *Pedagogija i kultura*. Zagreb: HPD, str. 443-452.

Zloković, J. i Bilić, V. (2007). Starši zasvojenci – sozasvojenost otrok?. Addicted Parents – Co-addicted Children? *Sodobna pedagogika*, 58 (124); 176-187.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i seminara u kojima će se poticati grupne rasprave. Očekuje se kontinuirana priprema polaznika za najavljene rasprave (konzultiranje literature, praćenje aktualnih zbivanja, pretraživanje mrežnih izvora i sl). Vrednovanje rada studenata ostvarit će se tijekom nastave kroz aktivnosti u nastavi, putem izrade i prezentacije seminarskog ili projektnog i samostalnog rada Prisustvo je obavezno na minimalno 50% nastave. S obzirom na mogućnosti realizacije nastave online planirano je djelomično izvođenje putem Merlin ili Teams platforme. Način izvođenja u prethodnom dogovoru sa studentima i prema odlukama Sveučilišta u Rijeci.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Neposredno na nastavi, putem konzultacija, e-maila, Zoom-a i Merlina.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Neposredno na nastavi, putem konzultacija, e-maila, Zoom-a i Merlina, službeni telefonski broj na ffri., a predstavniku/ici studenata dostupan i broj mobitela nastavnika.

.

NAČIN POLAGANJA ISPITA
Završni ispit nije predviđen. Obaveze studenata odnose se na: redovito prisustvovanje i aktivnu participaciju u svim oblicima izvođenja nastave i usvajanja znanja; napisati i izložiti seminarski/projektni rad, te samostalni rad; individualne konzultacije. Prezentiranje seminarskog/projektnog rada je obvezno i predstavlja uvjet konačnom ocjenjivanju. U svakoj pojedinačnoj aktivnosti obavezno je da student postigne min 50% predviđenih bodova.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Nije dozvoljeno ulaženje u učionicu nakon početka nastave (izuzetno ukoliko student ima objektivne razloge o kojima je prethodno obavijestio nastavnika)- odnosno zakašnjelo uključivanje na neku od platformi koje će se koristit (ZOOM ili MS Teams) *Nije dozvoljeno korištenje mobilnih uređaja za vrijeme nastave posebice u svrhu zabave i nepotrebnih privatnih kontakata (izuzima se potreba bilo koje vrste hitnog poziva ili druge posebno važne osobne potrebe).* *Nije dozvoljeno konzumiranje hrane i pića (osim vode) za vrijeme nastave. Izuzetno ukoliko se radi o studentu kronično bolesnom odnosno zdravstvenom stanju koje zahtijeva učestalu konzumaciju hrane i pića o čemu se očekuje nastavnika službeno informirati.* Predviđeni plan održavanja nastave je podložan promjenama s obzirom na mogućnosti dijela terenske nastave/gostujućeg predavanja u akad.2026-2027. god. O promjenama će studenti biti obavješteni navrijeme neposredno na nastavi ili putem Merlina. Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	16.06.2027; 5.07.2027
Jesenski izvanredni	24.09.2027

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM **Podložno promjeni do konačnog rasporeda**	**NAZIV TEME**
4.03.2027	Obitelji i djeca u riziku. Temeljni pojmovi i teorijski koncepti rizičnih i asocijalnih ponašanja. Vrste rizika. Uvod u seminar i studentske obveze. Egzistencijalni problemi. Bolesti i izloženost stresovima. Roditelji konzumenti alkohola i droga. Djeca suovisnici. Adolescentne trudnoće. (Uživo)
11.03.2027	Okrutno kažnjavanje djece. Zanemarivanje. Vrste zanemarivanja. Tjelesno zlostavljanje

.

	Samostalan rad na pripremi koncepta seminara-projektnog rada (Uživo)
18.03.2027	Seksualno zlostavljanje. Psihološko zlostavljanje. Manipuliranje djecom u medijima. Analize slučaja. **Odabir problema rada-seminar/projekt** (Uživo)
25.03.2027	Nasilje u obitelji. Nasilje maloljetne djece nad roditeljima. Nasilje među supružnicima/partnerima. Nasilje žena nad muškarcima. (Online) **Izlaganje koncepta seminara/projekta**
8.04.2027	Trgovina ljudima. Konceptualni modeli pružanja pomoći. Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija.Paradigmatska polazišta u istraživanju rizičnih obitelji (Uživo)
15.04.2027	Samostalan rad i izdrada ocjenskog rada. **Terenska nastava/gostovanje 1**
22.04.2027	Promicanje mentalnog zdravlja djece i mladih (UŽIVO/gostovanje- prema dogovoru)
29.04.2027	Samostalan rad i izdrada ocjenskog rada.
6.05.2027.	**Izlaganje i prezentiranje samostalnog/ocjenskog rada 1 (Uživo)**
13.05. 2027	***Izlaganje i prezentiranje ocjenskog seminara/projekta 2*** *(Online, sinkrono)*
20.05.2027	**Terenska nastava/gostovanje** – Primarna prevencija i rano uočavanje potreba i problema djece (UŽIVO ili ONLINE) **Izlaganje i prezentiranje samostalnog/ocjenskog rada 3**
27.05.2027	Službeni neradni dan
3.06.2027	Prepoznavanje obitelji i djece u riziku. Teškoće u radu-stari i novi izazovi. Samostalan rad i forum rasprava
10.06. 2027.	Rasprava i evaluacija studentskih radova i kolegija. (Online sinkrono)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	Odabrane teme iz evolucije jezika, govora i komunikacije	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	izborni kolegij	
Semestar	4.	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	3
	Opterećenje (P+S+V)	15 + 15 + 0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne	
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maja Kelić	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru	

.

Telefon	
e-mail	maja.kelic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Eva Pavlinušić Vilus
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru
Telefon	
e-mail	eva.pavlinusic@uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Određivanje pojmova filogeneze i ontogeneze (I1).

Povijesni pregled zanimanja za evoluciju jezika, govora i komunikacije i suvremene teorije nastanka jezika, govora i komunikacije (I3). Različiti pogledi na mehanizme i načine/razloge nastanka jezika (I3). Načini proučavanja i donošenja zaključaka o evoluciji jezika, govora i komunikacije (I2, I3).

Tijek evolucije jezika, govora i komunikacije kod ljudskih predaka (I2).

Načini sporazumijevanja životinjskih vrsta (I4). Pokušaji podučavanja primata komunikaciji, govoru i jeziku (I1, I4).

Razumijevanje osnovnih pojmova koji određuju jezik i govor kao imanentno ljudske sposobnosti (I4): rekurzija, teorija uma, kategorijalna percepcija.

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj je predmeta upoznavanje s osnovnim postavkama evolucije jezika, govora i komunikacije te razumijevanje nastanka ovih sposobnosti, imanentnih ljudskoj vrsti. Poznavanje filogenetskog razvoja i teorija nastanka ovih sposobnosti doprinosi sveobuhvatnijem razumijevanju različitih teorija ontogenetskog razvoja i odstupanja u jeziku, govoru i komunikaciji.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će nakon odslušanoga kolegija i ispunjenih svih obveza biti sposobni:

(I1) Razumjeti pojmove filogeneze i ontogeneze

(I2) Opisati tijek evolucije jezika, govora i komunikacije i navesti osnovne evolucijske miljokaze

(I3) Razumjeti osnovne postavke različitih teorija evolucije jezika, govora i komunikacije

(I4) Razumjeti osobitosti ljudske komunikacije u odnosu na oblike prenošenja poruka životinjskih vrsta, govora u odnosu na glasanje životinja te jezika kao specifičnosti ljudske vrste

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0.5	**35**
Pohađanje nastave	1	**0**
Kontinuirana provjera znanja		**0**
Seminarski rad	1.5	**65**

.

Završni ispit		**0**
UKUPNO	3	**100**
Napomena: aktivnost na nastavi vrednuje se prema sudjelovanju u mrežnim kvizovima znanja kojima studenti pristupaju za vrijeme predavanja.		

OCJENA	**PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ**
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Janković, I., i Šojer, T. (2014). Evolucija govora i jezika. Opvscvla archaeologica 37/38 (1), 11-48.

Matasović, R. (2011). *Jezična raznolikost svijeta.* Algoritam, Zagreb.

IZBORNA LITERATURA

Chater, N., i Christiansen, M. H. (2010). Language Acquisition Meets Language Evolution. *Cognitive Science* 34, 1131–1157.

Dunbar, R. I. M. (1998). *Grooming, gossip, and the evolution of language*. Harvard University Press, Cambridge MA.

Janković, I., i Karavanić, I. (2009). *Osvit čovječanstva – početci našega biološkog i kulturnog razvoja*. Školska knjiga, Zagreb.

Tomasello, M. (2010). Origins of human communication. MIT Press, Cambridge MA. (odabrana poglavlja)

Tomasello, M. (2009). The cultural origins of human cognition. Harvard University Press, Cambridge MA. (odabrana poglavlja)

Pinker, S. (1994/2007). *The language instinct*. Harper Perennial Modern Classics, New York. (odabrana poglavlja)

Yule, G. (2020). *The study of language*. Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Predavanja se izvode u obliku nastave na daljinu u rasporedom predviđenom terminu, dok se seminari izvode uživo. Vrijeme i način konzultacija dogovaraju se putem elektroničke pošte.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije, mrežne stranice kolegija

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

elektroničkom poštom - isključivo porukom potpisanom punim imenom i prezimenom, radnim danom između 9 h i 17 h

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema završnog ispita.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.*

.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	P: Uvodne napomene o kolegiju i pregled tema S: Izrada seminarskih radova – upute, odabir teme, literatura
2. tjedan	P: Povijesni pregled zanimanja za evoluciju jezika, govora i komunikacije
3. tjedan	P: Jezik i govor kao imanentno ljudske sposobnosti
4. tjedan	S: Pokušaji podučavanja primata komunikaciji, govoru i jeziku
5. tjedan	P: Načini sporazumijevanja životinjskih vrsta
6. tjedan	S: Sustavi komunikacije životinja
7. tjedan	S: Evolucija čovjeka
8. tjedan	P: Tijek evolucije jezika, govora i komunikacije kod ljudskih predaka
9. tjedan	S: Različiti pogledi na mehanizme i uzroke nastanka jezika 1
10. tjedan	S: Različiti pogledi na mehanizme i uzroke nastanka jezika 2
11. tjedan	P: Od protojezika do jezika
12. tjedan	S: Jezični razvoj i teorija kritičnog perioda
13. tjedan	P: Evolucija jezičnog sustava – nastanak, razvoj i izumiranje jezika
14. tjedan	S: Jezične porodice svijeta
15. tjedan	P: Budućnost jezika, govora i komunikacije u kontekstu razvoja umjetne inteligencije

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	*Biblioterapija u logopediji*
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija
Semestar	IV. i VI.
Akademska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0

.

Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Sanja Skočić Mihić
Kabinet	372, Učiteljski fakultet
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	051/265-829
e-mail	
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

- Uvod u metodu biblioterapije
- Metoda biblioterapije: određenje, povijesni razvoj, faze i medij biblioterapije
- Medij biblioterapije: slikovnica/problemska slikovnica, priča, terapeutska priča/priča koje pomaže, bajke, socijalne priče
- Principi biblioterapije u primjeni dječje literature: metafora i indirekcija
- Koraci u primjeni metode biblioterapije
- Analiza potreba djeteta/skupine, cilj i medija biblioterapije: prikazi iz stručne i znanstvene literature
- Mogućnosti primjene i evaluacije metode biblioterapije biblioterapije u odgovoru na „različitost“ potreba djece i promociji inkluzivnosti u radu logopeda: studija slučaja
- Smjernice u primjeni metode biblioterapije za logopede
- Terapijski učinak metode biblioterapije
- Kritički osvrt i etički principi u primjeni metode biblioterapije

CILJEVI KOLEGIJA

Ciljevi kolegija usmjereni su na osposobljavanje studenata u primjeni metode biblioterapije u radu s djecom i pružanju smjernica roditeljima i učiteljima o mogućnostima primjene medija biblioterapije u regulaciji djetetovih emocionalnih stanja i ponašanja i razvoju inkluzivnih vrijednosti, kao i socijalnih priča u usvajanju socijalno primjerenih ponašanja za specifične skupine djece. Studenti će uz pomoć stručne i teorijsko-znanstvene literature oblikovati prikaze slučaja o terapijskoj primjeni medija biblioterapije sa specifičnim ciljevima i strategijama, smjernice za roditelje i učitelje, kao i mogućnosti primjene biblioterapije u profesionalnom radu logopeda.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

1. Interpretirati temeljne konstrukte metode biblioterapije
2. Identificirati primjerenu i evaluaciju medija biblioterapije (terapeutske priče, problemske slikovnice, socijalne priče –na primjeru studija slučaja ili narativnog opisa
3. Planirati, primijeniti i evaluirati primjenu medija biblioterapije za specifičnu emocionalnu potrebu, situaciju ili ponašanje djeteta

.

4. Tumačiti dobrobiti primjene metode biblioterapije za pojedino dijete, cijelu skupinu, roditelje i odgojno-obrazovne djelatnike			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	**Vježbe**	**Konzultacije**	**Samostalni rad**
X		**X**	**X**
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
X			**X**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**
Vježbe	0,5	**25**
Seminarski rad	0,5	**20**
Istraživači rad	0,5	**25**
Završni ispit	0,5	**30**
UKUPNO	3	**100**

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Škrbina, D. (2013). Biblioterapija. U: Art terapija i kreativnost: [multidimenzionalni pristup u odgoju, obrazovanju, dijagnostici i terapiji. Zagreb: Veble commerce.

2. Skočić Mihić, S. (2022). Biblioterapija u logopediji. Interna skripta.

3. Skočić Mihić, S., Maich, K., Belcher, C., Perrow, S., Barišić, A. i Novak Ramić, N. (2017). The Role of Bibliotherapy and Therapeutic Storytelling in Creating Inclusive Classroom Communities. U C. M. Curran i A. J. Petersen (Ur.), Handbook of Research on Classroom Diversity and Inclusive Education Practice (str. 375-398). Hershey, PA, USA: IGI.

4. Maich, K . i Kean, S. (2012). Read Two Books and Write Me in the Morning! Bibliotherapy for social emotional intervention in the inclusive classroom. TEACHING Exceptional Children Plus, v1 n2 Article

IZBORNA LITERATURA

1. Bašić, I. (2021). Biblioterapija i poetska terapija - priručnik za početnike. Zagreb: Školska knjiga.

2. Skočić Mihić, S. i Pejić, I. (2019). Evaluacija utjecaja primjene ekspresivnog pripovijedanja terapeutske priče na socijalnu pažnju učenika s poremećajima iz spektra autizma. Magistra Iadertina, 14 (1), 73-90. https://doi.org/10.15291/magistra.2956

.

3. Barišić, A., Skočić Mihić, S. i Novak Ramić, N. (2017). Lessac Kinesensics in Storytelling, In Mungo, M., Turner, S. & Munro, A. (Eds), Play with Purpose, Lessac Kinesensics in Action. New York: Lessac Training and Research Institute.

4. Skočić Mihić (2017) (Ur.). Knjiga sažetaka 1. Stručno-znanstvenog skupa „Biblioterapija u odgojno-obrazovnom radu“: Tema: Primjena biblioterapije u inkluziji. Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obavezno, prema Pravilniku.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Izvedbeni nastavni plan, MERLIN sustav za udaljeno učenje.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije i mail korespondencija.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pisani I usmeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	17.6.2026.; 3.7.2026.
Jesenski izvanredni	10.9.2026.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod u metodu biblioterapije
2. tjedan	Metoda biblioterapije: određenje, povijesni razvoj i faze biblioterapije
3. tjedan	Analiza slikovnica /problemskih slikovnica kao medija biblioterapije (terenska nastava)
4. tjedan	Terapeutska priča/Priča koje pomaže/ Terapeutsko pripovijedanje
5. tjedan	Socijalna priča, bajka
6. tjedan	Principi biblioterapije u primjeni dječje literature: metafora i indirekcija I koraci u primjeni metode biblioterapije: analiza prikaza slučaja

.

7. tjedan	Analiza potreba djeteta/skupine, cilj i medija biblioterapije: prikazi iz stručne i znanstvene literature **Seminarski rad**
8. tjedan	**Seminarski rad**
9. tjedan	Planiranje, provedba i evaluacija primjene metode biblioterapije u odnosu na socio-emocionalne potrebe djeteta (regulaciji emocija i ponašanja) promociji inkluzivnosti u radu logopeda: analiza studija slučaja
10. tjedan	**Istraživački rad**
11. tjedan	**Istraživački rad**
12. tjedan	**Istraživački rad**
13. tjedan	Terapijski učinak metode biblioterapije /Etički principi u primjeni metode biblioterapije
14. tjedan	Smjernice u primjeni metode biblioterapije za logopede / Preporuke za roditelje u izboru medija biblioterapije
15. tjedan	Završni osvrt na sadržaje kolegija

.

GODINA 3, SEMESTAR V. - LJETO

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	Fenomenologija oštećenja sluha	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	Obvezni	
Semestar	V. semestar (3. godina)	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	6
	Opterećenje (P+S+V)	30 + 15 + 15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijeda 13:00 – 16:30	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne	
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Ivana Šimić	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Srijeda 12:00	
Telefon		
e-mail	ivana.simic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Marina Borčić, asistent	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail	marina.borcic@uniri.hr	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Kolegij obrađuje fenomenologiju oštećenja sluha iz logopedske perspektive i kroz cijeli životni vijek, povezujući povijesni razvoj modela razumijevanja oštećenja sluha s biopsihosocijalnim pristupom i Međunarodnom klasifikacijom funkcioniranja, onesposobljenosti i zdravlja (ICF). ICF se koristi kao okvir za povezivanje obilježja oštećenja sluha s tjelesnim funkcijama, aktivnostima, sudjelovanjem te osobnim i okolinskim čimbenicima. Polazi se od osnovnih obilježja oštećenja sluha – vrste, stupnja, konfiguracije, etiologije, vremena nastanka, jednostranosti odnosno obostranosti te stabilnosti, progresivnosti ili fluktuiranja – pri čemu se ona obrađuju u odnosu na njihov funkcionalni značaj za percepciju govora, jezik, govor i komunikaciju. Posebna se pozornost posvećuje odnosu čujnosti i razumljivosti govora, dostupnosti segmentalnih i suprasegmentalnih obilježja govora, slušnoj deprivaciji, neuroplastičnosti, osjetljivim razdobljima, vremenu dijagnoze i osiguravanja pristupa zvuku, slušnoj dobi, slušanju na udaljenosti, odnosu signal/šum i incidentalnom učenju. Središnji dio kolegija obuhvaća rani komunikacijski razvoj te fonološki, leksički, morfosintaktički, pragmatički i narativni razvoj djece s oštećenjem sluha, kao i obilježja govorne produkcije, razumljivosti govora, prozodije i glasa. Svako područje razvoja razmatra se u odnosu na stupanj i vrijeme nastanka oštećenja, dostupnost govornog signala te kvalitetu i trajanje slušnog iskustva, uključujući iskustvo sa slušnim pomagalima i kohlearnim implantatom. Modaliteti komunikacije obrađuju se u odnosu na dostupnost jezika, obiteljsko jezično i komunikacijsko okruženje te razvojne potrebe djeteta. Posebno se analiziraju čimbenici varijabilnosti jezičnih, govornih i komunikacijskih ishoda, uključujući audiološke, osobne, kognitivne, obiteljske i okolinske čimbenike, uz poseban osvrt na djecu s kohlearnim implantatom. Kolegij uključuje i blaže i jednostrano oštećenje sluha te stečeno oštećenje sluha u odrasloj i starijoj dobi, s naglaskom na razumijevanje govora, slušanje u buci, slušni napor, komunikacijske teškoće,

.

svakodnevno funkcioniranje i psihosocijalne posljedice. Detaljni rehabilitacijski postupci, programiranje i tehničke značajke slušnih pomagala i kohlearnih implantata obrađuju se u kolegiju Audiorehabilitacija i tehnologije. Zaseban se dio kolegija posvećuje sustavu ranog otkrivanja i rane intervencije, uključujući smjernice dobre prakse, pravovremenost usluge i dokaze o povezanosti rane intervencije s jezičnim ishodima. U sklopu jezičnog razvoja obrađuje se i razvoj pismenosti kao nastavak fonološkog, leksičkog i narativnog razvoja. Kod stečenog oštećenja sluha u odrasloj i starijoj dobi obrađuju se i objektivne naspram subjektivnih mjera ishoda rehabilitacije te najčešće korištene mjere samoprocjene (APHAB, HHIE/A, GHABP, IOI-HA, COSI).
CILJEVI KOLEGIJA
Cilj je kolegija razviti cjelovito logopedsko razumijevanje oštećenja sluha i njegovih posljedica za funkcioniranje osobe tijekom životnog vijeka. Studenti se osposobljavaju za povezivanje medicinsko-audioloških obilježja oštećenja s razvojem slušanja, jezika, govora i komunikacije, uz primjenu biopsihosocijalnog i ICF okvira. Posebni su ciljevi razumjeti značenje vrste, stupnja, etiologije i vremena nastanka oštećenja sluha; odnos čujnosti, percepcije govora, slušnog iskustva i neuroplastičnosti s razvojem govorenoga jezika; specifičnosti jezičnog, govornog i komunikacijskog razvoja u uvjetima različite dostupnosti auditivno-govornih informacija; ulogu obiteljskog jezičnog i komunikacijskog okruženja i modaliteta komunikacije; čimbenike varijabilnosti ishoda, osobito u djece s kohlearnim implantatom; te posljedice blažeg, jednostranog i stečenog oštećenja sluha u dječjoj, odrasloj i starijoj dobi.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
1. Objasniti razvoj modela razumijevanja oštećenja sluha i primijeniti biopsihosocijalni/ICF okvir u analizi funkcioniranja osobe s oštećenjem sluha. 2. Opisati i razlikovati oštećenja sluha prema vrsti, stupnju, konfiguraciji, etiologiji, vremenu nastanka, tijeku i zahvaćenosti uha te objasniti njihov funkcionalni značaj za percepciju govora i komunikaciju. 3. Objasniti odnos čujnosti, dostupnosti i percepcije govornih informacija, slušne deprivacije, neuroplastičnosti te načela i pravovremenosti rane intervencije (uklj. EHDI i pravilo 1-3-6) s razvojem slušanja, jezika i govora. 4. Opisati i obrazložiti obilježja ranoga komunikacijskog, fonološkog, leksičkog, morfosintaktičkog, pragmatičkog i narativnog razvoja i razvoja pismenosti djece s oštećenjem sluha u odnosu na dostupnost auditivno-govornih informacija i slušno iskustvo. 5. Opisati obilježja govorne produkcije djece s oštećenjem sluha, uključujući artikulaciju, razumljivost, prozodiju i glas, te ih povezati s dostupnošću govornih informacija i slušnim iskustvom. 6. Razlikovati osnovne modalitete komunikacije i objasniti njihovu povezanost s dostupnošću jezika, obiteljskim jezičnim i komunikacijskim okruženjem te razvojnim potrebama djeteta. 7. Analizirati audiološke, razvojne, kognitivne, obiteljske i okolinske čimbenike povezane s varijabilnošću jezičnih, govornih i komunikacijskih ishoda, uz poseban osvrt na djecu s kohlearnim implantatom. 8. Objasniti ulogu kognitivnih procesa, osobito radnog pamćenja, te obiteljskih, obrazovnih i okolinskih čimbenika u funkcioniranju osoba s oštećenjem sluha. 9. Objasniti moguće posljedice blažeg i jednostranog oštećenja sluha na slušanje, jezik, govor, učenje, sudjelovanje u obrazovanju i psihosocijalno funkcioniranje. 10. Objasniti komunikacijske i psihosocijalne posljedice stečenog oštećenja sluha u odrasloj i starijoj dobi te primijeniti objektivne i subjektivne (samoprocjena) mjere ishoda rehabilitacije.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
			x (seminari)

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0,5	–
Pohađanje nastave	0,5	–

.

Kontinuirana provjera znanja	2	50
Završni ispit	3	50
UKUPNO	6	100

Kontinuirana provjera znanja

Kontinuirana provjera znanja provodi se kroz aktivno sudjelovanje u analizi kliničkih slučajeva i raspravama na seminarima, kratke zadatke povezivanja audioloških podataka s jezično-govornim i komunikacijskim posljedicama. U seminarskom radu studenti analiziraju slučaj osobe s oštećenjem sluha povezujući vrstu, stupanj i vrijeme nastanka oštećenja sa slušanjem, jezikom, govorom, komunikacijom, aktivnostima i sudjelovanjem te relevantnim osobnim i okolinskim čimbenicima primjenom ICF okvira.
Redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje ne boduju se zasebno, ali su preduvjet za pristupanje kontinuiranoj provjeri znanja i završnom ispitu. Studenti koji tijekom semestra ostvare najmanje 50% bodova iz kontinuirane provjere znanja mogu pristupiti završnom ispitu, koji nosi do 50 ocjenskih bodova.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Cole, E. B., & Flexer, C. (2020). Children with hearing loss: Developing listening and talking, birth to six (4th ed.). Plural Publishing.
2. Schow, R. L., & Nerbonne, M. A. (Eds.). (2017). Introduction to audiologic rehabilitation (7th ed.). Pearson.
3. World Health Organization. (2001). International Classification of Functioning, Disability and Health: ICF. World Health Organization.
4. Šimić, Ivana; Tomazin, Marina Olujić; Bonetti, Luka The Role of Auditory Deprivation in Verbal and Nonverbal Working Memory: Insights From School-Age Children With Cochlear Implants // Language speech and hearing services in schools, (2026).
5. Šimić, Ivana; Olujić Tomazin, Marina; Bonetti, Luka Language comprehension and cognitive abilities in children with cochlear implants // Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 61 (2025).
Dodatni recentni znanstveni radovi odabiru se prema pojedinim temama predavanja i seminara.

IZBORNA LITERATURA

1. World Health Organization. (2021). World report on hearing.
2. Bonetti, L., Šimić, I., & Hrastinski, I. (2026). Uloga vremensko-organizacijskih aspekata habilitacije u razvoju receptivnog jezika djece s umjetnom pužnicom. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 62(1–2), 22–44.
3. Šimić, I., Todorić, I., Sinković, S., Obradović, N., Ožvald, L., & Šparica, M. (2025). Jednostrano oštećenje sluha: uloga logopeda u procjeni, slušnom treningu i savjetovanju. Logopedija, 15(1), 85–104.
4. Šimić, I. (2025). Prediktori receptivnih jezičnih vještina djece s kohlearnim implantatom (doktorski rad). Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
5. Mildner, V., & Liker, M. (2008). Fricatives, affricates, and vowels in Croatian children with cochlear implants. Clinical Linguistics & Phonetics, 22(10–11), 845–856.
6. Yoshinaga-Itano, C. (2013). Principles and guidelines for early intervention after confirmation that a child is deaf or hard of hearing. Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 19(2), 143–175.
7. Yoshinaga-Itano, C., Sedey, A. L., Mason, C. A., Wiggin, M., & Chung, W. (2020). Early intervention, parent talk, and pragmatic language in children with hearing loss. Pediatrics, 146(Suppl 3), S270–S277.

.

8. Wang, Y., i sur. (2021). Reading achievement of children with cochlear implants: A systematic review and meta-analysis. Journal of Deaf Studies and Deaf Education.
9. Šimić, I. (2010). Ispitivanje koristi dodjele slušnog pomagala u odraslih osoba s oštećenjem sluha (magistarski rad). Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
Dodatni recentni znanstveni radovi odabiru se prema pojedinim temama predavanja i seminara.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Redovito pohađanje predavanja i seminara obvezno je sukladno pravilniku studija (najmanje 70% nastave). Izostanci se opravdavaju u skladu s općim aktima Fakulteta.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti se informiraju putem sustava za e-učenje i putem e-mail obavijesti nositelja kolegija.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Putem e-maila ili osobno u vrijeme konzultacija, prema dogovoru.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni ispit polaže se pisanim putem i obuhvaća sadržaj svih predavanja i seminara. Ispit uključuje pitanja koja zahtijevaju razumijevanje i povezivanje sadržaja te interpretaciju kratkoga kliničkog slučaja uz povezivanje audioloških obilježja s jezikom, govorom, komunikacijom i funkcioniranjem osobe u ICF okviru.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Kolegij se nadovezuje na temeljna medicinsko-audiološka znanja koja studenti stječu na kolegiju Audiologija. Audiološki se sadržaji ovdje obrađuju iz logopedske perspektive, u funkciji razumijevanja posljedica oštećenja sluha za percepciju govora, jezično-govorni razvoj, komunikaciju i svakodnevno funkcioniranje. Biopsihosocijalni model i ICF služe kao integrativni okvir kroz kolegij. Modaliteti komunikacije obrađuju se u odnosu na dostupnost jezika i razvoj, dok se kultura Gluhih detaljnije obrađuje u kolegiju Znakovni jezik. Rehabilitacijski postupci, slušna tehnologija i tehnički aspekti detaljnije se obrađuju u kolegiju Audiorehabilitacija i tehnologije.

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	10. veljače 2027. 24. veljače 2027.
Proljetni izvanredni	Prema kalendaru nastave i ispitnih rokova Fakulteta.
Ljetni	Prema kalendaru nastave i ispitnih rokova Fakulteta.
Jesenski izvanredni	Prema kalendaru nastave i ispitnih rokova Fakulteta.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	**Predavanje:** Modeli razumijevanja oštećenja sluha i ICF; oštećenje sluha iz logopedske perspektive. **Seminar:** Primjena ICF okvira; analiza audioloških i komunikacijskih profila.
2. tjedan	**Predavanje**: Vrsta, stupanj, konfiguracija, vrijeme nastanka i etiologija oštećenja sluha. **Seminar:** Audiogram i govorni spektar – funkcionalna interpretacija.

.

3. tjedan	**Predavanje:** Slušna deprivacija i neuroplastičnost; rana intervencija (EHDI, pravilo 1-3-6). **Vježbe:** Analiza slučaja djeteta u sustavu rane intervencije.
4. tjedan	**Predavanje:** Rani komunikacijski razvoj i obiteljsko jezično okruženje. **Vježbe:** Analiza rane interakcije i komunikacijskog okruženja.
5. tjedan	**Predavanje:** Fonološki razvoj i razvoj govora djece s oštećenjem sluha. **Vježbe:** Analiza govornog uzorka.
6. tjedan	**Predavanje:** Leksički i morfosintaktički razvoj djece s oštećenjem sluha. **Vježbe:** Interpretacija leksičke i gramatičke procjene.
7. tjedan M. Borčić, asistentica	**Predavanje**: Razvoj čitanja i pisanja djece s oštećenjem sluha. **Seminar:** Analiza prepreka sudjelovanju.
8. tjedan M. Borčić, asistentica	**Predavanje:** IOOP i inkluzija djece s oštećenjem sluha. **Seminar:** Izrada IOOP-a za konkretan slučaj.
9. tjedan	**Predavanje:** Pragmatika, diskurs i narativ djece s oštećenjem sluha. **Vježbe:** Analiza narativnog/razgovornog uzorka.
10. tjedan	**Predavanje:** Jezik, slušno iskustvo i kognicija. **Vježbe:** Analiza radnog pamćenja i receptivnog jezika.
11. tjedan	**Predavanje:** Čimbenici varijabilnosti jezičnih i komunikacijskih ishoda. **Seminar**: Integrativna interpretacija razvojnih ishoda.
12. tjedan	**Predavanje:** Blaže i jednostrano oštećenje sluha. **Vježbe:** Klinički slučaj – logopedska i ICF analiza.
13. tjedan	**Predavanje:** Od čujnosti do percepcije i razumijevanja govora. **Seminar:** Funkcionalna analiza percepcije govora i slušanja.
14. tjedan	**Predavanje:** Stečeno oštećenje sluha u odrasloj i starijoj dobi; mjere samoprocjene ishoda. **Seminar:** Analiza komunikacijskih potreba i usporedba mjera samoprocjene.
15. tjedan	**Predavanje:** Obitelj osobe s oštećenjem sluha kroz životni vijek. **Seminar:** Usporedba obiteljskih slučajeva primjenom ICF okvira.

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Razvojni jezični poremećaji**
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija
Status kolegija	Obvezni
Semestar	V.
Akademska godina	2026./2027.
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	6
	45+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Maja Kelić
Kabinet	O-040

.

Vrijeme za konzultacije	Nakon predavanja (uz prethodnu najavu) ili po dogovoru
Telefon	
e-mail	maja.kelic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Dorotea Čučak, asistentica Lea Dobrec, asistentica Lana Kologranić Belić, mag. logoped. Maja Ilić, mag. logoped. Ivona Radić, mag. logoped.
Kabinet	O-041
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru
Telefon	
e-mail	dorotea.cucak@uniri.hr lea.dobrec@uniri.hr Kontakti mentorica vježbi bit će navedeni u rasporedu za vježbe

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Određivanje osnovnog pojmovlja (razvojni poremećaji vs stečeni poremećaji; kašnjenje vs
poremećaj; teškoća vs poremećaj); Etiologija jezičnih poremećaja; Simptomatologija genetski i
neurološki uzrokovanih jezičnih poremećaja te poremećaja nepoznate etiologije; terapijska načela jezičnih poremećaja; obrazovne potrebe djece i mladih s jezičnim poremećajima.

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj je kolegija upoznati studente s jezičnim poremećajima različite etiologije te ih osposobiti za
njihovo prepoznavanje, postavljanje terapijskih i obrazovnih ciljeva.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušane nastave i ostvarenih svih obaveza na kolegiju student će moći:
• Nabrojiti i objasniti simptomatologiju razvojnih poremećaja s obzirom na njihovu etiologiju
• Navesti i objasniti uključujuće i isključujuće kriterije razvojnog jezičnog poremećaja
• Objasniti i zastupati različite teorijske postavke uzroka jezičnih poremećaja
• Definirati i oblikovati terapijske dugoročne i kratkoročne ciljeve
• Pripremiti odgovarajući obrazovni program

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje i aktivnost na nastavi:	1	**10**

.

predavanja		
Pohađanje i aktivnost na nastavi: vježbe	1	**10**
Kontinuirana provjera znanja	2	**40**
Završni ispit	2	**40**
UKUPNO	6	**100**

Rad studenta će biti vrednovan kroz (A) pohađanje i aktivnost na nastavi, (B) kontinuiranu provjeru

znanja i (C) završni ispit.

Ad A.

Zadatak u skupini vrednovan s maksimalno 10 bodova.

Izvještaj s vježbi vrednovan s maksimalno 10 bodova.

Ad B.

Međuispit, vrednovan s maksimalno 40 bodova, pri čemu je potrebno postići minimalno 24 boda

za prolaz (60 %).

Ad C.

Završni ispit, vrednovan s maksimalno 40 bodova, pri čemu je potrebno postići minimalno 24

boda za prolaz (60 %).

Studenti koji nisu zadovoljni uspjehom, odnosno brojem ocjenskih bodova, mogu izaći na usmeni ispit.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Odabrana poglavlja iz udžbenika:

- Law, J., McKean, C., Murphy, C. A. i Thordardottir, E. (ur.). (2019). *Managing children with developmental language disorder: Theory and practice across Europe and beyond*. Routledge.
- McCauley, R. J., Fey, M. E. i Gillam, R. B. (ur.). (2017). *Treatment of language disorders in children* (2. izd.). Paul H. Brookes Publishing.
- Leonard, L. B. (2014). *Children with specific language impairment* (2. izd.). MIT Press.
- Paul, R., Norbury, C. F. i Gosse, C. (2018). *Language disorders from infancy through adolescence: Listening, speaking, reading, writing, and communicating* (5. izd.). Elsevier.

.

Članci:

- Bishop, D. V. M., Snowling, M. J., Thompson, P. A., Greenhalgh, T. i CATALISE Consortium. (2016). CATALISE: A multinational and multidisciplinary Delphi consensus study. Identifying language impairments in children. *PLOS ONE, 11*(7), e0158753. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0158753
- Drugi odabrani članci prema temama predavanja

IZBORNA LITERATURA

Odabrani članci

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obvezno. Student smije izostati 30 % od predviđenog broja sati predavanja i vježbi. Studenti koji izostanu više od 30 % jednog od oblika nastave neće imati pravo pristupiti ispitu. Predavanja se izvode uživo, osim odabranih tema kao što je naznačeno u rasporedu, koje će se izvoditi online. Vježbe se izvode hibridno, prema rasporedu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije, mrežne stranice kolegija, elektronička pošta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

elektroničkom poštom – isključivo porukom potpisanom punim imenom i prezimenom na konzultacijama uz prethodni dogovor

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Rad studenta je vrednovan kroz aktivnost na nastavi, kontinuiranu provjeru znanja i završni ispit. Studenti imaju pravo izaći na usmeni ispit ukoliko nisu zadovoljni stečenim ocjenskim bodovima.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente*.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	2. 2. 2027.
Proljetni izvanredni	13. 4. 2027.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan (07.10.2026.)	Uvodno predavanje Uvod u Razvojni jezični poremećaj
2. tjedan (14.10.2026.)	Razvojni jezični poremećaj i jezični poremećaj

.

3. tjedan (21.10.2026.)	Terminologija i kriteriji postavljanja dijagnoze RJP-a
4. tjedan (28.10.2026.)	Osnovna jezična obilježja RJP-a
5. tjedan (04.11.2026.)	Klasifikacije RJP-a, teorijski pristupi Teorije uzroka RJP-a
6. tjedan (11.11.2026.)	RJP i pismenost
7. tjedan (18.11.2026.)	Nejezične teškoće i jezični poremećaj (gost predavač Iva Tadić, mag. psych.) Predavanje po dogovoru
8. tjedan (25.11.2026.)	**I. međuispit**
9. tjedan (02.12.2026.)	Terapija jezičnih sposobnosti: terapijske strategije, planiranje terapije
10. tjedan (09.12.2026.)	Otpuštanje s terapije, doziranje terapije, sustavi podrške Uloga obitelji u terapiji jezičnih poremećaja
11. tjedan (16.12.2026.)	Specifični terapijski programi i metode
12. tjedan (23.12.2026.)	Posebne teme u jezičnom poremećaju Asinkrona nastava
13. tjedan (13.01.2027.)	Specifični terapijski programi i metode
14. tjedan (20.01.2027.)	Posebne teme u jezičnom poremećaju
15. tjedan (27.01.2027.)	**Završni ispit** *Predrok prema dogovoru u zadnjem tjednu nastave*

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Poremećaji tečnosti govora**	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	obvezni	
Semestar	5.	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	5
	Opterećenje (P+S+V)	45+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da	
Nositelj kolegija	doc.dr.sc. Valentina Martan	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	

.

Telefon	
e-mail	
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Suzana Jelčić Jakšić
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	0997007917
e-mail	suzanajj@uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Razvoj netečnosti. Normalne netečnosti. Mucanje: terminologija, povijesni razvoj. Obilježja mucanja i simptomatologija. Teorije mucanja. Definicije mucanja. Epidemiologija mucanja. Vrste mucanja. Multidimenzionalni pristup etiologiji mucanja. Brzopletost: terminologija i definicije. Etiologija i simptomatologija brzopletosti. Stanja i oboljenja u kojih se javljaju poremećaji tečnosti govora.

CILJEVI KOLEGIJA

Stjecanje znanja o vrstama i pojavnosti netečnosti govora. Studenti će usvojiti temeljna teorijska znanja o mucanju i brzopletosti, uključujući razvojne, genetske, bihevioralne i kognitivne komponenete.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon ispunjenih svih obveza na predmetu, studenti će moći:

- opisati simptome normalne netečnosti i različitih vrsta poremećaja tečnosti govora

- razumjeti etiologiju poremećaja tečnosti govora

- razumjeti važnost epidemioloških podataka o mucanju i brzopletosti

- prepoznati emocionalne, ponašajne i spoznajne komponente mucanja i brzopletosti

- razumjeti povezanost drugih jezično-govornih poremećaja s mucanjem i brzopletošću

- razumjeti nasljednu osnovu mucanja i brzopletosti

-razumjeti odstupanja središnjeg živčanog sustava povezana s netečnim govorom

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Seminarski rad
x			x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	1	**10**

.

Seminarski rad	1	**20**
Kontinuirana provjera znanja	1	**30**
Završni ispit	2	**40**
UKUPNO	5	**100**

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	**PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ**
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Galić-Jušić, I. (2021). Mucanje: Etiologija, dijagnostika, intervencije. Naklada Slap, Jastrebarsko.

Lickley, Robin (2017) *Disfluency in typical and stuttered speech.* In: Fattori sociali e biologici nella variazione fonetica - Social and biological factors in speech variation. Studi AISV (3). Officinaventuno, Milano, pp. 373-387. ISBN 978-88-97657-19-4.

Onslow, M. (2026). Stuttering and its treatment: Twelve lectures. Australian Stuttering Research Centre, University of Technology Sydney (https://www.uts.edu.au/contentassets/70ca20c5a5f748738577f547e8bce635/stuttering-and-its-clinical-management---12-lectures_2026-07-28.pdf) - odabrana poglavlja

Sardelić, S., Brestovci, B., Heđever, M. (2001). Karakteristične razlike između mucanja i drugih poremećaja fluentnosti govora. Govor, 28, 45-60.

Van Zaalen, Y. , & Reichel, I. (2024). An Introduction to Cluttering: A Practical Guide for SLP Students, Clinicians, and Researchers. Routledge, Taylor & Frances Group, London & New York. (Dio 1. i Dio 2. 5.)

Drugi relevantni znanstveni članci.

IZBORNA LITERATURA

Aslan, G., Eggers, K. (2025). Multilingualism, Speech Disfluencies, and Stuttering: A Scoping Review. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 68(8), 1-18. https://doi.org/10.1044/2025_JSLHR-24-00479

Bloodstein, O. i Bernstein Ratner, N. (2008): A handbook on stuttering (six edition). Thomson Delmar Learning, Australia, UK, USA.

Cvjetković Grginović, T. (2022). Mucanje i genetika. Logopedija, 12(1), 5-11.

.

Etchell, A., Civier, O., Ballard, K.J., Sowman, P.F. (2018). A systematic literature review of neuroimaging research on developmental stuttering between 1995 and 2016. Journal of Fluency Disorders, 55, 6-45.

Guitar, B. (2014): Stuttering: An integrated approach to its nature and treatment. Lippicott Willams & Wilkins, Australia.

Drugi relevantni znanstveni članci.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Na predavanjima, e-mailom, mrežne stranice studija.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Osobno na predavanjima, na dogovorenim konzultacijama, e-mailom.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Dva kolokvija tijekom semestra; nezadovoljni ocjenom s kolokvija mogu izaći na usmeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.*

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	2.2.2027. i 16.2. 2027.
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	/
2. tjedan	Upoznavanje s kolegijem; Pregled poremećaja tečnosti govora; Normalne netečnosti
3. tjedan	Dan svjesnosti o mucanju; Terminologija; Definicije mucanja
4. tjedan	Opis i distribucija trenutaka mucanja; Identificiranje mucanja; Etiologija mucanja: pregled teorija

.

5. tjedan	Epidemiologija mucanja; Rano i trajno mucanje; Uvjeti koji smanjuju mucanje
6. tjedan	Komorbiditeti; Mucanje i genetika; Odstupanja neuralnog procesuiranja
7. tjedan	Kognitivni i emocionalni faktori povezani s mucanjem; Utjecaj mucanja na OKM; Stavovi OKM prema govornoj komunikaciji
8. tjedan	Mucanje i socijalna anksioznost; Istraživanja mucanja u hrvatskom jeziku; Zaključno o mucanju
9. tjedan	1. kolokvij
10. tjedan	Brzopletost: povijest i definicije; Karakteristike brzopletosti
11. tjedan	Modeli objašnjenja brzopletosti; Svjesnost o i stavovi prema brzopletosti
12. tjedan	Simptomi brzopletosti; Komorbiditeti
13. tjedan	Istraživanja brzopletosti u hrvatskom jeziku
14. tjedan	Ostali poremećaji tečnosti govora; Stanja i oboljenja uz koje se javljaju poremećaje tečnosti govora; Zaključno o poremećajima tečnosti govora
15. tjedan	2. kolokvij

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Statistika 2**
Studij	Prijediplomskii sveučilišni studij Logopedija
Semestar	5.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Nastava: utorkom, 8.15 – 10.00 sati, F-140 Vježbe: četvrtkom, 9.15 – 11.00 (grupa 1), 11.15 – 13.00 (grupa 2), UFRI 233
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	doc.dr.sc. Valentina Martan
Kabinet	Sveučilišni odjeli O-040
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru
Telefon	051 584 882
e-mail	vmartan@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	doc. dr. sc. Matia Torbarina
Kabinet	-
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru
Telefon	-
e-mail	matia.torbarina@efri.uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Jednostavni statistički modeli usporedbe parametara za dvije (t-test i neparametrijske zamjene) ili više (ANOVA i neparametrijske zamjene) nezavisnih i zavisnih skupina rezultata. Jednostavni statistički	

.

modeli utvrđivanja povezanosti za dvije kvantitativne varijable (bivarijatne korelacije) i bivarijatna regresijska analiza prognoze rezultata u kriterijskoj (zavisnoj) varijabli temeljem jedne prediktorske (nezavisne) varijable.
CILJEVI KOLEGIJA
Osposobiti studente za razumijevanje i primjenu statističkih postupaka za obradu i interpretaciju statističkih podataka u području bivarijantne statistike.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Nakon uspješnog završetka studijskih obveza na predmetu očekuje se da studenti razviju ove opće kompetencije: 1. sposobnost analiziranja i sintetiziranja; 2. sposobnost učenja rješavanjem problema; 3. sposobnost primjene znanja u praksi; Od specifičnih ishoda, očekuje se da će studenti: 1. samostalno osmisliti i dizajnirati jednostavnije istraživačke nacrte empirijskih istraživanja; 2. primijeniti primjerene statističke postupke obrade i analize empirijskih podataka te interpretirati dobivene rezultate. 3. pokazati mogućnost korištenja računalnog programa za potrebe izrade i interpretacije jednostavnih statističkih modela.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
			Vježbe

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi		
Pohađanje nastave	2	**20**
Kontinuirana provjera znanja	1,5	**50**
Završni ispit	1,5	**30**
UKUPNO	5	**100**

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Field, A. P., van Doorn, J., & Wagenmakers, E.-J. (2025). Discovering Statistics Using JASP. London: SAGE Publications
Goss-Sampson, M. A. (2022). *Statistical Analysis in JASP 0.16.1: A Guide for Students*. (link).
Navarro, D.J., Foxcroft, D.R., & Faulkenberry, T.J. (2019). Learning Statistics with JASP: A Tutorial for Psychology Students and Other Beginners. (link)
Field A. (2018.) Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. Sage. (web)
Petz, B., Kolesarić, V., Ivanec D. (2012). Petzova statistika: Osnove statističke metode za ne matematičare. Naklada Slap.

.

Horvat, J. i Mijoč, J. (2019). Istraživački SPaSS. Naklada Ljevak.
Klasnić, K. i Koletić, G. (2023). Osnove JASP-a za sociologe (i one koji se tako osjećaju). Sveučilište u Zagrebu Filozofski fakultetFF Press https://doi.org/10.17234/9789533790114

IZBORNA LITERATURA :

Argyrous, G. (2006) Statistics for research : with a guide to SPSS Sage Pub. 2nd ed, Reprinted
Field A. (2016) An adventure in statistics : the reality enigma Sage, cop.
Kolesarić V., Petz B. (2003), Statistički rječnik tumač statističkih pojmova Jastrebarsko: Naklada Slap.
Mejovšek M. (2013) Metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima Naklada Slap
Milas, G. (2009) Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima Naklada Slap 2. izd.
Mužić, V. (1997) Metodologija pedagoških istraživanja. Sarajevo: Svijetlost (drugi dio: pedagoška statistika).
Privitera, Gregory J. (2015) Statistics for the behavioral sciences, Sage cop.2nd ed
Šošić, I., i Serdar, V. (2000) Uvod u statistiku (bilo koje izdanje). Zagreb: Školska knjiga.,
Tokunaga, H. T. (2016) Fundamental statistics for the social and behavioral sciences, Sage, cop.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obavezno. Studenti koji izostanu više od 30% od predviđenog fonda sati nemaju mogućnost pristupa ispitu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti će dobiti informacije tijekom nastave. Ukoliko izostanu s nastave obavezni su informirati se kod kolega i na konzultacijama. Izvan nastave studenti će o predmetu biti prvenstveno informirani preko glavnog foruma na kolegiju za e-učenje. Važnije informacije studenti će naći i na oglasnoj ploči i web stranicama studijskog programa.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati s nastavnikom osobno tijekom nastave i konzultacija. Također, mogu ga kontaktirati telefonski za vrijeme konzultacija na fakultetu i preko foruma za konzultacije na sustavu za e-učenje, na kojem mogu očekivati odgovor u terminu konzultacija. Forum za konzultacije je najpoželjniji način konzultacija jer tako svi studenti vide postavljeno pitanje i odgovor.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni pismeni ispit uz primjenu stečenog znanja provedbom i interpretacijom rezultata analize na računalu.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.*

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	11.2.2027. 25.2.2027.
Proljetni izvanredni	/
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	9.9.2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

.

DATUM	NAZIV TEME
1.tjedan: 6.10	Upoznavanje s obavezama i uvodno predavanje (Mjerenje i ostali izvori kvantitativnih podataka)
2. tjedan: 13.10.	Deskriptivna statistika – mjere centralne tendencije i mjere raspršenja; grafički prikazi
3.tjedan: 20.10.	Deskriptivna i inferencijalna statistika – hipoteze, normalna distribucija, p-vrijednosti, veličina efekta
4.tjedan: 27.10.	Hi-kvadrat test 1
5.tjedan: 3.11.	Hi-kvadrat test 2
6.tjedan: 10.11.	Bivarijatne korelacije 1 (Pearson; Spearman)
7.tjedan: 17.11.	Bivarijatne korelacije 2 (Pearson; Spearman)
8.tjedan: 24.11.	Bivarijatna regresijska analiza
9.tjedan: 1.12.	Multipla regresijska analiza
10.tjedan: 8.12.	Usporedba skupa rezultata i konstante (t-test za jedan uzorak); Usporedba dva nezavisna skupa rezultata (t-test i neparametrijske zamjene Mann Whitney; Welch test)
11.tjedan: 15.12.	Usporedba dva zavisna skupa rezultata (t-test i Wilcoxon)
12.tjedan: 22.12.	Usporedba više od dva nezavisna skupa rezultata (jednosmjerna ANOVA, neparametrijska verzija testova: Kruskal Wallis; post-hoc testovi)
13. tjedan: 12.1.	Usporedba više zavisnih skupova rezultata (jednosmjerna ANOVA za zavisne skupove rezultata; neparametrijske verzije testova: Friedman; post-hoc testovi)
14.tjedan: 19.1.	-II-
15.tjedan: 26.1.	Termin za nadoknadu i osvrt na postignuća na nastavi

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Neurolingvistika**	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	obvezni	
Semestar	5.	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	3
	Opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku		
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr.sc. Anita Memišević	
Kabinet	913	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail	amemisevic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Dr. sc. Eva Pavlinušić Vilus	

.

Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	
e-mail	eva.pavlinusic@uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

1. Uvod u neurolingvistiku (I1)
2. Moždane strukture uključene u jezičnu obradu (I1, I3, I4, I5)
3. Metode oslikavanja mozga (I1, I2, I3, I4)
4. Neurološka pozadina slušanja (I1, I2, I3, I4)
5. Neurološka pozadina čitanja (I1, I2, I3, I4)
6. Neurološka pozadina govorenja (I1, I2, I3, I4)
7. Modeli jezične obrade (I1, I2, I3, I4)
8. Neurološki uvjetovani poremećaji jezika (I1, I3, I4, I5)

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj je predmeta upoznati studente s područjem neurolingvistike i osposobiti ih da kritički čitaju neurolingvističku literaturu.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon ispunjenih obveza na predmetu studenti će moći:

1. Prepoznati i točno koristiti neurolingvističke termine
2. Razlikovati metode oslikavanja mozga
3. Identificirati odgovarajuće metode oslikavanja mozga prikladne za pojedine vrste istraživanja
4. Prosuditi vrijednost znanstvenoga rada/istraživanja iz područja neurolingvistike

Razlikovati i opisati razne vrste neurološki uvjetovanih poremećaja jezika

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
X			X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi		
Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja	1	**50**
Završni ispit	1	**50**
UKUPNO	3	**100**

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova

.

1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Harley, T. A. (2008). *The Psychology of Language: From Data to Theory.* Hove/New York: Psychology Press.

Recentni znanstveni radovi iz područja neurolingvistike (popis se mijenja svake godine)

IZBORNA LITERATURA

Ahlsén, E. (2006). *Introduction to Neurolinguistics*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Altmann, G. (1997). *The Ascent of Babel: Exploration of Language, Mind and Understanding.*Oxford: Oxford University Press.

Baddeley, A. (1997). *Human Memory: Theory and Practice*. Hove/New York: Psychology Press.

Bechtel, W. & Graham, G. (Eds.) (1998). *A Companion to Cognitive Science*. Oxford: Blackwell.

Eysenck, M. W. &Keane, M. T. (2005). *Cognitive Psychology: A Student's Handbook*. Hove/New York: Psychology Press.

Fodor, J. A. (1996). *The Modularity of Mind*. Cambridge, MA: MIT Press.

Garrod, S. C. &Pickering, M. J. (1999). *Language Processing*. Psychology Press.

Gaskell, G. (Ed.) (2007). *Oxford Handbook of Psycholinguistics*. Oxford University Press.

Gleitman, L. R., Osherson, D. N. &Liberman, M. (Eds.) (1995). *An Invitation to Cognitive Science. Volume 3: Language*. Cambridge, MA: The MIT Press.

Ingram, J.C. L. (2007). *Neurolinguistics: An Introduction to Spoken Language Processing and its Disorders*. Cambridge: Cambridge University Press.

Jackendoff, R. (1994). *Patterns in the Mind: Language and Human Nature*. Basic Books.

Jay, T. M. (2002). *The Psychology of Language*. Prentice Hall.

Obler, L. K. &Gjerlow, K. (1999). *Language and the Brain*. Cambridge: Cambridge University Press.

Pinker, S. (1995). *The Language Instinct: The New Science of Language and Mind*. Penguin Books.

Scovel, T. (1998). *Psycholinguistics*. Oxford: Oxford University Press.

Smith, E. & Osherson, D. (Eds.) (1995). *An Invitation to Cognitive Science. Volume 3: Thinking*. Cambridge, MA: The MIT Press.

Tomasello, M. (Ed.) (1998). *The New Psychology of Language: Cognitive and Functional Approaches to Language Structure*. Lawrence Erlbaum Associates.

Tomasello, M. (Ed.) (2002). *The New Psychology of Language: Cognitive and Functional Approaches to Language Structure. Vol. 2*. Lawrence Erlbaum Associates.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Putem sustava Merlin i e-mailom.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije i e-mail.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Studenti su dužni položiti pismeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.*

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o

.

svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3.2.2027.; 23.2.2027.
Proljetni izvanredni	
Ljetni	30.6.2027.; 14.7.2027.
Jesenski izvanredni	7.9.2027.; 15.9.2027.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	Uvod u neurolingvistiku (AM)
2. tjedan	Fiziologija i moždane strukture uključene u jezičnu obradu (AM)
3. tjedan	Elektrofiziološke metode istraživanja (EPV)
4. tjedan	Hemodinamičke metode istraživanja (AM)
5. tjedan	Neurološka pozadina slušanja (AM)
6. tjedan	Vizualna pozadina čitanja (AM)
7. tjedan	Neurološka pozadina čitanja (AM)
8. tjedan	Neurološka pozadina govorenja (EPV)
9. tjedan	Modeli jezične obrade 1 (EPV)
10. tjedan	Modeli jezične obrade 2 (EPV)
11. tjedan	Govornici znakovnoga jezika i dvojezični govornici (EPV)
12. tjedan	Obilazak laboratorija (EPV)
13. tjedan	Praktična radionica 1
14. tjedan	Praktična radionica 2
15. tjedan	Praktična radionica 3

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Klinička praksa u logopediji I**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija
Semestar	V.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+0+120
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema dogovoru
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	

.

Nositelj kolegija	izv.prof. dr. sc. Zdravko Kolundžić
Kabinet	0-042
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru
Telefon	
e-mail	zdravko.kolundzic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Lea Dobrec, asistentica Marina Borčić, asistentica Dorotea Čučak, asistentica
Kabinet	O-039; O-041
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru
Telefon	
e-mail	lea.dobrec@uniri.hr marina.borcic@uniri.hr dorotea.cucak@uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Studenti će prisustvovati radu mentora logopeda te će pod nadzorom i uz pomoć mentora djelomično ili u potpunosti samostalno provoditi primjerene terapijske postupke u radu s korisnicima. Sudjelovat će u radu stručnog tima te će biti upoznati s područjem djelovanja suradničkih struka, kao i ulogom logopeda u multidisciplinarnom stručnom timu.

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj predmeta je upoznavanje studenata s okruženjem i specifičnostima rada logopeda u dijagnostici i terapiji poremećaja glasa, poremećaja izgovora, razvojnog jezičnog poremećaja, poremećaja tečnosti i oštećenja sluha.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odrađene logopedske prakse u ovom ciklusu student će moći:

1. opisati specifičnosti logopedske dijagnostike u radu s osobama sa stečenim jezičnim poremećajima, poremećajima tečnosti govora te oštećenjima sluha.

2. opisati specifičnosti logopedske terapije u radu s osobama sa stečenim jezičnim poremećajima, poremećajima tečnosti govora te oštećenjima sluha.

3. opisati zakonsko-pravni okvir djelovanja logopeda u ustanovama u kojima rade logopedi koji se bave gore naznačenim poremećajima

4. identificirati temeljna obilježja i specifičnosti poslova logopeda koji se bave gore naznačenim poremećajima te preispitati osobne potrebe i afinitete za budući rad

5. analizirati i interpretirati specifični dijagnostički instrumentarij te primjerene dijagnostičke i terapijske postupke u radu logopeda te staviti u odnos specifične metode rada i potrebe korisnika

6. primijeniti terapijske postupke u radu (uz superviziju mentora)

7. analizirati ulogu, poslove i specifičnosti rada logopeda u multidisciplinarnom stručnom timu

8. identificirati važnost uspješnog komuniciranja logopeda kao stručnog suradnika u suradnji sa sustručnjacima, kao i obitelji korisnika usluga

9. argumentirati način vođenja logopedske dokumentacije

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
	x		x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
x		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje prakse	3	-
Dnevnik kliničke prakse	3	-
UKUPNO	6	-

OCJENA	PRRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

Obaveze studenata obuhvaćaju: (1) redovito i aktivno sudjelovanje u logopedskoj praksi, (2) vođenje Dnevnika kliničke prakse i (3) praktičan rad (samostalna izrada tri pripreme za logopedski sat, koje uključuju anamnestičke podatke o korisniku, opis jezično-govorno-glasovnog i komunikacijskog statusa, artikulaciju pripremnoga sata, izrađen i pripremljen didaktički materijal/opis postupaka za individualni ili grupni rad s korisnicima te samostalan logopedski rad, samoevaluaciju odrađenog sata i vanjsku evaluaciju mentora).

Praksa se smatra uspješno izvršenom kada student i mentor iz ustanove voditelju prakse podnesu sve obavezne materijale (Potvrda mentora, obrazac Evaluacije rada studenta, Dnevnik rada i obrazac Evaluacije prakse).

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- American Speech Language Hearing Association ASHA: Scope of Practice in Speech-Language Pathology (Ad Hoc Committee on the Scope of Practice in Speech-LanguagePathology) (2007). Scope of Practice in Speech Language Pathology (govst.edu)
- Comité Permanent de Liaison des Orthophonistes /Logopedes de l'Union Européenne/ Liaison Committee of
- Speech and Language Therapists / Logopedists in the European UnionProfessional Profile of the Speech and Language Therapist (1990) Professional Profile of the Speech and Language Therapist (cplol.eu)

IZBORNA LITERATURA : -

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

.

POHAĐANJE NASTAVE
-
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
e-mail
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
e-mail
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Dnevnik rada
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente. Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	-
Proljetni izvanredni	-
Ljetni	-
Jesenski izvanredni	-

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
	Klinička praksa u ustanovama
Prema dogovoru sa studentima	**Evaluacija stručne prakse**

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Poremecaji glasa i govora u neurodegenerativnim bolestima i mijasteniji gravis**	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	Izborni	
Semestar	5	
Akademska godina	**2026./2027.**	
	Broj ECTS-a	2

.

Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Opterećenje (P+S+V)**	15+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Katedra za neurologiju, prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	DA - engleski jezik	
Nositelj kolegija	izv.prof.prim.dr.sc. Vladimira Vuletić	
Kabinet	Katedra za neurologiju, KBC Rijeka	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	051 568 311	
e-mail	vladimira.vuletic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Mario Hero, dr.med., Jelena Hauser	
Kabinet	Katedra za neurologiju, KBC Rijeka	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	051 568 311	
e-mail	neurologija@kbc-rijeka.hr	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

1.Koje anatomske strukture sudjeluju u procesu stvaranja glasa, govora

2. Neurofiziologija, patofiziologija i patologija -općenito

3.Specifičnosti poremećaja glasa i govora kod neurodegenerativnih bolesti

4.Parkinsonova bolest

5.Progresivna supranuklearna paraliza

6.Kortikobazalna degeneracija

7.Multipla sistemska atrofija

8.Distonije

9.Alzheimerova bolest

10.Frontotemporalna demencija

11.Lewy body demencija

12.Vaskularna demencija

13.Amiotrofična lateralna skleroza, Multipla skleroza, Mijastenija gravis

14.Dijagnostički testovi poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti ('badside' testovi, skale, klinički pregled i uzimanje statusa, MR mozga, PET mozga, SPECT,...).

15. Liječenje i rehabilitacija poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti – predavanje i vježbe će održati prof.dr.sc. Zdravko Kulundžić

CILJEVI KOLEGIJA

Interdisciplinarnim pristupom upoznati studente s općom problematikom poremecaja glasa i govora, problematikom najcescih neurodegenerativnih bolesti, dijagnostikom poremecaja glasa i govora i liječenjem, te stvoriti medicinske kadrove, koji će ovladati znanjem i vještinama potrebnim za uspješnu dijagnostiku i liječenje bolesnika s neurodegenerativnim bolestima a posebno lijecenje poremecaj glasa i govora, koji ometa njihove socijalne kontakte i narusava kvalitetu zivota. Tako bi posjedovanjem specifičnih znanja i vještina, postali konkurentniji na tržištu rada.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

- usvojiti iscrpna znanja o građi i funkciji struktura koje sudjeluju kod poremecaja glasa i govora

.

-usvojiti temelje u neurofiziologiji, patofiziologiji, patoloskim procesima najcescih neurodegenerativnih bolesti

- upoznati se I I raspoznavati klinicke manifestacije s posebnim osvrtom na navedene probleme, kao i suvremenim dijagnostičkim i terapijskim mogućnostima.

- ovladati praktičnim vještinama u izvođenju različitih dijagnostičkih (kao npr.'bedside' testovi, skale,...) i terapijskih postupaka

- znati usporediti klinicku sliku razlicitih bolesnika s neurodegenerativnim oboljenjima, njihovih dijagnostickih nalaza (MR mozga, PET CT, DaT Scan, FEES, ocekivanim vremenom nastanka poremecaja glasa i govora, prognozom, te mogucnostima lijecenja i rehabilitacije

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Seminari
x	x		x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	25%	**0,5**
Pohađanje nastave	25%	**0,5**
Kontinuirana provjera znanja		
Završni ispit	50%	**1**
UKUPNO	100%	**2**

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1.Vesna Brinar, Zdravko Brzović,Niko Zurak: Neurološka propedeutika. Čakovec. Zrinski doo, 1998.

2.Brinar V i sur. **Neurologija za medicinare**, Medicinska naklada Zagreb, 2009

3.Gortan D. Pretraživanje vestibularnog osjetila. U: Bumber Ž, Katić V, Nikšić-Ivančić M, Pegan B, Petric V, Šprem N i sur. Otorinolaringologija. Zagreb: Naklada Ljevak; 2004, str. 89-98.

IZBORNA LITERATURA

1. M. Flint Beal, Dr Anthony E. Lang, Albert C. Ludolph. Neurodegenerative Diseases: Neurobiology, Pathogenesis and Therapeutics Hardcover. Cambridge 2005.
2. Kirshner HS. Language and speech disorders: motor speech disorders: dysarthria and apraxia of speech. In: Daroff RB, Fenichel GM, Jankovic J. Mazziotta JC, eds. *Bradley's Neurology in Clinical Practice*. 6th ed. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier; 2012:chap 12B.
3. Kortte JH, Palmer JB. Speech and language disorders. In: Frontera WR, Silver JK, Rizzo TD Jr., eds.*Essentials of Physical Medicine and Rehabilitation*. 3rd ed. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier; 2014:chap 154.

.

4. Katić V, Prgomet D i suradnici, Otorinolaringologija i kirurgija glave i vrata. Zagreb: Naklada Ljevak; 2009, str.41-49.
Serge Pinto et al. Treatments for dysarthria in Parkinson's disease. Lancet Neurol 2004:3;547–556

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Email: neurologija@kbc-rijeka.hr

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Email

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu (pismeno i usmeno).

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	01.02.2027., 15.02.2027.
Proljetni izvanredni	28.04.2027.
Ljetni	-
Jesenski izvanredni	16.09.2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Koje anatomske strukture sudjeluju u procesu stvaranja glasa, govora -P1 Neurofiziologija, patofiziologija i patologija – općenito – P2
2. tjedan	Koje anatomske strukture sudjeluju u procesu stvaranja glasa, govora – V1 Neurofiziologija, patofiziologija i patologija -općenito – V2
3. tjedan	Specificnosti poremecaja glasa i govora kod neurodegenerativnih bolesti – P3 Parkinsonova bolest – P4 Progresivna supranuklearna paraliza – P5
4. tjedan	Specificnosti poremecaja glasa i govora kod neurodegenerativnih bolesti – V3 Parkinsonova bolest – V4 Progresivna supranuklearna paraliza – V5

.

5. tjedan	Kortikobazalna degeneracija – P6 Multipla sistemska atrofija -P7
6. tjedan	Kortikobazalna degeneracija – V6 Multipla sistemska atrofija – V7
7. tjedan	Distonije – P8 Alzheimerova bolest -P9 Frontotemporalna demencija -P10
8. tjedan	Distonije – V8 Alzheimerova bolest -V9 Frontotemporalna demencija – V10
9. tjedan	Lewy body demencija – P11 Vaskularna demencija-P12
10. tjedan	Lewy body demencija – V11 Vaskularna demencija-V12
11. tjedan	Amiotrofična lateralna skleroza, Multipla skleroza, Mijastenija gravis -P13 Dijagnostički testovi poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti ('badside' testovi, skale, klinički pregled i uzimanje statusa, MR mozga, PET mozga, SPECT,...) – P14 Liječenje i rehabilitacija poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti – P15
12. tjedan	Amiotrofična lateralna skleroza, Multipla skleroza, Mijastenija gravis -V13 Dijagnostički testovi poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti ('badside' testovi, skale, klinički pregled i uzimanje statusa, MR mozga, PET mozga, SPECT,...) – V14 Liječenje i rehabilitacija poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti – V15

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Uvod u rad s djecom s poremećajem pažnje, impulzivnosti i hiperaktivnosti (ADHD)**	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	izborni	
Semestar	5	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	3
	Opterećenje (P+S+V)	2+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne	
Nositelj kolegija	prof.dr.sc. Nataša Vlah	
Kabinet	UF 378	

.

Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	265835
e-mail	natasa.vlah@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	-
Kabinet	-
Vrijeme za konzultacije	-
Telefon	-
e-mail	-

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

1. **Biopsihosocijalna uvjetovanost problema u ponašanju** (Ekološki i razvojni modeli razumijevanja ponašanja djece s teškoćama; ADHD kao neurobiološki poremećaj u interakciji s psihološkim i socijalnim čimbenicima)
2. **Primarni simptomi ADHD-a: nepažnja, impulzivnost i hiperaktivnost** (Ponašajne manifestacije u odgojnoj skupini, učionici i obitelji; Prepoznavanje i interpretacija simptoma u logopedskoj praksi)
3. **Sekundarni simptomi i komorbiditeti ADHD-a** (Opozicijski prkosni poremećaj, poremećaji ponašanja, anksioznost i specifične teškoće u učenju; Tumačenje i povezivanje simptoma u razvojnim obrascima)
4. **Vršnjačko nasilje i viktimizacija djece s ADHD-om** (Oblici, uloge i faktori rizika u vršnjačkim odnosima; Uloga razrednika i stručnog tima u prepoznavanju i prevenciji)
5. **Procjena problema u ponašanju u kontekstu teorije rizika i zaštite** (Eksternalizirani i internalizirani problemi u ponašanju; Pristupi procjeni i razumijevanju ponašanja u ranom odgojno-obrazovnom sustavu)
6. **Akademsko, emocionalno i socijalno funkcioniranje djece s ADHD-om** (Povezanost ADHD-a s teškoćama u učenju i emocionalnim teškoćama; Individualizirani pristupi u podršci djeci u odgojnim skupinama i učenicima u razredu

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj kolegija je osigurati logopedima početno razumijevanje temeljnih obilježja i razvojnih specifičnosti djece s ADHD-om kroz biopsihosocijalni okvir. Studenti će steći uvodna znanja i vještine potrebne za prepoznavanje i analizu ponašanja učenika s ADHD-om u obrazovnom kontekstu.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

1. **Analizirati** biopsihosocijalna obilježja ADHD-a i njihovu ulogu u oblikovanju ponašanja djece u različitim kontekstima.
2. **Opisati i razlikovati** primarne i sekundarne simptome ADHD-a te ih **povezati** s obrascima ponašanja i komorbiditetima u razvoju djece.
3. **Prikazati** i **interpretirati** oblike vršnjačkog nasilja nad djecom s ADHD-om te **procijeniti** uloge djece u nasilnim interakcijama.
4. **Primijeniti** teoriju rizika i zaštite u procjeni eksternaliziranih i internaliziranih problema u ponašanju kod djece s ADHD-om.
5. **Evaluirati** utjecaj ADHD-a na akademsko, emocionalno i socijalno funkcioniranje te **procijeniti** potrebu za individualiziranim pristupom u radu s djetetom.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x			x

.

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	1	**50**
Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja		
Završni ispit	1	**50**
UKUPNO	3	**100**

Kontinuirana provjera znanja

Kontinuirana provjera znanja će se odvijati kroz aktivnost na nastavi. Svaki student će samostalno i/ili u paru održati prikaz jedne ili više tema (broj tema i raspored bodova aktivnosti ovisit će o broju upisanih studenata na kolegij). Za stjecanje prava izlaska na ispit, svaki student će trebati prikupiti 70%, odnosno 35 bodova u aktivnostima. Aktivnosti će se odnositi na elaboraciju teksta prema zadanoj temi, i/ili pronalazak video klipa kojim potkrepljuje temu i/ili izradi kratkog kviza za studente i/ili organiziranja i vođenja diskusije na temu, i/ili prikupljanja podataka u vrtiću ili školi metodom intervjua stručnog suradnika.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1.Biyong et al., (2023)“Biopsychosocial Approach to ADHD: An Effective Means for Prevention of Parental Deficiencies”
2.Žic Ralić, A., Cvitković, D., Sekušak-Galešev, S. (2018). Predictors of Bullying and Victimisation in Children with Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder . CEPS - Center for Educational policy Studies journal, 8 4; 63-88. doi: 10.26529/cepsj.557
3.Vlah, N., Sekušak Galešev, S., Skočić Mihić, S. (2018) Povezanost obilježja razrednika i učenika u procjeni simptoma nepažnje, impulzivnosti i hiperaktivnosti povezanih s ADHD poremećajem . Socijalna psihijatrija, 46, 4; 372-389. doi: 10.24869/spsih.2018.372
4.Vlah, D. (2021). Simptomi ADHD-a kod učenika osnovnih škola : relacije s ocjenama, popularnošću učenika i potrebnom za dodatnom pomoći i podrškom (Diplomski rad). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. Preuzeto s https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:668741 mentorica: Sekušak Galešev, S.

IZBORNA LITERATURA

5.Vlah, N. Eksternalizirani i internalizirani problemi u ponašanju u razvojnom kontekstu od rizičnih ponašanja do poremećaja u ponašanju (interno, neobjavljena skripta nastavnice)
6.Velki, T., Romstein, K., (2017). Akademsko, emocionalno i socijalno funkcioniranje djece suspektne na ADHD. Klinička psihologija, 10 , 1-2; 35-58. doi: 10.21465/2017-KP-1-2-0003

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

.

POHAĐANJE NASTAVE	
Nastava se pohađa pripremama i dolaskom na predavanja te aktivnim sudjelovanjem. Iznimno će predavanja će biti organizirana na *MSTeamsu* o čemu će studenti biti prethodno obaviješteni putem Merlina. Uz planirane studentske aktivnosti nastava će biti u interaktivnom obliku te se preporuča redovito sudjelovanje. Student koji nije ostvario sudjelovanje od 70% prisutnosti na sveukupno održanoj nastavi neće imati pravo izaći na završni ispit.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Merlin	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
natasa.vlah@uniri.hr	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno u učionici na UFRI.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Za uspješno savladavanje kolegija je potrebno redovito uključivati se na online nastavu, uključivati se u aktivnosti te se pripremiti za završni ispit koji će sadržavati pitanja zatvorenog tipa iz navedene obavezne i dodatne literature. U slučaju održavanja nastave online putem, student treba osigurati stabilnu internetsku vezu i tijekom nastave imati uključenu kameru i mikrofon (osim ako za potrebe nastave nije drugačije dogovoreno).	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	2.2.2027; 16.2.2027.
Proljetni izvanredni	Naknadno će se dostaviti informacija
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	Predstavljanje sylabusa (učionica)
2. tjedan	Biopsihosocijalna obilježja ADHD (online) Biyong et al., 2023
3. tjedan	Aktivnost za studente: analizirati Bronfenbreenrovu teoriju u kontekst teškoća
4. tjedan	Viktimizacija djece s ADHD (online) Žic Ralić i sur.2018
5. tjedan	Aktivnost za studente: opisati oblike i uloge vršnjačkog nasilja u ranoj razvojnoj i osnovnoškolskoj dobi
6. tjedan	Primarni simptomi ADHD (online) Vlah, N. i sur., 2018
7. tjedan	Aktivnost za studente: prikazati primarne simptome i dovesti u vezu s ponašanjem u životnim sredinama
8. tjedan	Sekundarni simptomi ADHD (online) Vlah, D.2021
9. tjedan	Aktivnost za studente: elaborirati istraživanja o komorbititetu ADHD sa dijagnozama iz DSMV, prikazati intervju sa stručnom suradnicom
10. tjedan	

.

11. tjedan	Eksternalizirani i internalizirani problemi u ponašanju u razvojnom kontekstu od rizičnih ponašanja do poremećaja u ponašanju (online) Vlah, N. interno Aktivnost za studente: procijeniti kod učenika razinu problema i prikazati elemente procjene unutar teorije rizika i zaštita u prevenciji razvoja negativnog identiteta
12. tjedan	Akademsko, emocionalno i socijalno funkcioniranje djece suspektne na ADHD (online) Velki i Romstein, 2017 Aktivnost za studente: evaluirati istraživanja komorbiditeta teškoća u učenju sa ADHD u razvojnom kontekstu
13. tjedan	
14. tjedan	Tjedan nadoknade
15. tjedan	Evaluacijski tjedan i dogovor za završni ispit(online)

.

GODINA 3, SEMESTAR VI. - LJETO

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	Audiorehabilitacija i tehnologije	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	Obvezni	
Semestar	VI. semestar (3. godina)	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	5
	Opterećenje (P+S+V)	30 + 0 + 15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	DA – engleski jezik	
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Ivana Šimić	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail	ivana.simic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Marina Borčić, asistentica;	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon		
e-mail	marina.borcic@uniri.hr	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

1. Uvod u kolegij i klinički proces audiorehabilitacije: pregled puta od tehnologije, preko funkcionalne procjene, do intervencije kod djece i odraslih; uloga logopeda u interdisciplinarnom timu (audiolog, ORL, obitelj, škola). Slušna pomagala i pomoćna slušna tehnologija: osnovni dijelovi i principi rada, digitalna obrada signala, pojačanje, kompresija, mikrofonske i bežične značajke, aided audibility i datalogging kao pokazatelji funkcionalne dobrobiti; remote microphone/FM sustavi i streaming; klinički relevantne informacije za logopeda.
2. Kohlearni implantati: vanjski i unutarnji dijelovi sustava, put signala od mikrofona do električne stimulacije slušnog živca, elektrodni niz i principi obrade govornog signala.
3. Programiranje kohlearnog implantata te bilateralno/bimodalno i jednostrano slušanje: osnovni pojmovi MAP-a, pragovi i razine stimulacije, objektivna mjerenja i neuralna telemetrija (ECAP/NRT/ANRT/NRI); SSD i auditory brainstem implantati; prošireni audiološki kriteriji za upućivanje djece i odraslih na obradu za kohlearnu implantaciju; granice kompetencija logopeda i suradnja s audiologom.
4. Procjena slušanja: slušna provjera govornih zvukova (Ling 6/Ling-Madell-Hewitt), primjena baterija testova za procjenu slušanja (EARS i NEAP), opažanje slušnog ponašanja, slušanje na udaljenosti i u buci te procjena govorne percepcije.
5. Model auditornog, govornog i jezičnog razvoja I: zadaci mozga (detekcija, diskriminacija, identifikacija, razumijevanje) te slušno-govorne vještine (suprasegmenti, samoglasnici, suglasnici, povezan govor) i vanjski čimbenici (pozadinska buka, kontekst, jezična složenost) kao okvir za planiranje terapije.
6. Model auditornog, govornog i jezičnog razvoja II: primjena kod dojenčadi i male djece s integriranim postavljanjem slušnog i govorno-jezičnog cilja (nerazdvojivost slušanja i jezika u planiranju terapije).

.

7. Model auditornog, govornog i jezičnog razvoja III: primjena kod predškolske i školske dobi, s integriranim postavljanjem slušnog i govorno-jezičnog cilja te povezivanjem razine slušanja s izborom terapijskog cilja. 8. Praćenje ishoda audiorehabilitacije: načela outcome monitoringa; pregled instrumenata i ljestvica za funkcionalno slušanje i komunikaciju (npr. LittlEARS, IT-MAIS/MAIS, MUSS, PEACH, CAP-II), uključujući primjenu EARS (Evaluation of Auditory Responses to Speech) i NEAP (Nottingham Early Assessment Package) baterija za procjenu ranih slušnih i govorno-jezičnih vještina, te povezivanje rezultata s planiranjem intervencije. 9. Auditory-Verbal Therapy/Practice i Listening and Spoken Language pristup: načela, primat slušanja, partnerstvo s obitelji, roditelj kao primarni posrednik u učenju, coaching roditelja te povezanost ranog razvoja slušanja i govorenog jezika s razvojem rane pismenosti kod djece s oštećenjem sluha. 10. AV/LSL strategije za razvoj slušanja i govorenog jezika, grupirane funkcionalno u tri cjeline: (a) strategije pristupa slušanju – auditory first, acoustic highlighting, auditory bombardment, auditory closure, auditory sandwich, repetition; (b) strategije poticanja reagiranja i naizmjeničnosti – wait time, expectant look, sabotage, joint attention; (c) strategije jezičnog modeliranja – self-talk/parallel talk, expansion/extension i druge strategije. 11. Audiorehabilitacija odraslih I: teorijski okvir i proces audiorehabilitacije za odrasle osobe s postlingvalnim oštećenjem sluha; procjena komunikacijskih potreba i psihosocijalnih posljedica gubitka sluha; savjetovanje odraslih osoba s oštećenjem sluha (Hull, 2021.). 12. Audiorehabilitacija odraslih II: orijentacija na slušno pomagalo i kohlearni implantat, strukturirani slušni trening, komunikacijske strategije, pomoćna slušna tehnologija za odrasle te posebnosti audiorehabilitacije starijih odraslih osoba (Hull, 2021.). 13. Integracija tehnologije i intervencije: kliničko odlučivanje od audiološkog nalaza i tehnološkog rješenja do procjene funkcionalnog slušanja, postavljanja ciljeva, izbora strategija i evaluacije ishoda.
CILJEVI KOLEGIJA
Cilj kolegija je osposobiti studente za razumijevanje povezanosti suvremenih slušnih tehnologija, funkcionalne čujnosti i audiorehabilitacijskih postupaka u djece i odraslih s oštećenjem sluha. Studenti će steći znanja potrebna za prepoznavanje klinički relevantnih značajki slušnih pomagala, kohlearnih i drugih implantabilnih uređaja te pomoćnih slušnih tehnologija, bez zadiranja u područje programiranja uređaja koje je u nadležnosti audiološkog tima. Kolegij razvija sposobnost procjene funkcionalnog slušanja, praćenja slušnih i komunikacijskih ishoda te planiranja intervencije u skladu sa slušnom dobi, dostupnošću govornog signala, razinom slušnih vještina i individualnim potrebama korisnika. Poseban je cilj osposobiti studente za primjenu načela Auditory-Verbal/Listening and Spoken Language pristupa, uključujući izbor i demonstraciju AV/LSL strategija te coaching roditelja i drugih komunikacijskih partnera. Kroz analizu videosnimki, rad sa stvarnim uređajima i kliničke slučajeve studenti će razvijati praktično kliničko zaključivanje, osnovni troubleshooting i sposobnost povezivanja tehnoloških, audioloških i rehabilitacijskih podataka.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
1. Objasniti osnovne principe rada slušnih pomagala, kohlearnih implantata i drugih slušnih tehnologija relevantnih za audiorehabilitaciju (implantati srednjeg uha, implantati za koštanu vodljivost, implantati moždanog debla). 2. Opisati put obrade zvučnog signala u sustavu kohlearnog implantata i objasniti odnos električne stimulacije, čujnosti i percepcije govora. 3. Razlikovati bilateralno, bimodalno i jednostrano slušanje te obrazložiti njihove funkcionalne implikacije. 4. Prepoznati utjecaj udaljenosti, buke, reverberacije i omjera signal/šum na slušanje te predložiti odgovarajuće tehnološke i komunikacijske prilagodbe. 5. Provesti osnovnu provjeru funkcioniranja slušnog uređaja i prepoznati situacije koje zahtijevaju upućivanje audiologu ili drugom članu tima. 6. Interpretirati osnovne podatke o funkcionalnoj čujnosti, uporabi uređaja i slušnom ponašanju u svrhu planiranja logopedske intervencije.

.

7. Procijeniti razinu slušnih vještina kroz detekciju, diskriminaciju, identifikaciju i razumijevanje te odrediti sljedeći primjereni terapijski cilj.
8. Odabrati primjeren način praćenja ishoda audiorehabilitacije i obrazložiti izbor funkcionalnih ljestvica i upitnika prema dobi i cilju procjene.
9. Objasniti temeljna načela Auditory-Verbal/Listening and Spoken Language pristupa i ulogu roditeljskog coachinga.
10. Odabrati i demonstrirati AV/LSL strategije u odnosu na slušni i jezični cilj djeteta.
11. Planirati osnovni audiorehabilitacijski postupak za dijete ili odraslu osobu na temelju kliničkog slučaja.
12. Analizirati videosnimku audiorehabilitacijske seanse, prepoznati primijenjene postupke i kritički predložiti daljnje ciljeve intervencije.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x	X	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
	x		

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0,5	–
Pohađanje nastave	0,5	–
Kontinuirana provjera znanja	1,5	50
Završni ispit	2,5	50
UKUPNO	5	100

Kontinuirana provjera znanja

Kontinuirana provjera znanja obuhvaća dva praktično usmjerena zadatka:
1) analiza videosnimke/kliničkog slučaja i određivanje razine slušnih vještina, prioritetnog cilja i prijedloga intervencije – 25 bodova;
2) praktični zadatak iz područja slušne tehnologije i/ili AV/LSL strategija (provjera uređaja, analiza funkcionalne čujnosti, odabir i demonstracija strategije) – 25 bodova.
Redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje ne boduju se zasebno, ali su preduvjet za pristupanje kontinuiranoj provjeri znanja i završnom ispitu. Završni ispit je pisani i uključuje pitanja razumijevanja, primjene i kliničkog zaključivanja; nosi do 50 ocjenskih bodova.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Cole, E. B., & Flexer, C. (2020). Children with hearing loss: Developing listening and talking, birth to six (4th ed.). Plural Publishing.
2. Mueller, H. G., & Jorgensen, L. E. (2020). Hearing aids for speech-language pathologists: A guide to modern rehabilitative audiology. Plural Publishing.
3. Estabrooks, W., MacIver-Lux, K., & Rhoades, E. A. (2016). Auditory-verbal therapy: For young children with hearing loss and their families, and the practitioners who guide them. Plural Publishing.
4. Fickenscher, S., & Gaffney, E. (2016). Auditory verbal strategies to build listening and spoken language skills (C. L. Dickson, Ed.).

.

5. Easterbrooks, S. R., & Estes, E. L. (2007). Helping deaf and hard of hearing students to use spoken language: A guide for educators and families. Corwin Press.
6. Hull, R. H. (Ed.). (2021). Introduction to aural rehabilitation: Serving children and adults with hearing loss (3rd ed.). Plural Publishing.
7. Šimić, Ivana. Prediktori receptivnih jezičnih vještina djece s kohlearnim implantatom. Doktorski rad. Zagreb, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, 2025. https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:994725

IZBORNA LITERATURA

1. Cooper, H. R., & Craddock, L. C. (Eds.). (2006). Cochlear implants: A practical guide (2nd ed.). Whurr Publishers/Wiley.
2. Odabrani suvremeni znanstveni i stručni radovi iz područja pedijatrijske i adultne audiorehabilitacije, kohlearne implantacije, funkcionalnog slušanja, slušanja u buci, uporabe slušnih uređaja i praćenja ishoda.
3. Odabrani priručnici i upute za funkcionalne ljestvice i upitnike (LittlEARS, IT-MAIS/MAIS, MUSS, PEACH, CAP-II) te aktualne stručne smjernice za Listening and Spoken Language praksu.
4. Radni materijali EARS – Evaluation of Auditory Responses to Speech (Advanced Bionics/Cochlear/MED-EL, razni izvori) i NEAP – Nottingham Early Assessment Package (Nikolopoulos, Archbold i O'Donoghue, 2005) za procjenu ranih slušnih i govorno-jezičnih vještina djece s oštećenjem sluha (primjerci nositeljice kolegija, koriste se na vježbama).

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave i vježbi je obvezno u skladu s važećim pravilnikom Fakulteta i Sveučilišta. Zbog praktične naravi kolegija posebno se očekuje aktivno sudjelovanje na vježbama koje uključuju rad sa slušnim uređajima, analizu videosnimki i kliničkih slučajeva.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti će biti informirani tijekom nastave, putem sustava za e-učenje i službene elektroničke pošte.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Kontakt s nastavnikom moguć je tijekom konzultacija prema dogovoru i putem službene elektroničke pošte.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Konačna ocjena formira se na temelju aktivnosti na nastavi, pohađanja, kontinuirane provjere znanja i završnog pisanog ispita. Za prolaz je potrebno ostvariti najmanje 50 bodova ukupno te ispuniti obvezne praktične zadatke.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti, profesionalne etike i zaštite privatnosti. Videosnimke korisnika koriste se isključivo u nastavne svrhe, u skladu s pribavljenim suglasnostima i pravilima zaštite osobnih podataka. Rad s uređajima na vježbama usmjeren je na razumijevanje, provjeru i osnovni troubleshooting, a ne na samostalno programiranje slušnih pomagala ili kohlearnih implantata.
Kolegij se sadržajno nadovezuje na kolegij Fenomenologija oštećenja sluha (5. semestar), koji daje uvodni pregled o oštećenjima sluha. Ovaj kolegij taj opisni pregled ne ponavlja, već se u cijelosti usmjerava na produbljeno kliničko razumijevanje tehnologije, funkcionalne procjene slušanja te audiorehabilitacije djece i odraslih, uz funkcionalnu integraciju slušnih i govorno-jezičnih ciljeva u terapijsko planiranje (a ne njihovo opisno razmatranje).
Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	

.

Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	2P Uvod u kolegij i klinički proces audiorehabilitacije: put od tehnologije, preko procjene, do intervencije kod djece i odraslih; uloga logopeda u interdisciplinarnom timu. Slušna pomagala i pomoćna slušna tehnologija 1V
2. tjedan	2P Kohlearni implantat I: vanjski i unutarnji dijelovi, put signala od mikrofona do slušnog živca, elektrodni niz i osnove obrade govora. programiranje, MAP, objektivna mjerenja i neuralna telemetrija; 1V: demonstracija stvarnih CI komponenti i slaganje puta signala.
3. tjedan	2P Ostali implantibilni uređaji: implantati srednjeg uha, implantati za koštanu vodljivost, implantati moždanog debla; bilateralno i bimodalno slušanje, prošireni audiološki kriteriji za implantaciju kod djece i odraslih. 1V: demonstracija uređaja, čitanje primjera nalaza, usporedba tehnoloških konfiguracija kroz kliničke slučajeve.
4. tjedan	2P Procjena vještina slušanja 1V: Primjena baterija testova u procjeni vještina slušanja (EARS i NEAP).
5. tjedan	2P Model slušnog, govornog i jezičnog razvoja I: zadaci mozga (detekcija, diskriminacija, identifikacija, razumijevanje); slušno-govorne vještine (suprasegmenti, samoglasnici, suglasnici, povezan govor) i vanjski čimbenici (buka, kontekst, jezična složenost) kao okvir za planiranje terapije (Easterbrooks i Estes, 2007.). 1V: analiza videosnimki i njihovo mapiranje na razine modela.
6. tjedan	2P Model slušnog, govornog i jezičnog razvoja II: primjena kod dojenčadi i male djece uz integrirano postavljanje slušnog i govorno-jezičnog cilja (Hull, 2021., pogl. 7). 1V: analiza videosnimki dojenčadi/male djece te formuliranje integriranog slušnog i govorno-jezičnog cilja.
7. tjedan	2P Model slušnog, govornog i jezičnog razvoja III: primjena kod predškolske i školske dobi uz integrirano postavljanje slušnog i govorno-jezičnog cilja; povezivanje razine slušanja s izborom terapijskog cilja (Hull, 2021., pogl. 8). 1V: analiza videosnimki i određivanje sljedećeg terapijskog cilja.
8. tjedan	2P Praćenje ishoda audiorehabilitacije: principi outcome monitoringa; LittlEARS, IT-MAIS/MAIS, MUSS, PEACH, CAP-II, EARS i NEAP. 1V: demonstracija EARS i NEAP baterija (nositeljica kolegija) te odabir mjere prema dobi, cilju i kliničkom profilu.
9. tjedan	2P Auditory-Verbal Therapy/Practice i Listening and Spoken Language: temeljna načela, primat slušanja, svakodnevne rutine, obitelj i roditeljski coaching; povezanost razvoja slušanja i govora s ranom pismenosti. 1V: analiza AV/LSL seanse.
10. tjedan	2P AV/LSL strategije I (strategije pristupa slušanju): auditory first, acoustic highlighting, auditory bombardment, auditory closure, auditory sandwich i repetition. 1V: prepoznavanje i demonstracija strategija na primjerima
11. tjedan	2P AV/LSL strategije II (strategije poticanja reagiranja i naizmjeničnosti): wait time, expectant look, sabotage, joint attention.

.

	1V: planiranje aktivnosti za poticanje reagiranja i naizmjeničnosti prema konkretnom slušnom cilju.
12. tjedan	2P AV/LSL strategije III (strategije jezičnog modeliranja): self-talk/parallel talk, expansion/extension i druge strategije jezičnog modeliranja. 1V: planiranje aktivnosti za jezično modeliranje prema konkretnom govorno-jezičnom cilju.
13. tjedan	2P Audiorehabilitacija odraslih I: teorijski okvir i proces audiorehabilitacije za odrasle osobe s postlingvalnim oštećenjem sluha; procjena komunikacijskih potreba i psihosocijalnih posljedica gubitka sluha; savjetovanje (Hull, 2021.). 1V: procjena komunikacijskih potreba i psihosocijalnog profila odraslog korisnika.
14. tjedan	2P Audiorehabilitacija odraslih II: orijentacija na slušno pomagalo i kohlearni implantat, strukturirani slušni trening, komunikacijske strategije, pomoćna slušna tehnologija za odrasle te posebnosti audiorehabilitacije starijih odraslih osoba (Hull, 2021.). 1V: plan slušnog treninga i odabir pomoćne tehnologije
15. tjedan	2P Integrirani klinički slučaj: od tehnologije i funkcionalne čujnosti do terapijskog plana i evaluacije ishoda. 1V: završna analiza videosnimke/slučaja, izbor ciljeva i AV/LSL ili drugih primjerenih strategija.

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Motorički govorni poremećaji**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija
Semestar	6.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	doc.dr.sc. Karolina Lice
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru
Telefon	
e-mail	karolina.lice@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Martina Vuković Ogrizek, prof. logoped; izv.prof.dr.sc. Katarina Pavičić Dokoza
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	martinavogrizek@gmail.com katarina.pavicic@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	

.

SADRŽAJ KOLEGIJA
Definiranje, kategorizacija motoričkih govornih poremećaja ((I2, I3). Neurološka baza izvedbe govora (I1). Motorička kontrola govora –teorijski modeli (I1). Razvoj motoričke kontrole u kontekstu govorne izvedbe (I1, I3, I4) Dizartrije i njene osobitosti (I3,). Govorna apraksija (I3). Logopedski dijagnostički instrumentarij (I6). Diferencijalno dijagnostičke procedure u dijagnostici motoričkih govornih poremećaja (I7). Specifičnosti terapijskih postupaka i odabir adekvatnog terapijskog pristupa (I8, I9). Specifičnosti govora osoba sa cerebralnom paralizom (I4,I5,I8 I9). Poznavanje rada multidisciplinarnog tima i uloga logopeda u kreiranju rehabilitacijske optimale (I10).
CILJEVI KOLEGIJA
Cilj predmeta je upoznati studenta s temeljnim znanjima u području uredne i narušene motoričke govorne izvedbe, odnosno s govornim poremećajima koji nastaju kao posljedica oštećenja centralnog i/ili perifernog živčanog sustava. Naglasak je na razvojnim i stečenim dizartrijama i govornim apraksijama.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će moći: 1. Objasniti neuro -anatomsko-fiziološke temelje govorne motorike. 2. Objasniti i klasificirati motoričke govorne poremećaje različite etiologije kod djece i odraslih. 3. Opisati simptomatologiju i etiologiju dizartrija i apraksije. 4. Opisati etiologiju i simptomatologiju cerebralne paralize. 5. Diferencirati, na temelju kliničke slike, različite tipove motoričkih poremećaja kod različitih rizičnih populacija. 6. Opisati i primijeniti različite logopedske dijagnostičke instrumentarije u procesu dijagnostike govornih motoričkih poremećaja. 7. Opisati i primijeniti diferencijalno-dijagnostičke postupke 8.. Opisati terapijske postupke kod govornih motoričkih poremećaja različitih etiologija 9. Odlučiti o primjeni pojedinih terapijskih postupaka ovisno o tipu motoričkog poremećaja 10. Opisati specifičnosti rada multidisciplinarog tima i analizirati druge stručne informacije u cilju diferencijalne dijagnostike i definiranja terapijskih postupaka

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	**Seminari**	**Konzultacije**	**Samostalni rad**
x		**x**	**x**
Terenska nastava	**Vježbe**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
	x		

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	**UDIO U ECTS BODOVIMA**	**MAX BROJ BODOVA**
Aktivnost na nastavi	0,5	**-**
Pohađanje nastave	1	-
Kontinuirana provjera znanja	3	**80**
Praktični rad	o,5	**20**
UKUPNO	5	**100**

.

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1.Duffy JR. (2013) Motor Speech Disorders: substrates, differential diagnosis and management 3th Edition, St. Louis, Elsavier-Mosby

2.Freed, Donald (2012) Motor Speech Disorders: Diagnosis and Treatment, 2nd Edition Clifton Park, NY: Delmar, Cengage Learning

3.Brookshire, R. H, McNeil, M.R. (2015). Introduction to Neurogenic Communication Disorders 8th Edition. Elsevier Helath Sciences (poglavlje 1 i 13)

IZBORNA LITERATURA

Porcaro, C. K. (2023). Improving Speech Intelligibility in Adults: Clinical Application of Evidence-Based Strategies. Plural Publishing.

Farago E., Brestovci, B., Sardelić, S. (2010). Obilježja fonacije djece s motoričkim poremećajima. U V. Mildner, M. Liker(ur), Proizvodnja i percepcija govora, 88-99

Ogar, J., i sur. (2006): Clinical and anatomical correlates of apraxia of speec, Brain and Language, Volume 97, Issue 3, 343-350

Sardelić, S., Farago, E. (2012).: Procjena govora i glasa kod bolesnice oboljele od Parkinsonove bolesti. Revija za rehabilitacijska istraživanja. Vol. 48 No. 2

Simmons, K.C. Mayo, R. (2002): The use of Mayo clinic system for differential diagnosis of dysarthria, Journal of Communication Disorders, Volume 30, Issue 2, March-April 1997, 117-132

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni redovito prisustvovati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave (predavanja, vježbe). Student smije izostati 30% od predviđenog broja sati (45).
Studenti koji izostanu više od 30% neće imati pravo pristupiti ispitu tj. kontinuiranim provjerama.
Predavanja se izvode uživo ili online.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, mrežne stranice, konzultacije

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Rad studenta je vrednovan kroz praktičan rad, kontinuiranu provjeru znanja (pismenim putem u obliku dva međuispita) ili završni pismeni ispit.

.

Završnom pismenom ispitu pristupa onaj student koji nije ostvario 60% bodova na jednom ili oba kolokvija, nije pristupio jednom ili nijednom kolokviju ili nije zadovoljan stečenim ocjenskim bodovima na kolokvijima. Praktičan rad vrednovat će se kroz analizu slučaja i pripremu plana terapije.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	24.06.2027 i 08.07.2027.
Jesenski izvanredni	02.09.2027. i 16.09.2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
04.03.2026. online **13:15 – 14:00** **14:15 – 15:45** **3 sata**	Definicije, klasifikacije i etiologija motoričkih govornih poremećaja (1 sat) Neurološka podloga motoričkih govornih poremećaja (2 sata)
11.03.2026. online **14:15 – 15:45** **16:00 – 16:45** **3 sata**	Hipokinetička dizartrija + terapija (2 sata) Parkinsonova bolest + terapija (1 sat)
18.03.2025. online **9:15 – 10:45** **11:00 – 11:45** **3 sata**	Flacidna dizartrija Spastična dizartrija
25.03.2026. uživo **11:15 – 12:45** **13:00 – 14:30** **14:45 - 16:15** **6 sati**	Hiperkinetička dizartrija Ataksična dizartrija Unilateralna dizartija Miješana dizartrija
15.04.2025. **14:15 – 15:00**	Kolokvij
22.04.2026. uživo **11:15 – 12:45**	Govorna apraksija (1 sat) Neurogeni mutizam (1 sat)

.

13:00 – 14:30 **14:45 - 16:15** **6 sati**	Drugi neurogeni govorni poremećaji (pola sata) Stečeni psihogeni i neorganski govorni poremećaji (pola sata) Terapija motoričkih govornih poremećaja (1 sat) Terapija dizartrija (2 sata)
29.04.2026. **13:15 – 14:45** **15:00 – 15:45** **3 sata**	Terapija apraksija (1 sat) Terapija drugih neurogenih govornih poremećaja (1 sat) Terapija stečenih psihogenih i neorganskih govornih poremećaja (1 sat)
06.05.2026. uživo **11:15 – 12:45** **13:00 – 14:30** **14:45 - 16:15** **6 sati**	Procjena motoričkih govornih poremećaja (2 sata) Diferencijalna dijagnostika motoričkih govornih poremećaja (4 sata) Uvod u praktičan rad
13.05.2026. **9:00 – 18:00** **10 sati**	Vježbe - SUVAG
20.05.2026. **5 sati**	Vježbe - online
27.05.2026.	Rok za predaju praktičnog rada
03.06.2026.	Kolokvij

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	**Etika u logopedskoj znanosti i praksi**	
Studijski program	**Sveučilišni prijediplomski studij logopedija**	
Status kolegija	obvezni	
Semestar	6.	
Akademska godina	**2026./2027.**	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	3
	Opterećenje (P+S+V)	15+10+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku		
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Franjo Mijatović	
Kabinet		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
Telefon	554-922	
e-mail	franjo.mijatovic@medri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju		
Kabinet		

.

Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Uvod: Legalni, etički i moralni standardi u logopedskoj znanosti i praksi; Etička načela u logopediji; Etička pitanja u području logopedije (zdravstvena skrb i privatna praksa); Logoped u timu i vođenju dijaloga; Privatnost, povjerenje i zdravstvena tajna; Etika u znanstveno-stručnim istraživanjima i objavljivanje rezultata; Etičke dileme logopedskog rada u praksi i etičko donošenje odluka; Profesionalna udruženja i regulatorna tijela (Etički kodeks Hrvatskog logopedskog društva); Etika na radnom mjestu: teorija i empirija; Odnos između korisnika i pružatelja logopedskih usluga; Sukob interesa (naplata i supervizija); Etika jezika i jezik etike; Informirana suglasnost u logopediji; Poštivanje etičkih načela komunikacije u radu s pacijentom.

CILJEVI KOLEGIJA

Osnovni cilj kolegija jest usvajanje znanja i razvijanje vještina te stjecanje kompetencija potrebnih za prepoznavanje i rješavanje etičkih problema i dilema koje se mogu pojaviti u profesionalnoj logopedskoj praksi.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

1. Objasniti temeljne etičke pojmove relevantne za logopedski rad u bolničkom i odgojno-obrazovnom kontekstu.
2. Identificirati i objasniti glavna etička pitanja koja se pojavljuju u svakodnevnoj logopedskoj praksi, uključujući pitanja povezana sa zdravljem pacijenata, komunikacijom, ranjivošću i dostojanstvom osobe.
3. Obrazložiti važnost profesionalnog i etičnog postupanja u različitim zdravstvenim i odgojno-obrazovnim situacijama.
4. Primijeniti načela etičkog odlučivanja u rješavanju etičkih pitanja u profesionalnoj praksi.
5. Predložiti i obrazložiti moguća rješenja za etičko donošenje odluka u različitim profesionalnim situacijama.
6. Pripremiti i održati prezentaciju o primijenjenoj etici u logopedskom radu te argumentirano sudjelovati u raspravi.
7. Primjenjivati relevantne etičke pojmove i argumente u usmenoj i pisanoj komunikaciji.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
			x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0,30	**10**
Pohađanje nastave	0,30	**10**
Kontinuirana provjera znanja	1,20	**40**

.

Završni ispit	1,20	**40**
UKUPNO	3	**100**

Kontinuirana provjera znanja

Tijekom nastave, prema uputama nastavnika, studenti/ice će aktivno sudjelovati u raspravama i analizama sadržaja obrađenih kroz predavanja, praktični rad i stečena znanja. Posebna pozornost posvetit će se sposobnosti primjene stečenih znanja u analizi odabrane teme iz područja etike u logopedskoj znanosti i praksi. Tijekom semestra studenti/ice će pripremiti i održati usmenu prezentaciju na samostalno odabranu temu iz područja Etike u logopedskoj znanosti i praksi. Pritom će pokazati razumijevanje odabrane problematike, sposobnost kritičkog promišljanja te primjene stručnih i etičkih načela. Rad studenata/ica vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu, u skladu s važećim Pravilnikom o studijima i studiranju Sveučilišta u Rijeci i studijskim programom. Tijekom nastave studenti/ice mogu ostvariti ukupno 60 ocjenskih bodova, i to kroz aktivnost na nastavi (10 bodova), pohađanje nastave (10 bodova) i kontinuiranu provjeru znanja (40 bodova). Završni ispit nosi 40 ocjenskih bodova. Ukupno je moguće ostvariti 100 ocjenskih bodova.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Prezentacije s predavanja

IZBORNA LITERATURA

1. American Speech-Language-Hearing Association. *Code of Ethics*. Dostupno na: http://www.asha.org/policy/ET2010-00309/.
2. Beauchamp, T. L.; Childress, J. F. (2012). *Principles of Biomedical Ethics* (7th ed.). New York: Oxford University Press.
3. Body, R.; McAllister, L. (2009). *Ethics in Speech and Language Therapy*. Chichester: Wiley-Blackwell.
4. Brkljačić, M. (2013). Etički aspekti komunikacije u zdravstvu. *Medicina fluminensis*, 49(2), 136–143.
5. Čehok, I.; Koprek, I. (ur.) (1996). *Etika – priručnik jedne discipline*. Zagreb: Školska knjiga.
6. Frankena, W. K. (1998). *Etika*. Zagreb: KruZak.
7. Gutman, V. (2005). Ethical reasoning and mental health services with deaf clients. *The Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 10, 171–183.
8. Horner Catt, J. (2000). The language of ethics in clinical practice. *Journal of Medical Speech-Language Pathology*, 8, 137–153.
9. Hrvatsko logopedsko društvo. *Etički kodeks*. Dostupno na: https://www.hld.hr/wp-content/uploads/2025/01/6d.-ETICKI-KODEKS.pdf
10. Irwin, D.; Pannbacker, M.; Powell, T.; Vekovius, G. (2007). *Ethics for Speech-Language Pathologists and Audiologists: An Illustrative Casebook*. New York: Delmar.
11. Kangrga, M. (2004). *Etika – osnovni problem i pravci*. Zagreb: Golden marketing –

Tehnička knjiga.
12. Pellegrino, E. D.; Thomasma, D. C. (1988). *For the Patient's Good: The Restoration of Beneficence in Health Care*. New York: Oxford University Press.
13. Švajger, A. (ur.) (1995). *Medicinska etika: priručno štivo* (2. izd.). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet.
14. Tugendhat, E. (2003). *Predavanja o etici*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata/ica se očekuje redovito pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarima i položen završni ispit. Evidencija pohađanja nastave utvrđuje se prozivkom na početku sata. Izostanci studenata/ica se pravdaju liječničkom ispričnicom. Osim u vrijeme konzultacija i po dogovoru, nastavnik je dostupan i putem elektroničke pošte.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije; elektronička pošta; sustav za e-učenje Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U terminu konzultacija i putem e-maila

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni ispit je pismeni u obliku testa nadopunjavanja, ispravljanja, zaokruživanja, te esejskog tipa.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost
Studenti/ice su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente.
Mole se svi studenti/ice da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	24.06.2027.; 09.07.2027.
Jesenski izvanredni	07.09.2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	P: Uvod u kolegij S: Upute za izradu studentske prezentacije
2. tjedan	P: Etička načela u logopediji S: Etika na radnom mjestu: teorija i empirija
3. tjedan	P: Legalni, etički i moralni standardi u logopedskoj znanosti i praksi P: Etička pitanja u području logopedije (zdravstvena skrb i privatna praksa)
4. tjedan	P: Načela dobrohotnosti i neškodljivosti

.

	P: Logoped u timu i vođenje dijaloga
5. tjedan	P: Odnos između korisnika i pružatelja usluga P: Privatnost, povjerenje i zdravstvena tajna
6. tjedan	P: Informirana suglasnost u logopediji P: Etika u zdravstveno stručnim istraživanjima i objavljivanje rezultata
7. tjedan	P: Sukob interesa (naplata i supervizija) P: Etičke dileme logopedskog rada u praksi i etičko donošenje odluka
8. tjedan	P: Poštivanje etičkih načela komunikacije u radu s pacijentom P: Profesionalna udruženja i regulatorna tijela (Etički kodeks Hrvatskog logopedskog društva)
9. tjedan	P: Etika jezika i jezik etike S: Studentske prezentacije
10. tjedan	S: Studentske prezentacije S: Studentske prezentacije
11. tjedan	S: Studentske prezentacije S: Studentske prezentacije
12. tjedan	S: Studentske prezentacije S: Studentske prezentacije
13. tjedan	S: Studentske prezentacije

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Dvojezičnost**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija
Semestar	2.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30 + 15 + 15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da
Nositelj kolegija	doc. dr.sc. Gordana Dobravac
Kabinet	0 - 038
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	
e-mail	gordana.dobravac@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	

.

SADRŽAJ KOLEGIJA

Dvojezičnost i višejezičnost: određivanje temeljnih pojmova (I1-6).

Dvojezičnost i višejezičnost kroz životna razdoblja (tipičan jezični razvoj, kućno okružje za razvoj pismenosti, održavanje i gubitak) (I1)

Sociolingvistički pristup dvojezičnosti i višejezičnosti: temeljne istraživačke metode i spoznaje (I2)

Lingvistički pristup dvojezičnosti i višejezičnosti: temeljne istraživačke metode i spoznaje (I2)

Psiholingvistički pristup dvojezičnosti i višejezičnosti: temeljne istraživačke metode i spoznaje (I2)

Neuroznanstveni pristup dvojezičnosti i višejezičnosti: temeljne istraživačke metode i spoznaje (I2)

Dvojezičnosti/višejezičnost i jezične teškoće (I3)

Dvojezičnost/višejezičnost u hrvatskom i europskom kontekstu: znanost, obrazovanje, politika poticanja višejezičnosti, (I4-5)

Logopedija i višejezičnost: izazovi i perspektive (I3-4)

CILJEVI KOLEGIJA

Stjecanje znanja o dvojezičnosti i višejezičnosti iz različitih perspektiva (lingvističke, sociolingvističke, psiholingvističke, neuroznanosti, obrazovanja) radi razumijevanja specifičnosti rada s pojedincima iz jezično i kulturno različitih skupina u društvu. Cilj je prikazati pojam dvojezičnosti i višejezičnosti u širem kontekstu, jezičnome i izvanjezičnome, kako bi studenti osvijestili složenost pojma i njegove različite poveznice s društvom.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušane nastave i ostvarenih svih obaveza na kolegiju student će moći:

1. Opisati specifičnosti razvoja, održavanja i gubitka dvojezičnosti i višejezičnosti

2. Opisati temeljne metode istraživanja jezika, govora i komunikacije dvojezičnih i višejezičnih govornika

3. Prepoznati izazove rada logopeda u dvojezičnome/višejezičnome okružju

4. Kritički promišljati o pojmu dvojezičnosti/višejezičnosti u širem društvenom kontekstu

5. Kritički odabrati izvore suvremenih spoznaja radi cjeloživotnog učenja i nastavka obrazovanja na diplomskom studiju

6. Primijeniti stručnu terminologiju na hrvatskome i engleskom jeziku

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi: vježbe	1	**30**
Pohađanje nastave	2	**0**
Seminari	1	**20**
Završni ispit	1	**50**
UKUPNO	5	**100**

Opća napomena Student je dužan steći prolaznu ocjenu iz svake pojedine aktivnosti koja se ocjenjuje. Prolazna ocjena za svaku pojedinu aktivnost koja se ocjenjuje postiže se uz najmanje 50% ostvarenih bodova na svakoj aktivnosti.

Vježbe su koncipirane tako da prate sadržaje predavanja i seminara, a sadrže pitanja višestrukoga izbora, nadopunjavanja, ispravljanja, pitanja otvorenoga tipa te pitanja esejskoga tipa.

.

Seminari su koncipirani da se student aktivno prethodno pripremi za temu seminara te će morati pripremiti prezentaciju te je prezentirati tijekom održavanja seminara.

Završni ispit vrednovan s maksimalno 50 bodova, pri čemu je na ispitu potrebno postići minimalno 25 bodova (50%).

Studenti koji nisu zadovoljni uspjehom, odnosno brojem ocjenskih bodova mogu izaći na usmeni ispit.

UKUPNA OCJENA USPJEHA

Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- The Cambridge Handbook of Bilingualism. (2018). In A. De Houwer & L. Ortega (Eds.), The Cambridge Handbook of Bilingualism (Cambridge Handbooks in Language and Linguistics, p. I). Cambridge: Cambridge University Press.
- Krajnović, M. M. (2010). Od jednojezičnosti do višejezičnosti: Uvod u istraživanja procesa ovladavanja inim jezikom. Leykam International.
- Jelaska, Z. i sur. (ur) (2005) Hrvatski kao drugi i strani jezik Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada
- Kohnert, K., Ebert, K. D., & Pham, G. T. (2020). *Language disorders in bilingual children and adults* (Vol. 1). Plural Publishing.

IZBORNA LITERATURA :

O'Malley-Carroll, M.-P., & Carroll, C. (2025). Assessment case studies of multilingual children: An evidence-based approach. J&R Press.

Izabrani znanstveni članci iz hrvatskih časopisa (primjerice, *Strani jezici, Suvremena lingvistika, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*) i međunarodnih časopisa (primjerice, *Bilingualism: Language and Cognition, International Journal of Bilingual Education and Bilingualism, International Journal of Language & Communication Disorders.*)

- Wei, L. (Ed.). (2000). The bilingualism reader (Vol. 11). London: Routledge.
- Ivir-Ashworth, K. (2006). Trojezično usvajanje hrvatskoga jezika: prikaz slučaja. *Lahor: časopis za hrvatski kao materinski, drugi i strani jezik*, 2(2), 159-166.
- Filipin, N. Ž. (2015). Usvajanje govora kod dvodijalektalnoga djeteta. *Jezikoslovlje*, 16(2-3), 275-305.
- Ebert, K. D., & Pham, G. (2019). Including Nonlinguistic Processing Tasks in the Identification of Developmental Language Disorder. *American journal of speech-language pathology*, 28(3), 932–944. https://doi.org/10.1044/2019_AJSLP-IDLL-18-0208
- Ebert KD, Rak D, Slawny CM, Fogg L. (2019*). Attention in Bilingual Children with Developmental Language Disorder*. J Speech Lang Hear Res. 62(4):979-992.
- Degani T, Kreiser V, Novogrodsky R. (2019) The joint effects of bilingualism, DLD and item frequency on children's lexical-retrieval performance*. International Journal of Language & Communication Disorders*. 54(3):485-498.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

.

Pohađanje nastave je obavezno. Student smije izostati 30% od predviđenog broja sati predavanja i vježbi. Studenti koji izostanu više od 30% jednog od oblika nastave neće imati pravo pristupiti ispitu.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
konzultacije, mrežne stranice kolegija, elektronička pošta
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
elektroničkom poštom (pravilo kontaktiranja elektroničkom poštom: student treba potpisati poruku svojim punim imenom i prezimenom) svakim radnim danom od 9 do 17 sati
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Rad studenta je vrednovan kroz aktivnost na nastavi, seminarom i završnim ispitom. Studenti imaju pravo izaći na usmeni ispit ukoliko nisu zadovoljni stečenim ocjenskim bodovima.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	24.6.2027. u 10 h 8.7. 2027. u 10 h
Jesenski izvanredni	9.9. 2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	Uvodne napomene o kolegiju Dvojezičnost i višejezičnost: određivanje temeljnih pojmova
2. tjedan	Dvojezičnost i višejezičnost kroz životna razdoblja: tipičan jezični razvoj, kućno okružje za razvoj pismenosti
3. tjedan	Dvojezičnost i višejezičnost kroz životna razdoblja: održavanje i gubitak
4. tjedan	Sociolingvistički pristup dvojezičnosti i višejezičnosti: temeljne istraživačke metode i spoznaje
5. tjedan	Lingvistički pristup dvojezičnosti i višejezičnosti: temeljne istraživačke metode i spoznaje
6. tjedan	Psiholingvistički pristup dvojezičnosti i višejezičnosti: temeljne istraživačke metode i spoznaje
7. tjedan	Neuroznanstveni pristup dvojezičnosti i višejezičnosti: temeljne istraživačke metode i spoznaje
8. tjedan	Dvojezičnosti/višejezičnost i jezične teškoće: djeca
9. tjedan	Dvojezičnosti/višejezičnost i jezične teškoće: odrasli
10. tjedan	Dvojezičnost/višejezičnost u hrvatskom i europskom kontekstu: znanost, obrazovanje, politika poticanja višejezičnosti

.

11. tjedan	Logopedija i višejezičnost: izazovi i perspektive
12. tjedan	Seminari studenata
13. tjedan	Seminari studenata
14. tjedan	Seminari studenata
15. tjedan	Završni osvrt na sadržaje kolegija; Priprema za završni ispit

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Interpersonalna komunikacija u profesionalnom radu logopeda**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija
Semestar	6.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	-
Nositelj kolegija	doc. dr.sc. Valentina Martan
Kabinet	O-040
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru (najava e-mailom)
Telefon	-
e-mail	vmartan@uniri.hr
Izvoditelj kolegija:	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Ljudska komunikacija - temeljna određenja i spoznaje (IU1). Komunikacijski proces (IU1). Vrste komunikacije (intrapersonalna, interpesonalna, grupna, javna, masovna; formalna i neformalna; uzlazna, silazna i horizontalna; verbalna i neverbalna) (IU1). Teorije i temeljna načela interpersonalne komunikacije (dijalektička teorija međuljudskih odnosa, teorija međuljudskih odnosa, teorija redukcije neizvjesnosti, atribucijska teorija, teorija evaluacije neverbalnog ponašanja, teorija socijalne razmjene i konstruktivistička teorija) (IU2). Obilježja verbalne komunikacije (govor, pismo, znakovni jezik) (IU3). Temeljne značajke i funkcije neverbalne komunikacije (mimika, gesta, pogled, kontakt očima, položaj tijela, visina i jačina glasa, ritam govora, osobni prostor, fizički znakovi) (IU3). Prepreke u komunikaciji (IU4). Djelotvorne vještine interpersonalne komunikacije (djelotvorno slušanje, aktivno slušanje, neverbalno praćenje/slijeđenje korisnika, objašnjavanje i samootkrivanje, Ja-poruke, postavljenje djelotvornih pitanja, vještina šutnje) (IU5). Suradnja, medijacija, konstruktivno rješavanje sukoba i vještine asertivnosti u komunikaciji (IU5). Značajke interpersonalne komunikacije u profesionalnom okruženju logopeda (odgojno-obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, ustanove socijalne skrbi) i utjecaj na izgradnju profesionalnih odnosa. Profesionalna komunikacija s korisnicima, roditeljima i ostalim članovima obitelji (s posebnim naglaskom na načine komunikacije tijekom analize rezultata dijagnostičkog postupka, priopćavanja dijagnoze, procjene učinkovitosti terapije i upućivanje na	

.

ostvarivanje prava) (IU6-7).
CILJEVI KOLEGIJA
Cilj predmeta je osposobiti studente za djelotvornu profesionalnu komunikaciju s korisnicima, njihovim obiteljima i sustručnjacima temeljenih na spoznajama iz teorije komunikacije o učinkovitim interpersonalnim oblicima i načinima komuniciranja te njihovom utjecaju na okolinu, ljudsko ponašanje i izgrađivanje odnosa s drugima. Tijekom studija ovog predmeta osobit naglasak će se staviti na upoznavanje studenata s potrebnim kompetencijama koje su nužne za kvalitetno djelovanje logopeda u profesionalnom okruženju.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će moći: 1. definirati i opisati temeljna određenja i vrste ljudske komunikacije 2. analizirati teorije i načela interpersonalne komunikacije 3. analizirati i razlikovati obilježja, značajke i funkcije verbalne i neverbalne komunikacije 4. prepoznati i interpretirati moguće prepreke koje se javljaju u komunikaciji, kao i načine njihova prevladavanja 5. demonstrirati djelotvorne vještine interpersonalne komunikacije 6. analizirati učinkovite strategije profesionalne komunikacije u različitim okruženjima djelovanja logopeda i s korisnicima svih dobnih skupina, kao i s njihovim obiteljima 7. kritički promišljati o osobnim vještinama slušanja i govorenja, interpersonalnim i socijalnim vještinama te vještinama javnog nastupanja i predstavljanja u svrhu promoviranja logopedske struke i argumentirati prijedloge za poboljšanje područja „slabosti“

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Portfolio**
			x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Aktivnosti u nastavi	0,5	**20**
Kolokvij	0,4	**30**
Završni ispit	0,6	**35**
Portfolio – Dnevnik komunikacijskih vještina	0,5	**15**
UKUPNO	3	**100**

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Arambašić, L. (2022). Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa. Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu. Naklada Slap
2. Žižak, A., Vizek Vidović, V., i Ajduković; M. (2012). Interpersonalna komunikacija u profesionalnom

.

kontekstu. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.
3. Knapp, M. L. i Hall, J. A. (2010). Neverbalna komunikacija u ljudskoj interakciji. Naklada Slap
4. Burrus, A. E. i Willis L. B. (2020). Professional Communication in Speech-Language Pathology: How to Write, Talk, and Act like a Clinician, Third Edition: Plural Publishing.

IZBORNA LITERATURA :

1. Brajša P. (2000). Umijeće razgovora. Zagreb: C.A.S.H.
2. Reardon, K. K. (1998). Interpersonalna komunikacija: gdje se misli susreću. Zagreb: Alinea.
4. Rijavec, M. i Miljković, D. (2002.). Neverbalna komunikacija. Zagreb: IEP-D2-Vern'.
5. Roulstone, S. (2011). Listening to Children and Young People with Speech, Language nad Communication Needs. J&R Press.
6. **Olujić Tomazin, M., Leko Krhen, A., Hrastinski, I. (2025).** Counselling in speech-language pathology: Self-efficacy, clinical competencies, and professional development needs in Croatia. *International Journal of Speech-Language Pathology*. Advance online publication. https://doi.org/10.1080/17549507.2025.2482806

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Prisustvo na nastavi (predavanje i vježbe) je obavezno i bilježi se. Kolegij predviđa aktivnosti koje uključuju aktivno sudjelovanje studenata tijekom cjelokupne nastave. Nazočnost na 70% nastave i ostvarenost minimalno 35 OB kroz kontinuiranu provjeru znanja i aktivnosti studenata uvjet su za pristup završnom ispitu. Studenti koji izostanu više od 30% nastave i ostvare manje od 35 OB neće imati pravo pristupiti ispitu. Termini za nadoknadu nastave zbog studentske prakse dogovorit će se naknadno.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Izvedbeni nastavni plan, MERLIN sustav za udaljeno učenje i mrežne stranice studija.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije (uz prethodnu najavu) i elektroničkom poštom.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Rad studenata vrednuje se kroz:

1. Aktivnost u nastavi (20 OB) - obrada i prezentacija odabranih koncepata i sadržaja u skupinama.

2. Izradu i prezentaciju portfolia - „Moj dnevnik komunikacijskih vještina“ (15 OB) –kritičko promišljanje o osobnim vještinama slušanja i govorenja, interpersonalnim, socijalnim vještinama i vještinama javnog nastupanja i predstavljanja u različitim kontekstima, argumentiranje prijedloga za poboljšanje područja „slabosti“, refleksija na stečene kompetencije kroz sintezu cjelokupnog nastavnog sadržaja

3. **Kontinuiranu provjeru znanja – kolokvij (30 OB)** – za prolaz je potrebno ostvariti 60% od ukupnog broja bodova

4. **Pisani ispit (35 OB)** – za prolaz je potrebno ostvariti 60 % od ukupnog broja bodova

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.*

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	-
Proljetni	

.

izvanredni	
Ljetni	17.6. 2027. 1.7.2027.
Jesenski izvanredni	9.9.2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	*Upoznavanje sa sadržajem kolegija i obvezama studenata*
2. tjedan	Ljudska komunikacija – određenja i spoznaje (P)
3. tjedan	Modeli razumijevanja komunikacijskog procesa; Teorije komunikacije (P)
4. tjedan	Komunikacijski kanal (P)
5. tjedan	Obilježja verbalne komunikacije (P) *A.1. Raspetljavanje zbivanja u komunikacijskom procesu (skupina 1); A.2. Načela komuniciranja i pogrešna uvjerenja o komuniciranju (skupina 2)*
6. tjedan	Neverbalne poruke u komunikacijskom procesu (P) *A.3. TI-poruke, Ja-poruke, cjelovite aktivne Ja-poruke (skupina 3); A.4. Bolje upravljanje verbalnom komunikacijom; Odnos verbalne i neverbalne komunikacije (skupina 4)*
7. tjedan	Prepreke u komunikaciji (P) *A.5. Učinak gesti i držanja tijela na ljudsku komunikaciju (skupina 5); A.6. Učinak dodira na ljudsku komunikaciju (skupina 6)*
8. tjedan	Djelotvorne vještine interpersonalne komunikacije ; Suradnja, medijacija, konstruktivno rješavanje sukoba i vještine asertivnosti u komunikaciji (P) *A.7. Učinak lica na ljudsku komunikaciju (skupina 7); A.8. Učinak kontakta očima na ljudsku komunikaciju (skupina 8)*
9. tjedan	Interpersonalna komunikacija u profesionalnom okruženju (P) *A.9.Vještina slušanja (skupina 9); A.10.Vještina šutnje (skupina 10)*
10. tjedan	*Kolokvij (1.-8. tjedan nastave)*
11. tjedan	Specifičnosti verbalne komunikacije u profesionalnom radu (P)
12. tjedan	Specifičnosti neverbalne komunikacije, vještine aktivnog slušanja i vještine šutnje u profesionalnom radu (P)
13. tjedan	Komunikacija, suradnja i timski rad u profesionalnom okruženju (P)
14. tjedan	Profesionalna komunikacija s korisnicima, roditeljima/skrbnicima i obitelji (P)
15. tjedan	*Prezentacije studentskih portfolia* *Osvrt na kolegij, priprema za završni ispit*

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Završni ispit praktičnih vještina**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija
Semestar	VI.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	2
Nastavno opterećenje (P+S+V)	
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	doc. dr.sc. Ivana Šimić, izv. prof. dr. sc. Maja Kelić, izv. prof.dr.sc. Zdravko Kolundžić, doc.dr.sc. Valentina Martan
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Prema informacijama dostupnim na mrežnim stranicama
Telefon	
e-mail	
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Prema informacijama dostupnim na mrežnim stranicama
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Integracija stečenih znanja na kolegijima Poremećaji izgovora, Poremećaji glasa, Razvojni jezični poremećaji, Interpersonalna komunikacija u profesionalnom radu logopeda te Klinička praksa s naglaskom na postavljanje dugoročnih i kratkoročnih ciljeva terapije, organiziranje i planiranje tijeka terapije i terapijskog programa za osobe s poremećajem izgovora, poremećajem glasa, poremećajem tečnosti govora i jezičnim poremećajem.	
CILJEVI KOLEGIJA	
Integracija stečenih znanja na kolegijima Poremećaji izgovora, Poremećaji glasa, Razvojni jezični poremećaji, Interpersonalna komunikacija u profesionalnom radu logopeda te Klinička praksa	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Ispit praktičnih vještina integrira ishode učenja predmeta Poremećaji izgovora, Poremećaji glasa, Razvojni jezični poremećaji, Interpersonalna komunikacija u profesionalnom radu logopeda te Klinička praksa: •Odabrati i primijeniti najoptimalniju terapijsku (rehabilitacijsku) metodu za uklanjanje poremećaja izgovora i nazalnosti. •Organizirati i planirati tijek rehabilitacije (korekcije) poremećaja izgovora i nazalnosti. •Razlikovati terapijske postupke kod poremećaja glasa.	

.

•Analizirati kliničke informacije s ciljem postavljanja dijagnoze te određivanja oblika terapije poremećaja glasa. •Rješavati probleme u interdisciplinarnom terapijskom pristupu •Definirati i oblikovati terapijske dugoročne i kratkoročne ciljeve kod razvojnog jezičnog poremećaja i jezičnog poremećaja vezanog uz druga stanja •Prepoznati i interpretirati moguće prepreke koje se javljaju u komunikaciji, kao i načine njihova prevladavanja •Analizirati učinkovite strategije profesionalne komunikacije u različitim okruženjima djelovanja logopeda i s korisnicima svih dobnih skupina, kao i s njihovim obiteljima

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
			x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi		
Pohađanje nastave		
Kontinuirana provjera znanja		
Završni ispit	2	100
UKUPNO		

OCJENA	DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

McCauley, R. J., Fey, M. E., & Gillam, R. B. (Eds.). (2006). Treatment of language disorders in children. Paul H. Brookes Pub.

Paul, R., & Norbury, C. F. (2012). Language disorders from infancy through adolescence. St. Louis: Elsevier Health Sciences.

Boone, D. R., McFarlane, S. C. , Von Berg, S. V. i Zraick, R. I. (2013). The Voice and Voice Therapy. 9th edition. Allyn & Bacon Communication Sciences and Disorders.

Kovačić, G. (2006): Akustička analiza glasa vokalnih profesionalaca. Zagreb, Graphis, 2006.

Stemple, J.C, Roy, N., Klaben, B.K. (2014). Clinical Voice Pathology, theory and managment 5th Edition, Plural Publishing, San Diego.

Burrus, A. E. i Willis L. B. (2020). Professional Communication in Speech-Language Pathology: How to Write, Talk, and Act like a Clinician, Third Edition: Plural Publishing.

Arambašić, L. (2022). Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa. Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu. Zagreb, Naklada Slap.

.

IZBORNA LITERATURA
/
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU
POHAĐANJE NASTAVE
/
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
Putem emaila
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
Putem emaila
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Usmeni ispit
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.
ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	Prema usmenom dogovoru
Jesenski izvanredni	Prema usmenom dogovoru

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija	Hrvatski znakovni jezik 2.	
Studijski program	Sveučilišni prijediplomski studij Logopedija	
Status kolegija		
Semestar	6.	
Akademska godina	2026./2027.	
Bodovna vrijednost i nastavno opterećenje (P+S+V)	**Broj ECTS-a**	6
	Opterećenje (P+S+V)	15 + 0 + 30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne	
Nositelj kolegija	Damir Herega, mag.edu.rehab.	
Kabinet		

.

Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	091/6720722
e-mail	damir.herega@gmail.com
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Predmet se nastavlja na Osnove hrvatskog znakovnog jezika 1.1. . Cilj predmeta je potaknuti i aktualizirati postojeće teorijsko znanje iz HZJ 1.1. Povećati fond znakova hrvatskog znakovnog jezika kroz praktični rad putem multimedije i u susretima s izvornim govornicima hrvatskog znakovnog jezika. Dodatno studente upoznati teorijski i praktično sa posebnostima znakovnog jezika i drugim oblicima manualne I nemanualne komunikacije osoba oštećena sluha I gluhih osoba. Primjenjivati lingvističkih karakteristike-fonologije HZJ, širenje osnovnog vokabulara kao i vještine produciranja znakova, razumijevanje sadržaja i interaktivne komunikacijske aktivnosti. Sadržaj i struktura kolegija trebaju potaknuti razvoj komunikacijskih vještine i znanja za rad s osobama oštećena sluha I gluhim osobama.

CILJEVI KOLEGIJA

Cilj ovog kolegija je da studenti obnove postojeće znanje i vještine u hrvatskom znakovnom jeziku. Nadograde svoje znanje i vještine dodatnim drugim oblicima manualne komunikacije kao i korištenje drugih metoda komunikacije osoba oštećena sluha. Sadržaj i struktura kolegija trebala bi nadograditi stečeni fond znakova u hrvatskom znakovnom jeziku i više prakse u komunikaciji s izvornim govornicima hrvatskog znakovnog jezika. Dodatno bi i same vježbe iz ovog kolegija trebale omogućiti razvoj vještina recepcije i ekspresije, te dodatno usvajanje rječnika i gramatike.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:
1. Bolje razumjeti strukturu znakovnog jezika; Fonologiju (oblik šake, pokret, Lokacija, Orijentacija, Facijalna gramatika)
2. Uspješno primjenjivati jednoručnu i dvoručnu abecedu, očitavanje s usana, prepoznavati facijalnu ekspresiju kao dio gramatike u HZJ
3. Primjenjivati znakovni jezik po predviđenim područjima
4. Povećati fond znakova u hrvatskom znakovnom jeziku

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
x			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	1	15
Pohađanje nastave	2	30
Kontinuirana provjera znanja	2	40

.

Završni ispit	1	15
UKUPNO	**6**	**100**

Kontinuirana provjera znanja

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Šegota, I. (2010). Gluhi i znakovno medicinsko nazivlje. Zagreb: Medicinska naklada.
Šegota, I. (2007). Bioetički aspekti komuniciranja s gluhim pacijentima. Rijeka: Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci – Katedra za društvene znanosti.
Zimmermann, A. (1986): Uvodni seminar o komunikaciji s osobama oštećena sluha; Fakultet za defektologiju, Zagreb.
Bradarić-Jončić, S. (2001): Simpozij "Znakovni jezik i kultura gluhih", List «Dodir», Tromjesečnik Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba «Dodir», Bradarić-Jončić, S., Milković, M.: Hrvatski znakovni jezik: fonologija, morfologija, sintaksa. Neobjavljeni video materijal.
Bradarić-Jončić, S. (2000): Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 35, 2.
Bradarić-Jončić, S. (2001): Znakovni jezik i kultura gluhih. Dijete i društvo, 3, 385-389.

IZBORNA LITERATURA

Mahshie. S. N. (2006). Dvojezično obrazovanje gluhe djece. Zagreb: Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba.
Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, "Srcem prema vjeri", Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33
Bradarić-Jončić, S. (2001): Simpozij "Znakovni jezik i kultura gluhih", List «Dodir», Tromjesečnik Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba «Dodir», Bradarić-Jončić, S., Milković, M.: Hrvatski znakovni
IZBORNA LITERATURA :
Mahshie. S. N. (2006). Dvojezično obrazovanje gluhe djece. Zagreb: Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba.
Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, "Srcem prema vjeri", Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33
Bradarić-Jončić, S. (2001): Simpozij "Znakovni jezik i kultura gluhih", List «Dodir», Tromjesečnik Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba «Dodir», Bradarić-Jončić, S., Milković, M.: Hrvatski znakovni jezik: fonologija, morfologija, sintaksa. Neobjavljeni video materijal.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obavezno, prema Pravilniku, a očekuje se redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Izvedbeni nastavni plan, putem zajedničke e-mail adrese i individualnim konzultacijama.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

.

U terminima konzultacija i putem e-maila korespondencija	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni i usmeni	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente. Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	14.lipanj 2027. do 23.srpanj 2027.
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1. tjedan	Specifičnosti komunikacije gluhih i nagluhih osoba Razumijevanje gluhoće u socijalnom okruženju
2. tjedan	Povijest i povijesni razvoj znakovnog jezika Gdje smo danas? Gluhi kao “kultura” i identitet pripadanja
3. tjedan	Oštećenje sluha Komunikacijske teškoće gluhih kroz modele odgoja i obrazovanja
4. tjedan	Stručni komunikacijski posrednici i komunikacijski posrednici
5. tjedan	Parametri izvođenja znakovnog jezika Oblikovanje ruke i praktična primjena
6. tjedan	Jednoručna i dvoručna abeceda Razumijevanje tehničkih opisa znakova u HZJ
7. tjedan	**Kolokvij – pismeni - teorija**
8. tjedan	Usvajanje znakova za područije: - razmjenjivanje osobnih i međuljudskih informacija
9. tjedan	Usvajanje znakova za područije: okolina i razumijevanje
10. tjedan	Usvajanje znakova za područije: ljudi i odnosi među njima

.

11. tjedan	Usvajanje znakova za područje: vrijeme i svakodnevne aktivnosti
12. tjedan	Usvajanje znakova za područje: život i zdravlje
13. tjedan	Usvajanje znakova za područje: - urbanizam, stručna sprema,znanost, kultrura i umjetnost
14. tjedan	Usvajanje znakova za područje: - radni odnosi, struke i zanimanja, matreijali i sirovine, strojevi uređaji i alati
15. tjedan	Susret s gluhim osobama i poznavateljima znakovnog jezika te praktična primjena znanja **Zaključno predavanje s provjerom znanja stečenog praktičnog dijela**

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Grupna jezična terapija
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	6.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	1
Nastavno opterećenje (P+S+V)	5+0+10
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maja Kelić
Kabinet	Logopedija, 40
Vrijeme za konzultacije	Nakon predavanja (uz prethodnu najavu) ili po dogovoru
Telefon	
e-mail	maja.kelic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Lea Dobrec, asistentica
Kabinet	40
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru
Telefon	
e-mail	Kontakti će biti navedeni u rasporedu za vježbe
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Terapijski postupci u području jezičnih poremećaja. Grupne prevencijske aktivnosti. Dugoročni i kratkoročni terapijski ciljevi. Planiranje terapijskog programa i praćenje učinka. Reflektivnost i samoprocjena u terapijskom radu.	
CILJEVI KOLEGIJA	
Cilj predmeta je upoznati studente s načelima grupne terapije jezičnoga poremećaja te razvijati praktične vještine određivanja dugoročnih i kratkoročnih ciljeva terapije, provođenja grupne	

.

terapije te uvažavanja specifičnosti i heterogenosti kliničkih skupina u kojima se terapija provodi.
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
• Odabrati i primijeniti najoptimalniju terapijsku metodu za određenu skupinu korisnika prema kliničkoj slici. • Definirati i oblikovati terapijske dugoročne i kratkoročne ciljeve za grupnu terapiju. • Planirati, osmisliti i provoditi grupni terapijski program poticanja jezičnih sposobnosti. • Planirati i provoditi aktivnosti grupne terapije.
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje i aktivnost na nastavi: predavanja	0,25	**25**
Pohađanje i aktivnost na nastavi: vježbe	0,25	**25**
Samostalni zadatak	0,50	**50**
Završni ispit	0	**0**
UKUPNO	1	**100**

Rad studenata će se vrednovati kroz pohađanje nastave, aktivnost na nastavi te prezentaciju samostalnog grupnog zadatka.

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Odabrana poglavlja iz udžbenika:

- Paul, R., & Norbury, C. F. (2012). Language disorders from infancy through adolescence. St. Louis: Elsevier Health Sciences.

Odabrani članci

IZBORNA LITERATURA

Odabrani članci

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

.

Pohađanje nastave je obavezno. Student smije izostati 30% od predviđenog broja sati predavanja i vježbi. Studenti koji izostanu više od 30% jednog od oblika nastave neće imati pravo pristupiti ispitu. Predavanja se izvode uživo, osim odabranih tema kao što je naznačeno u rasporedu, koje će se izvoditi online. Vježbe se izvode hibridno, prema rasporedu.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
konzultacije, mrežne stranice kolegija, elektronička pošta
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
elektroničkom poštom - isključivo porukom potpisanom punim imenom i prezimenom na konzultacijama uz prethodni dogovor
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Rad studenta je vrednovan kroz aktivnost na nastavi i samostalni zadatak.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente.* Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.
ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
	Teme predavanja
1. tjedan	Uvodno predavanje (1 sat)
2. tjedan	Terapijski postupci u području jezičnih poremećaja. Grupne prevencijske aktivnosti (2 sata)
3. tjedan	Dugoročni i kratkoročni terapijski ciljevi (2 sata)
4. tjedan	Planiranje terapijskog programa i praćenje učinka. Reflektivnost i samoprocjena u terapijskom radu (2 sata)
od 5. do 11. tjedna	Rad na samostalnim zadatcima Konzultativna nastava
12. tjedan	Prezentacija samostalnih zadataka (2 sata)

.

13. tjedan	Prezentacija samostalnih zadataka (2 sata)
14. tjedan	Prezentacija samostalnih zadataka (2 sata)
15. tjedan	Prezentacija samostalnih zadataka (2 sata)